

jaarverslag

PENSIOENFONDS
NOTARIAAT

25

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
JAARVERSLAG 2025 PENSIOENFONDS NOTARIAAT	
Kerncijfers	5
Kerncijfers laatste 5 jaren	7
Voorwoord	8
1. Missie, visie, strategie en doelstellingen	11
1.1 Missie & visie	12
1.2 Strategie, doelstellingen en resultaten	12
2. Organisatie	13
2.1 Bestuursmodel	14
2.2 Organogram bestuurlijke organisatie (per 31 december 2025)	15
2.3 Opdrachtgever (sociale partners)	16
2.4 Uitbesteding	16
3. Implementatie nieuwe pensioencontract (INPC)	17
3.1 Wet toekomst pensioenen en Pensioenfonds Notariaat	18
4. Financiële positie	20
4.1 Inleiding	21
4.2 Beleidsdekkingsgraad	21
4.3 Actuele dekkingsgraad	21
4.4 Herstelplan	22
5. Balansmanagement	23
5.1 Inleiding	24
5.2 Verplichtingen uitgangspunt bij technische voorzieningen	24
5.3 Ontwikkeling technische voorzieningen	24
5.4 Resultaat naar actuariële component	25
5.5 Strategische beleggingsmix	30
5.6 Portefeuilleresultaten	31
5.7 Z-score	32
5.8 Activiteiten in 2025	33
5.9 Risicohouding	33
5.10 Renteafdekking	33

6. Risicobeheersing	35
6.1 Risicomanagementbeleid	36
6.2 Risicogovernance	36
6.3 Risicohouding	36
6.4 Risicoprocessen	36
6.5 Ontwikkelingen risicomanagement in 2025	37
6.6 Risicothema's	38
6.7 Sleutelfunctiehouders	39
6.8 Compliance	40
6.9 Klachten en geschillen	41
6.10 Meldingen Autoriteit Persoonsgegevens, incidenten, boetes en dwangsommen	43

7. Kosten	44
7.1 Inleiding	45
7.2 Kostenbewustzijn	45
7.3 Kostenontwikkeling	45
7.4 Kostenvergelijking met andere pensioenfondsen	48

8. Communicatie	50
8.1 Doelen en strategie	51
8.2 Activiteiten in 2025	51
8.3 Monitoring en evaluatie	52

9. Bevindingen raad van toezicht en oordeel verantwoordingsorgaan	53
9.1 Bevindingen raad van toezicht 2025	54
9.2 Reactie bestuur op bevindingen raad van toezicht	55
9.3 Oordeel verantwoordingsorgaan	56
9.4 Reactie bestuur op oordeel verantwoordingsorgaan	58

10. Jaarrekening	60
10.1 Balans per 31 december 2025	61
10.2 Staat van baten en lasten	62
10.3 Kasstroomoverzicht	63
10.4 Grondslagen	64
10.5 Risicoparagraaf	73
10.6 Toelichting op de balans	83
10.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	93
10.8 Toelichting op de staat van baten en lasten	94
10.9 Gebeurtenissen na balansdatum	100

11. Overige gegevens	101
11.1 Actuariële verklaring	102
11.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	104
<hr/>	
12. Statistieken, personalia en code pensioenfondsen	113
12.1 Statistieken	114
12.2 Personalia	118
12.3 Nadere gegevens leden bestuursorganen	120
12.4 Code Pensioenfondsen	121
<hr/>	
13. Sustainable finance disclosure regulation (SFDR)	124
<hr/>	
Begrippenlijst	138
<hr/>	

Kerncijfers

kerncijfers

Financiële gegevens per 31 december 2025

Bedragen x € 1 miljoen

↑↓ vergelijk met 2024

DEELNEMERS

Actieve deelnemers

12.540 ⁶⁹⁹ ↑

Ex-deelnemers

9.964 ¹³⁴ ↑

Gepensioneerden

6.124 ¹⁸⁵ ↑

Pensioenvermogen

2.953 [↓] 217

Eigen vermogen

525 ¹⁸⁵ ↑

Beleidsdekkingsgraad

117,2% ^{4,9%} ↑

Dekkingsgraad

121,6% ^{9,6%} ↑

Voorziening pensioenverplichtingen

2.428 [↓] 402

Pensioenuitkeringen

94 ² ↑

Beleggingen¹

2.819 [↓] 352

Rendement beleggingen (%)

-6,8% [↓] 14,8%

Premiebijdragen

103 ⁸ ↑

Beleggingsopbrengsten

-214 [↓] 442

Nominale rente

3,2% ^{1,1%} ↑

¹De beleggingen onder aftrek van de derivaten die in de jaarrekening zijn opgenomen bij verplichtingen inzake derivaten.

Kerncijfers laatste vijf jaren

Financiële gegevens per 31 december	2025	2024	2023	2022	2021
Bedragen x € 1 miljoen					
Beleidsdekkingsgraad (%)	117,2	112,3	115,1	116,2	110,5
Actuele dekkingsgraad (%)	121,6	112,0	109,3	110,2	115,2
Pensioenvermogen	2.953	3.170	2.942	2.650	3.668
Eigen vermogen	525	340	251	245	483
Beleggingen ¹	2.819	3.171	2.960	2.514	3.669
Rendement beleggingen (%)	-6,8	8,0	11,5	-27,7	1,9
Voorziening pensioenverplichtingen	2.428	2.830	2.691	2.405	3.185
Nominale rente	3,2	2,1	2,3	2,8	0,6
Premiebijdragen	103	95	87	84	76
Beleggingsopbrengsten	-214	228	296	-1.003	68
Pensioenuitkeringen	94	92	86	80	79
Aantallen per 31 december					
Actieve deelnemers	12.540	11.841	11.607	12.178	12.060
Ex-deelnemers	9.964	9.830	9.806	10.583	10.298
Gepensioneerden	6.124	5.939	5.782	5.654	5.536

¹ De beleggingen onder aftrek van de derivaten die in de jaarrekening zijn opgenomen bij verplichtingen inzake derivaten.

Het jaar 2025 heeft voornamelijk in het teken gestaan van de voorbereidingen voor de overgang naar de nieuwe regels voor pensioen. Sociale partners hebben eind 2024 aan het fonds gevraagd het transitieplan te gaan uitvoeren. Het bestuur heeft dit plan beoordeeld. Hierbij heeft het bestuur aan de hand van een eigen beoordelingskader afgewogen of het verzoek van sociale partners evenwichtig en uitvoerbaar is en hoe wordt omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Op basis van deze afwegingen heeft het bestuur het invaarbesluit genomen. Het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht zijn nauw betrokken geweest bij dit proces. Het verantwoordingsorgaan heeft als geheel een positief advies gegeven op het invaarbesluit. Twee van de drie geledingen van het verantwoordingsorgaan hebben een negatief deeladvies gegeven op de evenwichtigheid van de transitie. In het oordeel van het verantwoordingsorgaan wordt hierbij stil gestaan. Het bestuur heeft het besluit tot invaren genomen en de raad van toezicht heeft haar goedkeuring hieraan verleend. Dit heeft geleid tot de mooie uitkomst dat de invaarmelding tijdig bij DNB is ingediend. Ook heeft het bestuur aan sociale partners bevestigd de opdracht van de pensioenregeling na invaren te aanvaarden en te gaan uitvoeren. We verwachten nog steeds per 2027 over te kunnen gaan naar de nieuwe regels voor pensioen. Wij danken iedereen die hieraan een bijdrage heeft geleverd.

Naast alle aandacht die de overgang naar de nieuwe regels van het bestuur heeft gevraagd, heeft het bestuur ook alle reguliere activiteiten die bij het besturen van een pensioenfonds horen opgepakt. Zo hebben we ook dit jaar de pensioenen weer kunnen verhogen. De implementatie van DORA, Digital Operational Resilience Act, is nagenoeg afgerond in 2025. We hebben ook een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op de website van het fonds gepubliceerd. In maart hebben 8 pensioengerechtigden een rechtszaak aangespannen tegen o.a. het fonds. De behandeling van deze zaak heeft plaatsgevonden in september. In november heeft de rechtbank vonnis gewezen. Het fonds is op alle punten in het gelijk gesteld. Eisers hebben in maart 2026 aangegeven niet in beroep te gaan tegen deze uitspraak.

In 2025 hebben we contact met u als deelnemer of pensioengerechtigde gezocht via onze roadshows en deelnemersdagen. Van aanwezigen bij deze evenementen ontvingen wij zeer positieve reacties. Voor ons zijn dit ook waardevolle bijeenkomsten omdat dit extra momenten zijn waar we met deelnemers en pensioengerechtigden in gesprek komen. De informatie die we op deze bijeenkomsten ontvangen, zijn van grote waarde voor de besluitvorming en communicatiestrategie van het fonds. Wij hopen u in 2026 weer te mogen ontmoeten op één van de diverse bijeenkomsten. Heeft u vragen over de nieuwe regels voor pensioen en mogelijke gevolgen voor u, dan kunt u meer informatie vinden op onze website www.pensioenfondsnotariaat.nl.

In het jaarverslag kunt u meer lezen over het afgelopen jaar. We wensen u veel leesplezier.

Namens het bestuur van Pensioenfonds Notariaat,

mr. N.E. Bijlholt (voorzitter)

drs. H.D. Panneman AAG (vicevoorzitter)

mr. N.E. Bijlholt

drs. H.D. Panneman AAG

1. Missie, visie, strategie en doelstellingen

1.1 Missie & visie

Missie: Pensioenfonds Notariaat voert in opdracht van sociale partners (de werkgeverscommissie en de werknemerscommissie - samen de PensioenKamer ingericht door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) – en de Bond van Medewerkers in het Notariaat (BMN)), de collectieve pensioenregelingen uit voor de (toegevoegd) notarissen, kandidaat-notarissen en medewerkers in het notariaat. We streven ernaar dit op een solide en transparante wijze te doen, waarbij het belang van de (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden centraal staat in ons denken en doen.

Visie: De pensioenregelingen worden op kritische en eigentijdse wijze uitgevoerd. Onze werkwijze is gericht op het behalen van een zo goed mogelijk pensioenresultaat en met betrokkenheid van alle belanghebbenden van het fonds. We geven deelnemers, ex-deelnemers en pensioengerechtigden helder zicht op hun pensioensituatie.

1.2 Strategie, doelstellingen en resultaten

Om invulling te geven aan onze missie hebben wij de volgende strategische doelstellingen voor de komende jaren geformuleerd:

- Het verschaffen van een zoveel mogelijk waardevast en toekomstbestendig pensioen voor (toegevoegd) notarissen, kandidaat-notarissen en medewerkers in het notariaat op basis van door hen vastgestelde kaders, waaronder de risicohouding;
- Het zorgdragen voor realistische verwachtingen in brede zin en hier transparant over communiceren met het oog op het bevorderen van het vertrouwen onder (ex-) deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden;
- Het zorgen voor een toekomstbestendige uitvoering van de pensioenregeling.

Vanuit deze strategische doelstellingen zijn korte termijn doelstellingen afgeleid vanaf 2024 tot aan de overgang naar de nieuwe regels voor pensioen. Deze doelstellingen zijn:

- Een succesvolle en evenwichtige overgang naar de nieuwe regels voor pensioen, waarbij het fonds geen koploper wil zijn.
- De uitvoering van huidige regelingen worden tot op het moment van transitie op het gewenste niveau gehouden. De bestuurlijke cyclus wordt voor de regelingen doorlopen. Ontwikkelingen in de uitvoering worden gevolgd.
- Het structureel verbeteren van de samenwerking met de stakeholders (deelnemers, sociale partners, voordragende partijen en Vereniging Pensioengerechtigden Notariaat (VPN).
- Het door het bestuur vastgestelde ESG-beleid nader implementeren.

2. Organisatie

2.1 Bestuursmodel

Pensioenfonds Notariaat kent een bestuursmodel dat bestaat uit:

- een paritair bestuur met vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers, een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden en onafhankelijk deskundigen. De KNB draagt twee notarissen voor en één toegevoegd notaris dan wel kandidaat-notaris. De BMN draagt 2 bestuursleden voor. De vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden wordt benoemd na verkiezingen. De twee onafhankelijke leden worden benoemd vanwege hun specifieke deskundigheid op het gebied van vermogensbeheer, balansmanagement en risicomanagement. Er wordt gewerkt met een dagelijks bestuur bestaande uit de statutair voorzitter en vice-voorzitter die onderdeel zijn van het bestuur;
- een raad van toezicht (rvt);
- een verantwoordingsorgaan (VO).

Bestuur

Het bestuur van Pensioenfonds Notariaat bestaat uit 8 leden en is onder meer verantwoordelijk voor het beleid van het fonds, de uitvoering van de pensioenregelingen zoals vastgesteld door sociale partners en het beheer van het vermogen van het fonds. Om hier op goede wijze invulling aan te geven, wordt gewerkt met bestuurlijke commissies voor de beleidsvoorbereiding en monitoring. Het gaat dan om de commissies voor balansmanagement, risicomanagement, interne audit en een commissie voor pensioenregelingen, governance, communicatie en compliance. Een externe adviserend actuaire, een certificerend actuaire en een externe onafhankelijke accountant staan het bestuur bij. Tenslotte wordt het bestuur ondersteund door een compliance officer en een eigen bestuursbureau.

Invulling sleutelfuncties

De voorzitter van de risicomanagementcommissie is binnen het bestuur de houder van de sleutelfunctie risicobeheer. De vervuller van de sleutelfunctie risicobeheer is de risicomanager binnen het bestuursbureau. De certificerend actuaire is zowel de houder als de vervuller van de sleutelfunctie actuaireel. De voorzitter van de interne auditcommissie is binnen het bestuur de houder van de sleutelfunctie interne audit; de vervuller is een externe specialist op dit terrein.

Raad van toezicht (rvt)

De rvt houdt toezicht op het functioneren van het bestuur en de afwegingen die het bestuur maakt bij de vaststelling van het beleid van het fonds. Daarnaast heeft de rvt een goedkeuringsrecht betreffende een aantal onderwerpen. De rvt bestaat uit 3 onafhankelijke deskundigen.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het VO geeft zijn oordeel over het door het bestuur gevoerde beleid. Daarnaast heeft het VO adviesrecht voor een aantal onderwerpen. Het VO kent 7 leden: 1 lid namens de ex-deelnemers, 2 leden namens de pensioengerechtigden en 4 leden namens de deelnemers.

2.2 Organogram bestuurlijke organisatie (per 31 december 2025)

Organogram bestuurlijke organisatie

2.3 Opdrachtgever (sociale partners)

De KNB treedt samen met de BMN op als onze opdrachtgever voor de uitvoering van de pensioenregelingen. De KNB heeft hiervoor een Werkgevers- en Werknemerscommissie ingericht die samen de PensioenKamer vormen. De Werkgeverscommissie en Werknemerscommissie stellen de inhoud van de pensioenregeling voor kandidaat-notarissen in loondienst en de toegevoegd notarissen vast. De BMN en de Werkgeverscommissie stellen de inhoud van de pensioenregeling voor de medewerkers in het notariaat vast. De Werkgeverscommissie bepaalt de pensioenregeling voor de zelfstandigen. Dit zijn de notarissen en de kandidaat-notarissen met een onderneming voor eigen rekening en risico. De opdrachtgevers maken gebruik van eigen externe adviseurs en worden zo nodig inhoudelijk door ons ondersteund.

Wij geven bij de opdrachtaanvaarding aan onder welke voorwaarden (zoals de kostprijs van de pensioenopbouw) de pensioenregeling kan worden uitgevoerd.

2.4 Uitbesteding

Wij besteden de pensioenadministratie uit aan TKP Pensioen B.V. (TKP) Daaronder valt onder meer het innen van de pensioenpremies, het verzorgen van de uitkeringen en het administreren van de werkgeversgegevens en de pensioenopbouw van de deelnemers. TKP speelt ook een belangrijke uitvoerende rol in de communicatie van het fonds.

A.s.r. Nederland N.V. (a.s.r.), voorheen De Amersfoortse, voert voor de (toegevoegd) notarissen en kandidaat-notarissen de arbeidsongeschiktheidsregeling uit en neemt het risico van arbeidsongeschiktheid voor haar rekening op basis van herverzekering. Re-integratie in het arbeidsproces en de begeleiding bij het (medische) proces van arbeidsongeschiktheid behoort ook tot de taken van a.s.r.

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan 10 vermogensbeheerders; Aegon Investment Management, a.s.r. vermogensbeheer N.V., BlackRock (Netherlands) BV, Cardano Risk Management B.V., Robeco, Stafford Capital Partners, Aberdeen SVG Private Equity, Altera, Bouwinvest en CBRE.

De rol van fiduciair adviseur is ondergebracht bij Goldman Sachs Asset Management (GSAM). Deze organisatie adviseert het bestuur gevraagd en ongevraagd over onder andere het (strategisch) beleggingsbeleid, de inrichting van het (strategisch) beleggingsproces en de beleggingsportefeuille en de invulling van het ESG-beleid. Ook behoren het selecteren, monitoren en evalueren van de vermogensbeheerders en de beleggingscategorieën tot haar taak. Tot slot vervult de fiduciair adviseur een aantal operationele taken voor het fonds.

The Bank of New York Mellon SA/NV (BNY) verzorgt behalve de bewaarneming van de beleggingsportefeuille, ook de beleggingsadministratie, de compliance monitoring van de mandaten van de vermogensbeheerders, de toezichthoudersrapportage en de performancemeting.

Aon stelt voor het fonds de risicorapportage op. De IT-ondersteuning van het bestuursbureau en bestuur is uitbesteed aan Collabite B.V.

3. Implementatie nieuwe pensioencontract (INPC)

3.1 Wet toekomst pensioenen en Pensioenfonds Notariaat

Het verslagjaar stond in het teken van de Wet toekomst pensioenen. De stuurgroep en projectgroep van Pensioenfonds Notariaat kwamen vaak bijeen. Wij bereikten in 2025 een belangrijke mijlpaal. Op 17 november 2025 dienden wij de invaarmelding bij de DNB in. Ook dienden wij het Communicatieplan Wtp bij de AFM in.

Overleg over Wtp met sociale partners

In 2025 overlegden wij meerdere keren met sociale partners over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit heeft geleid tot de opdrachtbevestiging. Hiermee bevestigden wij aan sociale partners dat wij de opdracht tot het uitvoeren van de nieuwe regels voor pensioen en het omzetten van de bestaande pensioenen naar de nieuwe regels kunnen uitvoeren.

Projectgroep Implementatie Nieuwe Pensioencontract (INPC)

De projectgroep INPC, waarin medewerkers van het bestuursbureau en de programmamanager deelnemen, heeft een voorbereidende rol voor onderwerpen waarover het bestuur uiteindelijk keuzes dient te maken. De projectgroep kwam hiervoor in 2025 tweewekelijks bijeen.

Stuurgroep INPC

De Stuurgroep INPC, waarin de portefeuillehouder vanuit het bestuur, de bestuursvoorzitter, de directeur van het bestuursbureau, de risicomanager en de programmamanager INPC vertegenwoordigd zijn, kwam negen keer bijeen. Na behandeling in de Stuurgroep werd de voortgangsrapportage van de programmamanager op de bestuursvergadering geagendeerd.

Studiedagen

In 2025 organiseerden wij zes studiedagen met het gehele bestuur en drie studiedagen met het verantwoordingsorgaan. Daarbij zijn onderwerpen behandeld, zoals de financiële opzet, de evenwichtigheid, de uitvoerbaarheid en de opdrachtbevestiging. Hiermee hebben de deelnemers aan de studiedagen hun kennis kunnen verdiepen voordat deze onderwerpen ter besluitvorming op de agenda van het bestuur stonden.

Evenwichtigheid

Het is belangrijk dat de overgang naar de nieuwe regels voor pensioen voor alle deelnemers evenwichtig is. Het bestuur heeft dit in 2025 uitvoerig geanalyseerd en maatregelen genomen om de evenwichtigheid van de overgang te bevorderen. De analyse van de evenwichtigheid van de overgang naar de nieuwe regels van pensioen is één van de centrale onderdelen van de invaarmelding.

Uitvoering

Ook dit jaar heeft intensief overleg plaatsgevonden met de pensioenuitvoeringsorganisatie TKP en de partijen BNY, GSAM en Cardano, om de uitvoering van INPC voor te bereiden. In de tweewekelijkse projectoverleggen met TKP werd de voortgang bewaakt. In de gezamenlijke werkgroep met de pensioenuitvoeringsorganisatie wordt de voortgang besproken om te komen tot een beheerste uitvoering van de Wtp-regeling en de transitie.

Werkgroep Datakwaliteit

In 2025 heeft het bestuur het besluit over de datakwaliteit voor invaren genomen als afsluiting van de stappen in de kaderdocument datakwaliteit en kon worden gestart met de “get clean en stay clean fase”. In de tweede helft van 2025 werd uitvoering gegeven aan de “get clean en stay clean fase”. Het bestuur besprak, na voorbereiding in de PGC, de voortgangsrapportages van de projectleider datakwaliteit.

Overgang naar de nieuwe regels voor pensioen

Wij dienden de inwaarmelding bij DNB in met 1 januari 2027 als beoogde overgangsdatum.

Implementatie en Communicatie

In november informeerden wij de deelnemers over de nieuwe regels voor pensioen. Ook deelden wij met de deelnemers het implementatieplan en communicatieplan.

4. Financiële positie

4.1 Inleiding

Conform de huidige wetgeving is de dekkingsgraad de financiële graadmeter van een pensioenfonds. Het is de verhouding tussen het vermogen en de voorziening die nodig is om de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen (de pensioenverplichtingen) te kunnen betalen. Is de dekkingsgraad 100%, dan heeft een pensioenfonds precies genoeg geld om alle pensioenen te betalen (exclusief verhoging van pensioenen). Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe beter de financiële situatie. De actuele dekkingsgraad is een momentopname: het geeft de financiële situatie op één moment weer. Besluiten over het verhogen of verlagen van de pensioenen worden genomen op basis van de beleidsdekkingsgraad. Dit is de gemiddelde dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden.

4.2 Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is in 2025 gestegen van 112,3% naar 117,2%. Daarmee lag de beleidsdekkingsgraad eind 2025 boven het niveau van de door de wet minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,2% en boven de vereiste beleidsdekkingsgraad van 114,0%.

4.3 Actuele dekkingsgraad

Onze actuele dekkingsgraad is per eind 2025 121,6%. Eind 2024 bedroeg de actuele dekkingsgraad 112,0%. In de actuele dekkingsgraad per eind 2025 is de verhoging van 0,57% van alle (toekomstige) pensioen per 1 januari 2026, al verwerkt.

Mutaties in de actuele dekkingsgraad

In de volgende tabel zijn de belangrijkste oorzaken voor de verandering van de actuele dekkingsgraad opgenomen, inclusief het effect ervan.

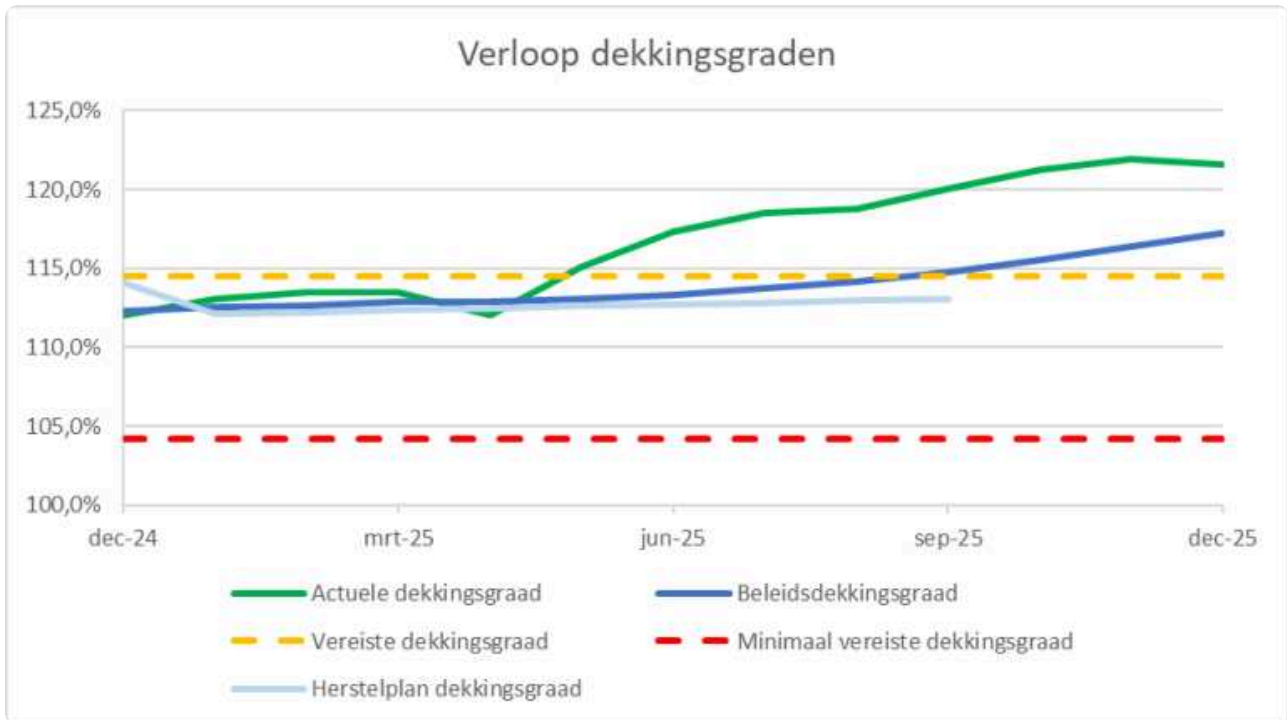
	2025	2024
Dekkingsgraad primo	112,0%	109,3%
Pensioenpremie en -opbouw	-0,3%	0,0%
Pensioenuitkeringen	0,4%	0,3%
Indexatie	-0,5%	-0,5%
Beleggingsrendementen en inresttoevoeging	-10,0%	4,8%
Wijziging rentetermijnstructuur	22,6%	-2,3%
Aanpassing actuariële grondslagen	-0,3%	0,2%
Overig	-2,3%	0,2%
Dekkingsgraad ultimo	121,6%	112,0%

De overige wijzigingen van 2,3% bestaan uit kruiseffecten. Kruiseffecten die ontstaan als gevolg van een combinatie van verschillende effecten, doordat ieder effect afzonderlijk ten opzichte van de beginstand is bepaald. Het effect is groter naarmate er grote effecten in het verloop zitten.

Ons vermogen daalde in 2025 met € 217 miljoen tot € 2.953 miljoen. Deze daling werd veroorzaakt door het negatieve saldo van enerzijds de stijging van de marktwaarde van aandelen en anderzijds door stijging van de rente en daarmee gepaard gaande daling van de marktwaarde van de vastrentende waarden. Het rente-effect komt vooral tot uiting in de matchingportefeuille. Dit deel van de portefeuille wordt gebruikt om het renterisico van de pensioenverplichtingen te beperken. De mutatie in de pensioenverplichtingen, als gevolg van de rentemutatie, is met behulp van deze matchingportefeuille voor ongeveer 80% opgevangen.

De vermogensmutatie is het saldo van de beleggingsopbrengsten, de ontvangen pensioenpremies, de betaalde pensioenuitkeringen, de mutatie van de technische voorziening en de uitvoeringskosten. Het rendement over het belegd vermogen bedroeg in 2025 -6,8% (2024: 8,0%). De voorziening pensioenverplichtingen daalde in 2025 met € 402 miljoen tot € 2.428 miljoen (zie ook hoofdstuk 5.3).

In onderstaande grafiek is het verloop van de verschillende dekkingsgraden in 2025 weergegeven.

4.4 Herstelplan

Indien er sprake is van een tekortsituatie moeten wij een herstelplan opstellen. Op 28 maart 2024 is een herstelplan ingediend bij DNB. Op 30 september 2025 is de beleidsdekkingsgraad boven het vereist eigen vermogen gestegen en is het herstelplan beëindigd.

5. Balansmanagement

5.1 Inleiding

Een pensioenfonds kent verplichtingen (de (toekomstige) pensioenuitkeringen) en bezittingen (de beleggingen van het fonds). Het afstemmen van de beleggingen op de verplichtingen van een pensioenfonds heet balansmanagement. In dit hoofdstuk staat hoe de verplichtingen en de beleggingen zijn samengesteld, hoe de ontwikkeling ervan verliep en hoe in 2025 de afstemming plaatsvond. Om de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen beleggen wij de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze. In lijn hiermee is de hoofddoelstelling van het beleggingsbeleid: 'het behalen van optimaal rendement op de beleggingen ten gunste van (ex-) deelnemers en pensioengerechtigden, tegen acceptabele risico's.'

Om deze doelstelling te realiseren, voeren wij een gecombineerd beleid, waarbij enerzijds een deel van de portefeuille is ingericht om de risico's ten opzichte van de rentemutaties in de verplichtingen te beperken (matchingportefeuille) en anderzijds een deel van de portefeuille is ingericht om het rendement van de beleggingsportefeuille te optimaliseren (returnportefeuille).

5.2 Verplichtingen uitgangspunt bij technische voorzieningen

De verplichtingen van een pensioenfonds bestaan uit de pensioenuitkeringen die het fonds in de toekomst moet uitkeren aan (ex-) deelnemers en pensioengerechtigden. Daartoe houden wij een voorziening aan die wordt gewaardeerd op basis van de wettelijk verplichte actuariële grondslagen. Deze voorziening, in de jaarrekening aangeduid als technische voorzieningen, wijzigt door veranderingen in het deelnemersbestand, de markttrente en wijziging van de actuariële veronderstellingen.

5.3 Ontwikkeling technische voorzieningen

De technische voorzieningen bestaan uit een voorziening pensioenverplichtingen voor rekening en risico van het pensioenfonds en de voorziening die is ondergebracht bij een verzekeraar met een garantiecontract. De technische voorzieningen laten een daling zien in 2025, wat grotendeels is veroorzaakt door de gestegen markttrente. In de jaarrekening wordt vanaf 2025 de kostenvoorziening apart gepresenteerd. In het overzicht van de technische voorzieningen is deze splitsing ook opgenomen. De vergelijkende cijfers over 2024 zijn hierop aangepast. Voor de analyse van het resultaten in actuariële componenten, wordt het totaal van de mutatie van de voorziening inclusief de mutatie van de kostenvoorziening gehanteerd.

De totale technische voorzieningen zijn als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

	2025	2024
Aanspraken voor risico van het fonds	2.327.423	2.723.350
Kostenvoorziening	53.369	59.771
Aanspraken voor risico van het fonds en kostenvoorziening	2.380.792	2.783.121
Herverzekerde aanspraken voor rekening van het fonds	47.061	46.426
Totaal	2.427.853	2.829.547

In de volgende tabel is de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen voor rekening en risico van het fonds opgenomen (bedragen x € 1.000). De betreft het totaal van de aanspraken voor risico van het fonds en de kostenvoorziening. In de jaarrekening zijn de verlopen van beide voorzieningen apart gepresenteerd.

	2025	2024
Stand per 1 januari	2.783.121	2.652.526
<i>Toevoegingen:</i>		
Aanspraken en risicopremies	88.811	79.126
Overgenomen pensioenverplichtingen	4.248	3.061
Toeslagverlening	13.351	12.012
Wijziging actuariële grondslagen of methoden	5.852	-6.616
<i>Onttrekkingen:</i>		
Uitkeringen	-90.910	-89.350
Overgedragen pensioenverplichtingen	-7.280	-7.035
Vrijval van kosten	-1.999	-1.972
Mutatie marktrente en interesttoevoeging	-411.687	146.419
Resultaat op kanssystemen, correcties en overige resultaten	-2.715	-5.050
Stand per 31 december	2.380.792	2.783.121

Toeslagambitie

We hebben de ambitie om de pensioenen waardevast te houden door verhoging van de (opgebouwde) pensioenen. Op basis van de financiële situatie eind 2025 was het verhogen van de pensioenen verantwoord. Per 1 januari 2026 zijn de pensioenen dan ook verhoogd met 0,57%. Deze verhoging geldt voor al het opgebouwde pensioen, partnerpensioen en wezenpensioen van alle (ex-)deelnemers en gepensioneerden. De verhoging geldt ook voor het arbeidsongeschiktheids-pensioen van deelnemers die vóór 1 januari 2014 arbeidsongeschikt zijn geworden.

De verhoging was mogelijk door de gestegen (beleids)dekkingsgraad. Voor deze verhoging is ons toeslagenbeleid gevolgd.

5.4 Resultaat naar actuariële component

Ons resultaat kan worden geanalyseerd naar actuariële oorzaken. Hieronder een overzicht van het resultaat, uitgesplitst naar diverse componenten (bedragen x € 1.000).

Resultaat op beleggingen

	2025	2024
<i>Resultaat op beleggingsopbrengsten en interest</i>		
Beleggingsopbrengsten	-214.392	228.091
Benodigde interesttoevoeging verplichtingen	-64.212	-90.034
Mutatie marktrente verplichtingen	475.899	-56.385
	197.295	81.672

De beleggingsopbrengsten zijn gelijk aan de in de jaarrekening verantwoorde opbrengsten. De mutatie van de verplichtingen door de interesttoevoeging aan de verplichtingen en de mutatie van de marktrente die voor de berekening van de verplichtingen is voorgeschreven, worden gefinancierd uit de beleggingsopbrengsten.

Bij de vaststelling van de actuariel benodigde interest voor 2025 is de eerstejaars rente van door DNB vastgestelde rentetermijnstructuur per 31 december 2024 gehanteerd. De benodigde interest bedroeg € 64.212, wat leidt tot een stijging van de technische voorziening.

Bij de vaststelling van het effect van de waardering van de verplichtingen voor 2025 is de wijziging van de door DNB vastgestelde rentetermijnstructuur van 31 december 2024 naar 31 december 2025 gehanteerd. Dit resulteerde in een daling van de technische voorziening van € 475.899.

Resultaat op premie

Wij hanteren een premiesystematiek waarbij demping wordt toegepast (gedempte premie). Het Financieel Toetsingskader biedt deze mogelijkheid. Demping geeft een stabielere pensioenpremie over een periode van telkens vijf jaar. De periode van premiedemping, die in 2025 van toepassing is, is oorspronkelijk ingegaan in 2021. Voor de premievaststelling 2024 is uitgegaan van de nieuwe verwachting van de commissie parameters. Hierbij mocht éénmalig ook de rente opnieuw worden vastgesteld. Deze nieuwe vastgestelde parameters en rente zijn ook voor de premievaststelling 2025 gebruikt.

	2025	2024
<i>Resultaat op premie</i>		
Feitelijke premie	103.459	95.283
Actuariel benodigde premie	-98.150	-85.994
	5.309	9.289

De actuariel benodigde premie is gelijk aan de actuariel benodigde koopsom voor pensioenopbouw en risicodekking € 92.097, verhoogd met de opslag voor uitvoeringskosten € 6.053.

Deze premieopsplitsing, verhoogd met het VEV, is ook opgenomen in de tabel bij de realisatie van de kostendekkende premie. Hierbij zijn de gerealiseerde kosten van € 7.530 opgenomen. Het verschil met de opslag voor uitvoeringskosten in de premie van € 6.053 is opgenomen onder het resultaat op kosten en bedraagt € -1.477.

De totale pensioenlasten bestaan uit de kosten van de pensioenopbouw, risicopremies, de actuariel benodigde rente en een opslag voor de uitvoeringskosten. De jaarlijkse pensioenpremie wordt vooraf vastgesteld. Voor de pensioenopbouw in het verslagjaar wordt jaarlijks vooraf een actuariel benodigde premie berekend. Het verschil tussen de actuariel benodigde premie en de feitelijke premie vormt het resultaat op de premie. Dit resultaat is beschikbaar voor het bereiken of in stand houden van het vereist eigen vermogen. Het resultaat is positief en dit betekent dat de pensioenpremie voldoende is om op basis van de huidige rentestand de pensioenopbouw volledig te financieren.

Voor toeslagverlening wordt geen premie in rekening gebracht, financiering van toeslagen vindt plaats vanuit het vermogen van het fonds.

De kostendekkende premie, de gedempte premie en de feitelijke premie ontwikkelden zich als volgt:

	2025	2024
Kostendekkende premie	112.239	99.254
Gedempte premie	97.592	88.809
Feitelijke premie	103.459	95.283

De gerealiseerde kostendeekkende premie is als volgt opgebouwd:

	2025	2024
Actuarieel benodigde koopsom voor pensioenopbouw en risicodekking	92.097	80.849
Opslag voor uitvoeringskosten	7.530	6.023
Opslag voor vereist eigen vermogen bij deze pensioenopbouw	12.612	12.382
Kostendeekkende premie	112.239	99.254

De opslag voor uitvoeringskosten bestaat uit een opslag voor toekomstige kosten van € 1.783 die opgenomen wordt in de voorziening en de gerealiseerde kosten van € 5.747.

Door premiedemping kan er in een bepaald jaar meer of minder premie binnenkomen dan nodig is voor de feitelijke pensioenopbouw in het betreffende jaar. Dit wordt uitgedrukt in de premiedekkingsgraad. Bij de bepaling van de premiedekkingsgraad wordt de feitelijk ontvangen premie (verminderd met de premie die is ontvangen voor herverzekering en uitvoeringskosten) afgezet tegen de actuarieel benodigde premie.

In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe de premiedekkingsgraad wordt berekend:

Premiedekkingsgraad	2025	2024
A. Feitelijk ontvangen premie	103.459	95.283
B. Premie benodigd voor verzekeringscontract	5.069	3.308
C. Uitvoeringskosten	5.747	4.433
D. Beschikbare premie voor inkoop risico fonds (A-B-C)	92.643	87.542
E. Actuarieel benodigd voor onvoorwaardelijk inkoop risico fonds	88.811	79.126
Premiedekkingsgraad (D / E)	104%	111%

Een premiedekkingsgraad hoger dan de dekkingsgraad aan het begin van het jaar heeft een positief effect op onze dekkingsgraad. De actuariële premie onder E. is gelijk aan de actuarieel benodigde koopsom van € 92.097 zonder de herverzekeringpremie van € 5.069 en inclusief de opslag voor toekomstige kosten van € 1.723 die opgenomen wordt in de voorziening.

Toetsing vaststelling premie 2025

De gedempte premie bedraagt in 2025 € 97.592 De ontvangen feitelijke premie bedraagt € 103.459 en is dus hoger dan de gedempte premie bij de realisatie van de toetsing over het boekjaar. De toereikendheid van de feitelijke premie toetsen wij vooraf bij de vaststelling van de premiepercentages. Hierbij was de verwachte gedempte premie € 89.422 en de verwachte feitelijke premie € 96.040, beiden exclusief de premie voor het verzekeringscontract. De verwachte feitelijke premie was daarmee hoger dan de minimaal te ontvangen premiebijdrage (gedempte premie). De verschillen met de realisatie worden veroorzaakt door de timing van de realisatie ten opzichte van de verwachting en de ontwikkeling van de kosten.

Resultaat op kosten

	2025	2024
<i>Resultaat op kosten</i>		
Beschikbaar uit premie en voorziening	8.052	7.117
Aanwending uitvoeringskosten	-9.529	-7.995
	-1.477	-878

In de pensioenpremie is een opslag opgenomen om de kosten voor de uitvoering van de pensioenregeling te dekken (€ 6.053). De voorziening pensioenverplichtingen kent eind 2024 daarnaast een opslag voor uitvoering van 2,2%. Deze komt beschikbaar bij het uitkeren van pensioenen (€ 1.999). De aanwending uitvoeringskosten betreft de dotatie aan de kostenvoorziening als onderdeel van de technische voorziening (€ 1.783) en de in de jaarrekening verantwoorde kosten (€ 7.746). In dit laatste onderdeel zijn de vermogensbeheerkosten en de aan vermogensbeheer doorbelaste kosten niet inbegrepen. Die worden ten laste van de beleggingsopbrengsten gebracht.

Het verloop van de kostenvoorziening, die onderdeel uitmaakt van de technische voorzieningen, is in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

	2025	2024
Stand per 1 januari	59.771	56.932
Toevoeging vanuit opslag op premie	1.783	1.585
Vrijval vanwege pensioenuitkeringen	-1.999	-1.972
Overige mutaties	-6.186	3.226
Stand per 31 december	53.369	59.771

Onder overige mutaties valt onder andere het effect van het meebewegen van deze voorziening met de fluctuatie van de rentetermijnstructuur.

Resultaat op kanssystemen

	2025	2024
<i>Resultaat op leven</i>		
Werkelijke vrijval en beschikbaar uit premie	47.650	45.316
Verwachte vrijval en benodigd vanwege overlijden	-43.362	-40.867
	4.288	4.449

Bij de financiering van de pensioenregeling wordt uitgegaan van de gemiddelde levensverwachting in Nederland en rekening gehouden met de specifieke levensverwachting van de beroepsgroep. Doordat het werkelijke overlijden van deelnemers en pensioengerechtigden afwijkt van deze verwachting, ontstaat een resultaat op leven. In 2025 was er sprake van een resultaat op leven van € 4.288 (2024: € 4.449). De toename van dit resultaat wordt verklaard doordat in 2025 meer (ex-) deelnemers en pensioengerechtigden zijn overleden dan verwacht wat leidt tot een langlevens resultaat van € 3.555 (2024: € 2.522). Daarnaast zijn er minder uitkeringen voor partnerpensioenen ingegaan dan verwacht wat leidt tot een kortlevens resultaat van € 733 (2024: € 1.927).

	2025	2024
<i>Resultaat op arbeidsongeschiktheid</i>		
Beschikbaar uit risicokoopsom	4.252	3.833
Benodigde toevoeging zieke deelnemers (IBNR)	-574	1.311
Mutatie in arbeidsongeschiktheid	-4.627	-3.151
	-949	1.993

In de pensioenpremie is een opslag inbegrepen voor de kosten van het verlenen van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Daartegenover staat de toevoeging aan de technische voorzieningen om dit onderdeel in de toekomst te kunnen financieren. Het resultaat op arbeidsongeschiktheid geeft aan in hoeverre de hiervoor bestemde middelen de kosten dekken. Dit resultaat was in 2025 € -949 (2024: € 1993). De afname van het resultaat wordt met name

veroorzaakt door de hogere benodigde Incurred But Not Reported (IBNR) en door de toename van de omvang van de premievrijstellingen. Het resultaat op arbeidsongeschiktheid heeft betrekking op de in eigen beheer gehouden premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid. De verzekering van het arbeidsongeschiktheidspensioen (en het daarin besloten arbeidsongeschiktheidsrisico) is ondergebracht bij een herverzekeraar.

	2025	2024
<i>Overige resultaten</i>		
Resultaat op uitkeringen	-6	15
Resultaat op waardeoverdrachten	622	1.247
Actuariel resultaat op mutaties	-624	-1.392
Toeslagverlening	-13.351	-12.012
Aanpassing actuariële grondslagen	-5.659	5.037
Overige en correcties	-544	-213
	-19.562	-7.318

Het resultaat op uitkeringen (-/- € 6) geeft aan in hoeverre de werkelijke uitkeringen afwijken van het verwachte uitkeringenpatroon.

Het resultaat op waardeoverdrachten (€ 622) wordt veroorzaakt door een afwijking tussen de grondslagen (rente en sterftekansen) van de wettelijke rekenregels die van toepassing zijn bij waardeoverdrachten en de actuariële grondslagen die wij zelf moeten hanteren. Omdat de rente voor de wettelijke rekenregels per 30 september wordt bepaald en de rente in het laatste kwartaal is gedaald is, zijn de resultaten in 2025 relatief groot. Omdat het aantal uitgaande waardeoverdrachten groter is leidt dit tot een positief resultaat.

Het actuariel resultaat op mutaties (-/- € 624) betreft resultaten die worden veroorzaakt door de actuariële effecten van een hoog/laag-pensioen en pensioenuitstel en terugwerkende kracht mutaties.

De per 1 januari 2026 toegepaste verhoging bedraagt 0,57%. Deze verhoging wordt ten laste van het behaalde resultaat over 2025 gebracht. Hierdoor bedraagt het resultaat over 2025 in verband met toeslagverlening -/- € 13.351.

In 2025 is de evaluatie van de grondslagen verwerkt in de voorziening. Het effect van deze aanpassing op de voorziening is hier opgenomen. De belangrijkste aanpassing zijn de waardering van het ongehuwden ouderdomspensioen (€ 2.373), de aanpassing van de partnerfrequenties (€ 983) en de aanpassing van de opslag van de uitvoeringskosten van 2,2% naar 2,3% van (€ 2.303). Hierdoor bedraagt het resultaat over 2025 in verband met aanpassing van de actuariële grondslagen € 5.659.

Onder overige en correcties zijn de kosten voor de indexatiekoopsom van de herverzekerde arbeidsongeschiktheidspensioenen verantwoord van 0,6 mln. Tevens zijn de overige baten en lasten hier verantwoord.

Het resultaat van alle bovengenoemde componenten leidt tot het volgende totaal resultaat:

	2025	2024
Resultaat op beleggingen	197.295	81.672
Resultaat op premie	5.309	9.289
Resultaat op kosten	-1.477	-878
Resultaat op kanssystemen	3.339	6.442
Resultaat op overige mutaties	-19.562	-7.318
Totaal resultaat	184.904	89.207

Beleggingen

5.5 Strategische beleggingsmix

Onze strategische beleggingsportefeuille bestaat uit een matchingportefeuille en een returnportefeuille. De matchingportefeuille is bedoeld voor het beheersen van het renterisico van de pensioenverplichtingen. Uit de returnportefeuille moet het extra rendement voor de benodigde stijging van de dekkingsgraad komen.

Om de pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen, worden de ingelegde premies op een verantwoorde en solide wijze belegd, conform wettelijk vastgelegde ‘prudent person’ beginselen. Voor de vaststelling van het beleggingsbeleid is eind 2024 een ALM-studie uitgevoerd. De ALM studie stond ditmaal in het teken van de transitie naar het nieuwe pensioencontract en de mogelijke dekkingsgraadbescherming die daarbij gewenst kan zijn. Verschillende mogelijkheden zijn daarbij onderzocht op basis van stochastische scenarioanalyses. Eind 2024 heeft het bestuur gekozen voor een verhoging van de bescherming tegen renterisico tot 80% en dit ook direct geïmplementeerd. Het normgewicht (47%) van de matching portefeuille als geheel, is gelijk gebleven. Jaarlijks wordt aan de hand van een strategische asset allocatie studie (SAA) gekeken of de gekozen beleggingsmix op korte termijn kan worden geoptimaliseerd, om een beter rendement te behalen gegeven de risicohouding en het strategische beleid van het fonds. De uitkomsten van deze studie worden gebruikt voor het bepalen van onze normportefeuille. De uitkomsten van de eind 2025 uitgevoerde SAA-studie gaven geen aanleiding om wijzigingen in de normportefeuille voor 2026 aan te brengen.

In de volgende tabel is de normportefeuille 2026 opgenomen:

Categorie	Strategisch gewicht	Minimum	Maximum
LDI-portefeuille	41,6%	32,6%	50,6%
NL Woning hypotheek	5,4%	3,4%	7,4%
Matchingportefeuille	47,0%	42,0%	52,0%
Bedrijfsobligaties	10,8%	8,8%	12,8%
High Yield obligaties	5,0%	4,0%	6,0%
Aandelen Ontwikkelde Markten	24,4%	19,4%	29,4%
Aandelen Opkomende Markten	2,8%	1,8%	3,8%
Niet-beursgenoteerd, indirect vastgoed	10,0%	6,0%	14,0%
Private Equity	0,0%	0,0%	5,0%
Valuta overlay	0,0%	-5,0%	5,0%
Liquide Middelen	0,0%	0,0%	5,0%
Returnportefeuille	53,0%	48,0%	58,0%
Totaal	100%		

De genoemde bandbreedtes bij de normportefeuille kunnen worden gebruikt voor het opvangen van marktfluctuaties. Herbalanceringsmomenten zijn vastgelegd in ons beleggingsbeleid en vinden minimaal jaarlijks plaats.

De beleggingscategorie Private Equity voldoet ook niet aan de doelstelling dat het strategisch gewicht van een beleggingscategorie minimaal 5% van de totale beleggingsportefeuille bedraagt. Wij hebben een aantal jaar geleden besloten dat deze beleggingscategorie niet in de portefeuille past. De belegging in de twee private equity-fondsen is aangewezen als een ‘legacy portefeuille’. De twee private equity-fondsen bevinden zich momenteel in een uitkerende

fase. De allocatie naar private equity wordt niet uitgebreid, ook worden de vrijkomende middelen niet herbelegd in deze categorie. De vrijkomende allocatie wordt volgens het herbalanceringsbeleid toegewezen aan de gehele beleggingsportefeuille.

5.6 Portefeuilleresultaten

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille heeft als belangrijkste functie het volgen van de ontwikkeling van de pensioenverplichtingen, die fluctueert als gevolg van de renteontwikkeling. Dit zorgt voor een minder bewegelijke dekkingsgraad. Hiervoor worden zowel staatsobligaties als renteswaps aangehouden met looptijden die overeenkomen met looptijden van de verplichtingen. De beleggingscategorie Hypotheken maakt ook deel uit van de matchingportefeuille.

Wij hebben in overleg met sociale partners een kwalitatieve risicohouding bepaald. Een conclusie die uit deze risicohouding is getrokken, is dat de kans op grote kortingen beperkt moet worden. Kleine kortingen zijn acceptabel. Om invulling te geven aan deze conclusie dekken wij een relatief groot percentage van het nominale renterisico af (strategisch 80%) dat in de pensioenverplichtingen besloten ligt. Hierdoor is meer zekerheid (uitblijven van grote kortingen) ingebouwd, maar is de kans op een positief resultaat van de portefeuille ook enigszins beperkt.

Op de matchingportefeuille is een resultaat behaald van -19,81%. Het benchmarkresultaat, gerelateerd aan de rentefluctuatie in de verplichtingen, bedroeg -20,89%. Het verschil tussen de realisatie en de benchmark wordt grotendeels veroorzaakt door een deel van de renteafdekking plaatsvindt met staatsobligaties. Deze staatsobligaties wijken in resultaat af van het rente-effect op de voorziening. De technische oorzaak is het swapspreadrisico in de staatsobligaties waardoor deze altijd afwijken van de swapcurve. Daarnaast hebben we strategisch gekozen om het renterisico op het langere eind van de rentecurve te herverdelen over het middensegment van de rentecurve. Daarmee is het fonds gevoelig voor een wijziging in de vorm van de rentetermijnstructuur. Omdat de rentetermijnstructuur niet parallel is verschoven heeft deze positie in 2025 een positief resultaat opgeleverd in vergelijking met de benchmark.

Returnportefeuille

In de returnportefeuille - bedoeld voor extra rendement - zijn de volgende categorieën opgenomen: wereldwijde aandelen, aandelen opkomende markten, bedrijfsobligaties, high yield obligaties, vastgoed en private equity. Op jaarbasis behaalde de returnportefeuille, na het afdekken van het valutarisico, een resultaat van 4,92%. Het benchmarkresultaat noteerde een resultaat van 4,83%. Dit positieve verschil is beperkt, de aandelen ontwikkelde markten en high yield presteerden slechter dan de benchmark. Dat werd meer dan gecompenseerd door de andere onderdelen. Het rendement op de wereldwijde aandelenportefeuille bedroeg 0,32%, iets onder de Paris aligned benchmark. In deze benchmark is de sector energie sterk onderwogen vanwege de CO2 reductie (conform Parijs akkoord 2015) als uitgangspunt van de duurzame beleggingsstrategie. Deze keuze heeft in vergelijking met de reguliere benchmark in 2025 enkele procentpunten aan rendement gekost. Op de langere termijn verwachten wij beperkte verschillen. De performance geeft geen reden om wijzigingen door te voeren.

Voor Private Equity geldt dat eventuele performance-afwijkingen ontstaan door de gemaakte kosten. De allocatie van Private Equity is zeer beperkt (0,15% ultimo 2025), waardoor de rendementen slechts zeer beperkt doorwerken in ons totale portefeuilleresultaat. De Private equity bevindt zich in een uitkerende fase. In 2025 hebben de private equity partijen gezamenlijk € 4,8 miljoen uitgekeerd.

Totaalrendement

Het totaalrendement in 2025 bedroeg -6,83%. Dit was lager dan het rendement van de benchmark (-7,92%). Daling van de rente en de aanzienlijke stijging van de aandelenbeurzen hebben erin geresulteerd dat de portefeuille een positief rendement laat zien.

Werkelijk rendement versus benchmarkrendement

	Werkelijk	Benchmark
Matchingportefeuille	-19,81%	-20,89%
LDI Mandaat	-22,72%	-23,02%
Hypotheke	1,32%	1,69%
Returnportefeuille	4,92%	4,83%
Aandelen Wereldwijd	0,32%	0,48%
Aandelen opkomende markten	17,76%	17,76%
Bedrijfsobligaties	3,24%	3,03%
High Yield	-2,06%	-1,81%
Indirect vastgoed	7,98%	6,40%
Private Equity	-23,57%	-14,47%
Totaal	-6,83%	-7,92%

5.7 Z-score

Wij zijn gekwalificeerd als een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds en moeten jaarlijks een Z-score berekenen en een performancetoets uitvoeren. De Z-score is een maatstaf om de verhouding van de feitelijke beleggingsresultaten van een pensioenfonds ten opzichte van de door het fonds geselecteerde benchmarks (normrendementen) weer te geven.

De maatstaf voor de performancetoets, de gemiddelde Z-score over vijf jaar, is 0 of hoger. Onze Z-score in 2025 bedraagt 0,04. Het feitelijke rendement over 2025 was -6,83%. De benchmark behaalde een rendement van -6,89%. Om de performancetoets te bepalen worden de Z-scores van de afgelopen 5 jaar opgeteld en gedeeld door de wortel van 5 en verhoogd met een wettelijke correctie van 1,28. De score voor de gecorrigeerde performancetoets in 2025 was 1,10.

	2025	2024
Feitelijk rendement	-6,83	7,97
Normrendement	-6,89	8,05
Z-score	0,04	-0,06
Ongecorrigeerde performancetoets	0,18	-0,86
Wettelijke minimumcorrectie	1,28	1,28
Gecorrigeerde performancetoets	1,10	0,42

De Z-score is positief door een hogere performance van de totale portefeuille. Het verschil in performance wordt naar twee effecten uitgesplitst, te weten het allocatie-effect en het selectie-effect. Het allocatie-effect is de afwijking tussen het feitelijke gewicht van de beleggingen en de strategische benchmarkgewichten. Door het gebruik van bandbreedtes en het niet continu herbalanceren kan de portefeuille iets afwijken. Het selectie-effect is de relatieve performance van de managers binnen de afzonderlijke beleggingscategorieën versus de Z-score benchmark.

5.8 Activiteiten in 2025

Verdere implementatie ESG-beleid

Wij hebben inmiddels ESG geïntegreerd binnen de wereldwijde aandelenportefeuille, LDI-portefeuille en binnen High Yield. Onderzocht is in hoeverre ESG-integratie praktisch vorm kan krijgen binnen bedrijfsobligaties. Hiervoor is in 2024 een manager search project opgestart dat in 2025 is voltooid. De uitkomsten van dit project vormen de basis voor de best passende oplossing voor ons fonds. In 2025 is gestart met de search voor het Euro bedrijfsobligaties mandaat conform ESG criteria, deze search wordt in 2026 afgerond

Wij hebben gekozen voor een (groene) SFDR-classificatie volgens artikel 8 en de opt in als bedoeld in artikel 4 SFDR. Wij publiceren ook een apart maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) jaarverslag.

Bescherming dekkingsgraad

In 2024 heeft het bestuur besloten de renteaftdekking te verhogen naar 80%. Omdat de doelstelling van de dekkingsgraadbescherming een korte horizon heeft is deze verhoging per direct geïmplementeerd. Aanvullend is in 2025 gekeken naar put-opties op aandelen voor een verdere bescherming van de dekkingsgraad bij het naderen van het moment van invaren op 1 januari 2027. Hierover wordt in 2026 een besluit genomen.

Afstemming verplichtingen en beleggingen

5.9 Risicohouding

Gezien het langetermijnkarakter van pensioen streven wij koopkrachtbehoud na. Dit kan plaatsvinden door het verlenen van (voorwaardelijke) verhogingen. Hiervoor hebben wij beleid vastgesteld. Wij stellen samen met sociale partners vast binnen welke risicogrenzen (percentages) het pensioenresultaat op de lange termijn moet uitkomen. Daarbij wordt de risicobereidheid van de deelnemers en pensioengerechtigden betrokken. In 2019 werd hier opnieuw onderzoek naar gedaan. De risicohouding bepaalt uiteindelijk in welke mate een pensioenfonds risico wil lopen bij de beleggingen. De wijze waarop dit verder wordt ingericht, is onderdeel van balansmanagement. De ALM-studie die in 2024 is uitgevoerd speelt hierbij een rol.

De vastgestelde risicogrenzen maken het mogelijk om op een vooraf vastgelegde en objectieve manier te beoordelen of het beleggingsrisico hoger of lager is dan toegestaan. Overschrijding van risicogrenzen is aanleiding voor een kwalitatieve discussie. Met name met sociale partners, rekening houdend met de situatie en de inzichten van dat moment. Dit kan leiden tot maatregelen, zoals het bijstellen van de pensioenpremie of -ambitie of ons beleid.

In overleg met sociale partners is deze risicohouding als volgt gedefinieerd:

- wens voor een stabiele maar toekomstbestendige premie;
- kans op grote verlagingen van de pensioenen beperken, kleine verlagingen zijn acceptabel;
- het realiseren van toeslagen, met op de lange termijn een toeslagambitie gelijk aan de prijsinflatie.

Met de komst van een nieuwe pensioenregeling hebben wij met sociale partners de pensioenambitie en premieniveau opnieuw bekeken. De basis hiervoor is het risico preferentie onderzoek (RPO) wat in 2022 is uitgevoerd.

5.10 Renteaftdekking

Bij de bepaling van de technische voorzieningen wordt uitgegaan van een actuele rente conform de door DNB afgegeven rentetermijnstructuur (RTS). Dit betekent dat deze voorziening onderhevig is aan renteschommelingen. Een belangrijk onderdeel van balansmanagement is ervoor zorgen dat de mutaties in de technische voorzieningen, veroorzaakt door renteschommelingen, worden opgevangen. Hiermee wordt het renterisico gematigd. Om dit te bereiken wordt een deel

van de beleggingen (met name renteproducten) op zodanige wijze belegd, dat bij een renteschommeling de beleggingen grotendeels eenzelfde beweging maken. Dit wordt renteafdekking (of rentehedge) genoemd. De vermogensbeheerder van de liability driven investing (LDI)-portefeuille heeft de opdracht een deel van de beleggingen op die manier te beleggen. Gedurende 2025 is het renterisico voor 80% afgedekt op basis van de marktrente. Maandelijks monitoren we in welke mate deze maatregel effectief is. Het grootste deel van de renteafdekking wordt verzorgd door Cardano Risk Management B.V..

6. Risicobeheersing

6.1 Risicomanagementbeleid

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de besluitvorming en uitvoering. Risico-management draagt bij aan het realiseren van onze doelstellingen, een beheerste en integere bedrijfsvoering en aan het voldoen aan wet- en regelgeving. Het integraal risicomanagementbeleid is onder meer gebaseerd op de principes van het Enterprise Risk Management (ERM) van COSO het werk- en denkmodel van de 8 stappen uit het COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) uit 2017.

6.2 Risicogovernance

Het risicomanagement is opgebouwd uit drie verdedigingslijnes:

1. Het bestuur is beleidsbepalend en draagt de eindverantwoordelijkheid voor het bestaan en de werking van de processen en de bijbehorende beheersmaatregelen. De bestuurscommissies en het dagelijks bestuur hebben een uitvoerende en monitorende verantwoordelijkheid voor het risicobeheer op hun gebied. Het bestuursbureau ondersteunt de bestuurscommissies en het bestuur.
2. De sleutelfuncties risicobeheer en actuarieel en de compliance officer vormen de tweede linie. De sleutelfunctie Risicobeheer heeft een toetsende, onderzoekende, en adviserende rol richting de eerste lijn. Het houderschap van de sleutelfunctie risicobeheer is belegd bij een bestuurder. De functie van vervuller wordt ingevuld door de risicomanager binnen het bestuursbureau. De compliance officer is verantwoordelijk voor het stimuleren van en toezien op naleving van geldende maatschappelijke normen en wettelijke en interne regels op het gebied van integriteit. De sleutelfunctie actuarieel is uitbesteed aan de certificerende actuaaris. De sleutelfunctie actuarieel ziet toe op het doeltreffend toepassen van het verzekeringstechnische risicobeheer.
3. De sleutelfunctiehouder interne audit vormt de derde linie. De sleutelfunctiehouder Interne Audit toetst of het risicomanagement in de eerste en de tweede lijn in opzet, bestaan en werking effectief is. Het houderschap van de sleutelfunctie interne audit is belegd bij een bestuurder. De functie van vervuller is uitbesteed aan Forvis Mazars.

6.3 Risicohouding

Onze missie, visie en strategische doelstellingen en de risicohouding zijn leidend voor de mate waarin we risico's accepteren. Onze risicohouding is in totaliteit als 'Gebalanceerd' aan te merken. Dit betekent dat het bestuur geen onnodige risico's accepteert, maar tegelijkertijd erkent dat sommige risico's niet volledig te mitigeren zijn tegen aanvaardbare voorwaarden. En dat er ook risico's bestaan die, wanneer bewust genomen, een beloning kunnen opleveren. Hierbij streven we naar het realiseren van een waardevast pensioen door de kans op korten zo veel mogelijk te beperken. Vanuit een langetermijnvisie veronderstellen we dat het nemen van risico's op den duur leidt tot meer rendement en bijdraagt aan het waarmaken van de (financiële) ambities van het fonds.

6.4 Risicoprocessen

We hanteren een integrale risicomanagementmethodiek die is verankerd in onze strategische en operationele besturing. We hebben inzicht in de mate van beheersing van onze organisatie door het op structurele en uniforme wijze in kaart brengen van de risico's en de effectiviteit van de getroffen beheersmaatregelen. Dit raamwerk is de basis waarop we beslissingen nemen. Periodiek evalueren wij de uitvoering van het risicomanagement. Reflectie leidt, waar nodig, tot herijking van (onderdelen van) de bedrijfsvoering in het algemeen en risicomanagement in het bijzonder. Evaluatie draagt bij aan het verhogen van het volwassenheidsniveau van ons risicomanagement en bijstelling van het risicomanagementbeleid.

Risicosoorten

Wij onderscheiden strategische risico's, financiële risico's en niet-financiële risico's. Deze risicosoorten vormen de basis voor de risk self assessment, tussentijdse risicoanalyses en risico-opinies.

Strategische risico's

Het behalen van onze strategische doelstellingen is onderhevig aan risico's die de continuïteit van het fonds kunnen raken. Ieder half jaar monitoren wij de ontwikkeling van de strategische risico's en de effectiviteit van de mitigerende beheersmaatregelen. Het bestuur heeft de missie, visie en strategische doelstellingen en de strategische risico's in 2025 niet gewijzigd.

De eigenrisicobeoordeling (ERB) is ook onderdeel van het risicobeleid. We stellen een ERB iedere drie jaar op of eerder als er sprake is van een significante wijziging van het risicoprofiel

Financiële risico's

Binnen het beleggingsbeleid onderkennen wij financiële risico's inclusief normen en bandbreedtes waarbinnen deze financiële risico's zich mogen bewegen. De beheersing van de financiële risico's worden onder andere gemonitord en bewaakt via een tweedelijns kwartaalrapportage. Dit jaar zijn daar geen aandachtspunten van materiële aard uit naar voren gekomen.

Niet-financiële risico's

Wij onderkennen niet-financiële risico's met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering, uitbesteding, integriteit, IT en juridisch. Deze niet-financiële risico's met bijbehorende beheersmaatregelen zijn vastgelegd in een Risk Control Framework. We willen de risico's gerelateerd aan de bedrijfsprocessen minimaliseren. Deze bedrijfsprocessen zijn vastgelegd in een handboek Administratie Organisatie & Interne Beheersing. De niet-financiële risico's en bijbehorende beheersmaatregelen zijn integraal onderdeel van dit handboek. De beheerste en integere bedrijfsvoering van de uitbestedingspartijen wordt beoordeeld op basis van hun (assurance)rapportages. De risicomanager geeft een tweedelijns oordeel bij de eerstelijnsbeoordeling. De kwaliteit van dienstverlening van de uitbestedingspartijen is niet aangetast door omvangrijke projecten die door de aangestelde uitbestedingspartijen zijn uitgevoerd.

6.5 Ontwikkelingen risicomanagement in 2025

Het programma INPC heeft tot doel de solidaire premieregeling inclusief het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten beheerst en integer te implementeren op 1 januari 2027. Eind 2024 hebben de sociale partners hun transitieplan aan het bestuur verstrekt. Onze focus lag dit jaar op de vormgeving van het beleid en de uitvoering om de opdracht van sociale partners, in lijn met het transitieplan, te kunnen aanvaarden.

Partiële eigen risicobeoordeling inzake opdrachtaanvaarding

We hebben de missie, visie en strategische doelstellingen onder de Wtp bepaald. Vervolgens is met een partiële eigen risicobeoordeling uitgevoerd (PERB) onderzocht of de grootste (nieuwe) risico's voor het fonds en de deelnemers, die samenhangen met de uitvoering van de nieuwe regeling (onder de Wtp), voldoende beheersbaar zijn om de opdracht van de sociale partners te kunnen aanvaarden. Het bestuur heeft de geanalyseerde risico's beoordeeld en geconcludeerd dat deze risico's van de opdrachtaanvaarding aanvaardbaar zijn ten opzichte van de gestelde risicohouding. We hebben financieel beleid ontwikkeld en maatregelen getroffen die de uitvoering van de regeling en het invaren ondersteunen in lijn met de doelstellingen van sociale partners uit het transitieplan. Het ontwikkelde evenwichtigheidskader inclusief bandbreedtes biedt ons een uitgebreid kader waaraan de transitie-effecten kunnen worden beoordeeld en verantwoord zodat de transitie voor alle deelnemersgroepen evenwichtig uitpakt ook bij uiteenlopende niveaus van de dekkingsgraad. Ook hebben we de maakbaarheid, haalbaarheid en gereedheid van de uitvoering van de regeling onderzocht. We hebben vastgesteld dat de uitvoerbaarheid van de regeling is te realiseren.

Datakwaliteit

De kwaliteit van de aan de transitie ten grondslag liggende data is een belangrijk aspect van de beheerste en integere transitie. We hebben de datakwaliteit onderzocht volgens de richtlijnen uit het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie. Dit kader is bedoeld om pensioenuitvoerders die wensen in te varen te helpen de datakwaliteit op een consistente en aantoonbare wijze te onderbouwen en borgen. We hebben daarbij de risico's die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van data geïdentificeerd en beoordeeld. Uit de analyses die tot nu toe zijn uitgevoerd, zijn geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. Naast de analyses op de data dragen de structurele beheersmaatregelen bij TKP bij aan de kwaliteit van de data. Dit jaar heeft de fondsaccountant het door ons uitgevoerde onderzoek gecontroleerd op het uitgevoerde proces (AUP). Hij heeft geen bevindingen geconstateerd. Uit het onderzoek zijn wel schoningsacties geconstateerd. Met TKP is een plan van aanpak en een tijdsplanning overeen gekomen om deze acties tijdig, correct en volledig uit te voeren.

Projectrisico's programma INPC

Een risicoanalyse van de projectrisico's is onderdeel van het programma INPC. Het voornaamste risico was het tijdig, correct en volledig realiseren van het besluitvormingsproces van de opdrachtaanvaarding van de nieuwe pensioenregeling, inclusief het verzoek tot invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. De uitwerking van beleid heeft meer tijd geveerd dan vooraf was voorzien. Ook aanvullende guidance vanuit de toezichthouder stelde extra eisen aan de aan de kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing van de evenwichtigheid. Uiteindelijk is de invaarmelding van de collectieve waardeoverdracht medio november gedaan, binnen de wettelijke gestelde termijn.

De uitvoering van het programma INPC was tijdrovend voor alle gremia, de adviseurs en de uitbestedingspartijen. Hierop is onder andere geanticipeerd door extra inzet van externen binnen het bestuursbureau. De sleutelfunctiehouder Risicobeheer heeft de voortgang en de risicobeheersing van het Programma INPC gevolgd en periodiek zijn risico opinie afgegeven.

We zien de continuïteit van de pensioenuitvoeringsorganisatie ook als een risico. Het realiseren van de transitieplanning voor al hun opdrachtgevers legt een grote druk op de pensioenuitvoeringsorganisatie. Deze druk blijft hoog ook nadat de transitie voor enkele fondsen inmiddels is gerealiseerd. We monitoren de ontwikkelingen bij de pensioenuitvoeringsorganisatie en zijn hierover met hen in gesprek.

6.6 Risicothema's

Op specifieke thema's voeren wij periodiek risicoanalyses door de gehele procesketen uit, zoals integriteit (SIRA), Informatiebeveiliging en cybersecurity en ESG. De SIRA wordt uitgevoerd in lijn met de herziene guidance van DNB. Het organisatierisicoprofiel is vastgesteld en vervolgens worden in de Systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) alleen die risico's behandeld waardoor het fonds daadwerkelijk wordt geraakt. De SIRA is in 2026 afgerond.

Ook is gestart met de herijking van de ESG-risicoanalyse gebaseerd op het actuele ESG-beleid. De bruto risico's zijn opnieuw geïnventariseerd, de risicoanalyse is in 2026 afgerond.

Vanaf 17 januari 2025 is de Europese verordening DORA van kracht ordening in de Nederlandse wetgeving. DORA heeft tot doel om de digitale weerbaarheid van de financiële sector te vergroten en richt zich op ICT-risicomanagement, ICT-incidenten, het periodieke testen van digitale operationele weerbaarheid, de beheersing van risico's bij uitbesteding aan (kritieke) derden en de samenwerking rond uitwisseling van informatie over cyberdreigingen. Wij hebben ons beleid herzien om aan de vereisten van DORA te kunnen voldoen.

Het risicomanagement beleid anticipeert op (externe) ontwikkelen. Om ons risicomanagement actueel te houden en te verbeteren in de toekomst staan onder meer de volgende werkzaamheden op de agenda:

- IT en Artificial Intelligence (AI): AI wordt steeds meer ingezet in onze procesketen. We gaan een beleid voor het gebruik van AI opstellen. Daarbij brengen we in kaart welke risico's we lopen, en wat we kunnen doen om die te beheersen.
- Het risicomanagementbeleid en het controleraamwerk aanpassen aan de herijkte missie, visie en strategische doelstellingen onder de Wtp en zo nodig aanscherpen.

6.7 Sleutelfunctiehouders

Sleutelfunctiehouder risicobeheer

De Sleutelfunctiehouder risicobeheer neemt een onafhankelijke positie in en richt zich vooral op inhoudelijke specifieke vraagstukken waar een risico oordeel en risico opinie gewenst is. De sleutelfunctiehouder risicobeheer rapporteert halfjaarlijks aan het bestuur en de rvt en daarbij legt hij het bestuur de belangrijkste aandachtspunten vanuit het risicomanagement en zijn waarnemingen voor. In het risicomanagementjaarplan worden specifieke aandachtspunten van de sleutelfunctiehouder risicobeheer geadresseerd.

Dit jaar hadden de voornaamste aandachtspunten van de sleutelfunctiehouder risicobeheer betrekking op de beoordeling van de beheerste uitvoering van het INPC-programma, de beoordeling van de PERB, de beoordeling van de deelbesluiten inzake financieel beleid, datakwaliteit en beheerste integere besluitvorming die uiteindelijk hebben geresulteerd in het besluit van het bestuur om de opdracht van sociale partners (volgens het transitieplan) te aanvaarden. Het bestuur heeft het wettelijke implementatieplan en communicatieplan opgesteld waarbij de sleutelfunctiehouder zijn risico opinie heeft gegeven.

Sleutelfunctiehouder interne audit

Op basis van een risicoanalyse van interne en externe factoren stelt de interne audit functie ieder jaar een intern audit plan op. Het bestuur keurt het intern audit plan goed.

In het eerste kwartaal van 2025 is het onderzoek naar datakwaliteit voor het invaren afgerond. Eind 2025 is het onderzoek naar datakwaliteit van de reguliere administratie gestart. Deze wordt begin 2026 afgerond.

De interne audit functie nam in 2025 deel aan de multi-client audits op de uitvoerder TKP. TKP heeft Deloitte voor de Wtp-transitie ingesteld in de rol van interne audit. Hierbij is volledige transparantie richting de klanten. Deloitte rapportages werden in de stuurgroep INPC geagendeerd.

De sleutelfunctiehouder interne audit rapporteert halfjaarlijks en legt hierbij aan het bestuur en aan de rvt de belangrijkste aandachtspunten vanuit de interne audit functie voor.

Sleutelfunctiehouder actuariel

Elk kwartaal stelt de sleutelfunctiehouder actuariel een verslag op waarin hij onder andere een opinie geeft over de ontwikkeling van onze dekkingsgraad. Dit krijgt vorm in een oordeel over de betrouwbaarheid en adequaatheid van de berekening van de Technische Voorziening (TV). In de rapportages in 2025 heeft hij geconstateerd dat "de effecten op de TV op logische wijze tot uiting komen in de vaststelling van de (beleids-)dekkingsgraad". Voorts doet hij aanbevelingen op het gebied van actuariële onderwerpen die voor ons van belang kunnen zijn waaronder actuele actuariële onderwerpen en de overgang naar de Wtp.

Risico opinies sleutelfunctiehouders

Door de sleutelfunctiehouders zijn de onderstaande opinies afgegeven.

Onderwerp	Risico opinie sleutelfunctiehouder	
	Actuariel	Risicobeheer
Voortgangsrapportage INPC d.d. 11.02.2025	n.v.t.	27.02.2025
Voortgangsrapportage INPC d.d. 18.03.2025	n.v.t.	31.03.2025
Wettelijk communicatieplan Wtp	n.v.t.	19.03.2025
Investment beliefs onder Wtp	n.v.t.	31.03.2025
Vermogensbeheer implementatieplan naar Wtp	n.v.t.	31.03.2025
Bandbreedtes & herbalanceringsbeleid onder Wtp	n.v.t.	31.03.2025
Voortgangsrapportage INPC d.d. 15.04.2025	n.v.t.	24.04.2025
Voortgangsrapportage INPC d.d. 13.05.2025	n.v.t.	15.05.2025
Voortgangsrapportage INPC d.d. 10.06.2025	n.v.t.	11.06.2025
Financiële opzet, plausibiliteitscontrole en modelvalidatie	04.04.2025	11.04.2025
	25.04.2025	
Uitgangspunten, aannames, transitieberekeningen incl. plausibiliteit	18.04.2025	09.04.2025
Uitvoerbaarheid invaarverzoek en nieuwe regeling onder Wtp	n.v.t.	14.05.2025
Verwerking biometrische risico's binnen de Wtp	23.05.2025	n.v.t.
Bijzonderheden pensioenregeling	30.06.2025	26.06.2025
Operationele voorziening, operationele reserve en MVEV	08.08.2025	26.06.2025
	02.10.2025	
Kostenvoorziening	13.08.2025	13.08.2025
Geactualiseerd wettelijk communicatieplan (versie 17)	n.v.t.	04.09.2025
Voortgangsrapportage INPC 21.08.25 incl. update 8 juli 2025	n.v.t.	03.09.2025
Evenwichtigheidsdocument	19.09.2025	19.09.2025
Opdrachtbevestiging	n.v.t.	07.10.2025
Implementatieplan	15.10.2025	17.10.2025
Invaarbesluit	20.10.2025	17.10.2025
Geactualiseerd wettelijk communicatieplan (versie 18)	n.v.t.	22.10.2025
Voortgangsrapportage INPC 16.10.25	n.v.t.	22.10.2025
Evaluatie grondslagen	21.11.2025	n.v.t.

Door de sleutelfunctiehouders interne audit is in 2025 een opinie afgegeven bij het onderzoek naar de datakwaliteit bij het invaren en bij de plausibiliteitscontrole en modelvalidatie voor de Wtp berekeningen.

Geen van de sleutelfunctiehouders heeft in de loop van 2025 materiële risico's geconstateerd.

6.8 Compliance

Nederlandse Compliance & Integriteit Professionals (NCIP) heeft, in opdracht van het bestuur, gedurende 2025 de rol van externe compliance officer (ECO) Pensioenfonds Notariaat vervuld. NCIP monitort onder andere de integere bedrijfsvoering van ons fonds waar het Integriteitbeleid en de Gedragscode een belangrijk onderdeel van uitmaken. Daarnaast treedt de ECO op als adviseur met betrekking tot compliance, integriteit, gedragsregels, belangenverstremgeling en incidentbehandeling.

In Q4 zijn de SIRA (Integriteit risicoanalyse) werkzaamheden opgestart waarbij is herbeoordeeld welke integriteitsrisico's van toepassing zijn op het fonds en welke risicobeheersende maatregelen daar tegenover staan. Het bestuur stelt hierbij vast of de restrisico's binnen de bereidheid van het bestuur passen en of de beheersmaatregelen voldoende effectief zijn. In Q1 2026 wordt de SIRA afgerond.

Conform de revisiekalender zijn verschillende documenten binnen het kader van integere bedrijfsvoering herzien en geactualiseerd waaronder de Gedragscode en het Integriteitbeleid. In de uitvoering van onze taak heeft NCIP een begeleidende, adviserende danwel monitorende rol vervuld ten aanzien van de actualisatie van de integere bedrijfsvoering en de SIRA. Daarnaast heeft NCIP de naleving van de Gedragscode door verbonden personen gemonitord en zijn awareness sessies georganiseerd.

Tijdens de monitoring door NCIP zijn geen inhoudelijke onregelmatigheden geconstateerd ten aanzien van de naleving van de Gedragscode door verbonden personen. Er zijn geen signalen van (potentiële) belangenverstremming of de schijn hiervan gesignaleerd. Als incidentmeldpunt heeft NCIP geen meldingen ontvangen van potentiële integriteitincidenten. NCIP constateert dat binnen Pensioenfonds Notariaat een integere bedrijfsvoering bestaat en dat haar Governance is gericht op adequate beheersing van integriteitsrisico's.

6.9 Klachten en geschillen

We hebben een klachten- en geschillenregeling die is geactualiseerd per 1 januari 2025. Wij zijn aangesloten bij de Stichting Geschillen Instantie Pensioenfondsen (GIP).

Indien een bezwaarmaker de Klachten- en geschillenregeling van ons heeft doorlopen en zich niet met het bestuursbesluit over de behandeling van het bezwaar kan verenigen, heeft de bezwaarmaker het recht het bezwaar voor te leggen aan GIP. Na behandeling door GIP staat de weg naar een bevoegde rechter nog open. Een geschil kan ook direct bij de burgerlijke rechter aanhangig gemaakt worden.

Klachten

In lijn met de Gedragslijn Goed omgaan met Klachten wordt 'elke uiting van ontevredenheid van een persoon, gericht aan de pensioenuitvoerder' beschouwd als een klacht.

In onderstaand schema staan de aantallen klachten, geëscaleerde klachten en geschillen toebedeeld aan een aantal vaste rubrieken zoals beschreven in de gedragslijn. Een geëscaleerde klacht is een klacht die niet in één keer, naar tevredenheid van de klant, is opgelost. Klachten die niet in onderling overleg worden opgelost, kunnen uitmonden in een geschil.

De over 2025 geregistreerde klachten zijn als volgt te categoriseren:

Rubriek Gedraglijn	Aantal klachten	Waarvan geëscaleerd
Service en klantgerichtheid	1	0
Behandelingsduur	0	0
Informatieverstrekking	10	1
Deelnemersportaal	20	0
Keuzebegeleiding	0	0
Pensioenberekening en -betaling	97	1
Registratie werknemersgegevens/datakwaliteit	31	1
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	13	2
Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	4	0
Financiële situatie	15	1
Duurzaamheid	0	0
Overig	9	2
Totaal	200	8

In 2025 zijn drie werkgeversklachten ontvangen. Ten opzichte van 2024 is het aantal klachten over de nieuwe pensioenregeling (invaren, transitie) toegenomen van 1 naar 4.

Doorgevoerde verbeteringen

Alle klantsignalen worden structureel vastgelegd en geanalyseerd om mogelijke verbeteringen te bepalen. Op basis van de uitkomsten hebben we onder andere de volgende verbetering doorgevoerd:

Verduidelijking partnerpensioen bij pensioenaanvraag

Informatie over klantcontacten was verspreid over meerdere systemen en kanalen waardoor een samenhangend beeld ontbrak. Door uiteenlopende classificaties was het combineren en analyseren van data ingewikkeld. Rapportages over deelnemersvragen en- en klachten kostten veel tijd en leverde beperkte inzichten op.

Oplossing

Er is één uniforme indeling gemaakt, waarbij de classificatie gekoppeld is aan producten, diensten (PDC) en klantreizen. De integratie van sentimentanalyse en klantsignalen zorgt voor rijkere inzichten in de behoeften en ervaringen van deelnemers.

Verder voert onze pensioenuitvoeringsorganisatie een periodieke meting uit naar de klanttevredenheid over de behandeling van klachten (de Klanttevredenheidsmonitor 'Ik heb een klacht'). Deze meting wordt vier keer per jaar verstuurd naar aanleiding van een uiting van onvrede of een ingediende klacht en bevat onder meer vragen over de tevredenheid van de deelnemer over onze reactie of geboden oplossing en het algehele klachtenproces. Voor Pensioenfonds Notariaat komt de gemiddelde tevredenheid over 2025 (Q1-Q3) uit op een 9,0 op een 10-puntsschaal. Op basis van deze metingen ontstaat het beeld dat de tevredenheid over de klachtbehandeling wisselend is en dat er ruimte is voor verbetering in de ervaren afhandeling van klachten, waarbij de uitkomsten mede moeten worden gezien in het licht van het in sommige gevallen beperkte aantal ingevulde vragenlijsten.

Uit het assessment Gedraglijn goed omgaan met klachten door het Gouden Oor, is als verbetering opgenomen om ook negatieve en positieve signalen uit het informele circuit te registreren. Bij de goed beoordeelde bijeenkomsten met deelnemers en werkgevers komt er veel feedback los. Deze feedback kan nog beter vastgelegd en gestructureerd worden.

Ook zou de afdrank daarvan onderdeel kunnen zijn van de periodieke rapportage over feedback.

Geschillen

In 2025 waren er geen geschillen.

6.10 Meldingen Autoriteit Persoonsgegevens, incidenten, boetes en dwangsommen

Sinds 1 januari 2016 geldt de meldplicht datalekken. Dit houdt in dat organisaties direct een melding moeten doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens zodra een ernstig datalek is vastgesteld.. Organisaties moeten het datalek in bepaalde situaties ook melden aan de betrokkenen waarvan de persoonsgegevens zijn gelekt. Bij een datalek gaat het om toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens bij een organisatie zonder dat dit de bedoeling is van deze organisatie. Ook onrechtmatige verwerking van gegevens valt onder een datalek.

Er hebben zich in 2025 geen datalekken voorgedaan. Er hebben zich in 2025 in totaal 10 incidenten voorgedaan, waarvan 9 incidenten zijn beoordeeld als zijnde 'incident (niet materieel)' en 1 incident is beoordeeld als zijnde 'ernstig ICT incident'. Er zijn geen meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

In 2025 zijn door de toezichthouders geen boetes of dwangsommen opgelegd aan het fonds.

7. Kosten

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden onze kosten verantwoord volgens de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie.

7.2 Kostenbewustzijn

Er wordt naar gestreefd om de verschillende processen zo (kosten)efficiënt mogelijk uit te voeren, zonder dat de kwaliteit van de uitvoering daaronder lijdt. Een kostenefficiënte uitvoering betekent niet dat alle werkzaamheden zo goedkoop mogelijk worden uitgevoerd. De belangen zijn zeer groot en daarom is een hoge kwaliteit van de pensioenuitvoering een absolute vereiste. Dit betekent soms juist een extra kosteninspanning.

7.3 Kostenontwikkeling

Kosten governance en bestuursondersteuning

De governancekosten bestaan uit de vergoedingen voor bestuur, bestuursbureau en overige organen, verzekeringskosten, kosten voor intern en extern toezicht (DNB en AFM), compliancekosten en auditkosten (onafhankelijk accountant en certificerend actuaaris).

In onderstaand overzicht worden de kosten voor governance en bestuursondersteuning voor de jaren 2023 tot en met 2025 weergegeven.

Governancekosten en bestuursondersteuning	2025	2024	2023
Bestuursvergoeding en kosten overige gremia	755	720	782
Intern toezicht IORP II	841	639	603
Toezicht & lidmaatschap	370	295	291
Bestuursondersteuning	2.213	1.938	1.404
Totaal	4.179	3.592	3.080

De kosten voor governance en bestuursondersteuning worden in de jaarrekening niet apart gepresenteerd, omdat ze onderdeel zijn van de pensioenbeheer- en vermogensbeheerkosten. De externe toezichtskosten in 2025 bedragen € 344 (2024: € 263).

De governancekosten per deelnemer laten een stijging zien. In de absolute kosten voor governance zijn vooral de kosten voor het risicobeheer bij de implementatie van DORA en de hogere kosten voor de sleutelfunctiehouders doordat in 2025 meer opinies zijn uitgevraagd. De kosten voor bestuursondersteuning zijn hoger dan in 2024 door tijdelijke inzet van extra capaciteit.

Kosten per deelnemer (x € 1)	2025	2024	2023
Governance	53	46	48

Het totaal van deze kosten wordt in de verhouding 50%/50% verdeeld over pensioen- en vermogensbeheer (zie de volgende tabellen).

Kosten pensioenbeheer

De kosten van pensioenbeheer bestaan voor het grootste gedeelte uit de kosten van pensioenuitvoerder TKP voor het uitvoeren van de administratie van de pensioenregeling. In het volgende overzicht zijn de kosten van pensioenbeheer opgenomen.

Pensioenbeheer	2025	2024	2023
Communicatie	141	90	77
Pensioenuitvoering	3.507	3.106	2.468
Doorbelastingen:			
Governancekosten 50%	983	817	838
Bestuursondersteuning 50%	1.106	979	702
Totaal*	5.737	4.992	4.085

* Exclusief kosten projecten van € 2.009 (2024: € 1.418).

Projectkosten

Naast de reguliere kosten is er ook in 2025 sprake van projectkosten. In 2025 is in totaal voor € 2.009 (2024: € 1.418) besteed aan projecten. De projectkosten hadden in 2025 betrekking op het INPC. In 2025 is hiervoor het implementatieplan ingediend. Bij het vaststellen van de kosten per deelnemer wordt onderscheid gemaakt tussen de kosten per deelnemer exclusief en inclusief projectkosten.

Kosten pensioenbeheer per deelnemer

Ter vergelijking van de kostenniveaus van de verschillende pensioenfondsen wordt, op aanbeveling van de Pensioenfederatie, gekeken naar de kosten per deelnemer. Dit zijn de kosten van pensioenbeheer in euro's per deelnemer. Het aantal deelnemers is de som van het aantal actieve deelnemers en het aantal pensioengerechtigden. Naast de reguliere kosten worden jaarlijks kosten voor projecten gemaakt. Ook die kunnen worden gerelateerd aan het aantal deelnemers en pensioengerechtigden. De reguliere en projectkosten per deelnemer zien er dan als volgt uit.

Kosten per deelnemer (x € 1)	2025			2024		
	regulier	project	totaal	regulier	project	totaal
Pensioenbeheerkosten	307	108	415	281	80	361

De reguliere kosten per deelnemer zijn in 2025 9% gestegen ten opzichte van 2024. Dit komt voort uit de stijging van de fee voor de pensioenadministratie voor de overgang naar de Wtp, de gestegen kosten voor de bestuursondersteuning en de kosten voor de inrichting van DORA.

Voor een vergelijking van de pensioenbeheerkosten van verschillende pensioenfondsen kunnen deze kosten uitgedrukt worden in een percentage van de gemiddelde marktwaarde van de beleggingen. Dit is in het volgende overzicht in beeld gebracht.

Pensioenbeheerkosten in % gemiddelde marktwaarde	2025	2024	2023
Pensioenbeheerkosten	0,19	0,17	0,14

De stijging van de pensioenbeheerkosten als % van de gemiddelde marktwaarde komt in 2025 grotendeels doordat de pensioenbeheerkosten in vergelijking met vorig jaar gestegen zijn, het effect van de ontwikkeling van de gemiddelde marktwaarde is beperkt.

Vermogensbeheerkosten

De vermogensbeheerkosten ontwikkelden zich van 2023 t/m 2025 als volgt:

Vermogensbeheerkosten	2025	2024	2023
Directe vermogensbeheerkosten	7.179	6.166	5.618
Indirecte vermogensbeheerkosten	1.393	1.727	2.708
Totaal*	8.572	7.893	8.326

* Inclusief projecten van € 0 (2024: € 0)

De doorbelasting van 50% van de kosten van governance en bestuursondersteuning is opgenomen onder de directe vermogensbeheerkosten. De daling van de indirecte vermogensbeheerkosten in 2025 vergeleken met 2024, wordt veroorzaakt door de transactiekosten.

Voor een vergelijking van de vermogensbeheerkosten van verschillende pensioenfondsen worden deze kosten vaak uitgedrukt in een percentage van de gemiddelde marktwaarde van de beleggingen. Dit is in het volgende overzicht in beeld gebracht.

Vermogensbeheerkosten in % gemiddelde marktwaarde	2025	2024	2023
Directe vermogensbeheerkosten	0,24	0,21	0,20
Indirecte vermogensbeheerkosten	0,05	0,06	0,10

De daling van de directe vermogensbeheerkosten uitgedrukt in percentage van het gemiddeld belegd vermogen komt vooral door de lagere directe vermogensbeheerkosten. De transactiekosten bedragen 0,05% van het gemiddeld belegd vermogen en zijn onderdeel van de indirecte vermogensbeheerkosten 0,05%.

Het verloop over de jaren 2023 tot en met 2025 is als volgt:

Transactiekosten vermogensbeheer in % gemiddelde marktwaarde	2025	2024	2023
Transactiekosten	0,05	0,06	0,1

In de totale kosten voor het vermogensbeheer van € 8.572 zijn impliciete transactiekosten van € 1.393 opgenomen op basis van de berekeningswijze van de Pensioenfederatie. De totale vermogensbeheerkosten exclusief transactiekosten bedragen € 7.179. Uitgedrukt in de gemiddelde marktwaarde van de beleggingen is dit 0,24%

Private Equity

We hebben zeer beperkte beleggingen in Private Equity, minder dan 1% van het totale belegd vermogen. Dit betreft een oude portefeuille en bevindt zich in een uitkerende fase. Binnen een aantal jaar zal deze beleggingscategorie geen deel meer uitmaken van de portefeuille. Het kostenverloop van deze beleggingen is grillig doordat sprake is van reservering van prestatievergoedingen die weer kunnen vrijvallen bij negatieve rendementen. Deze kosten moeten in relatie gezien worden tot de rendementen in deze categorie.

Totale kosten

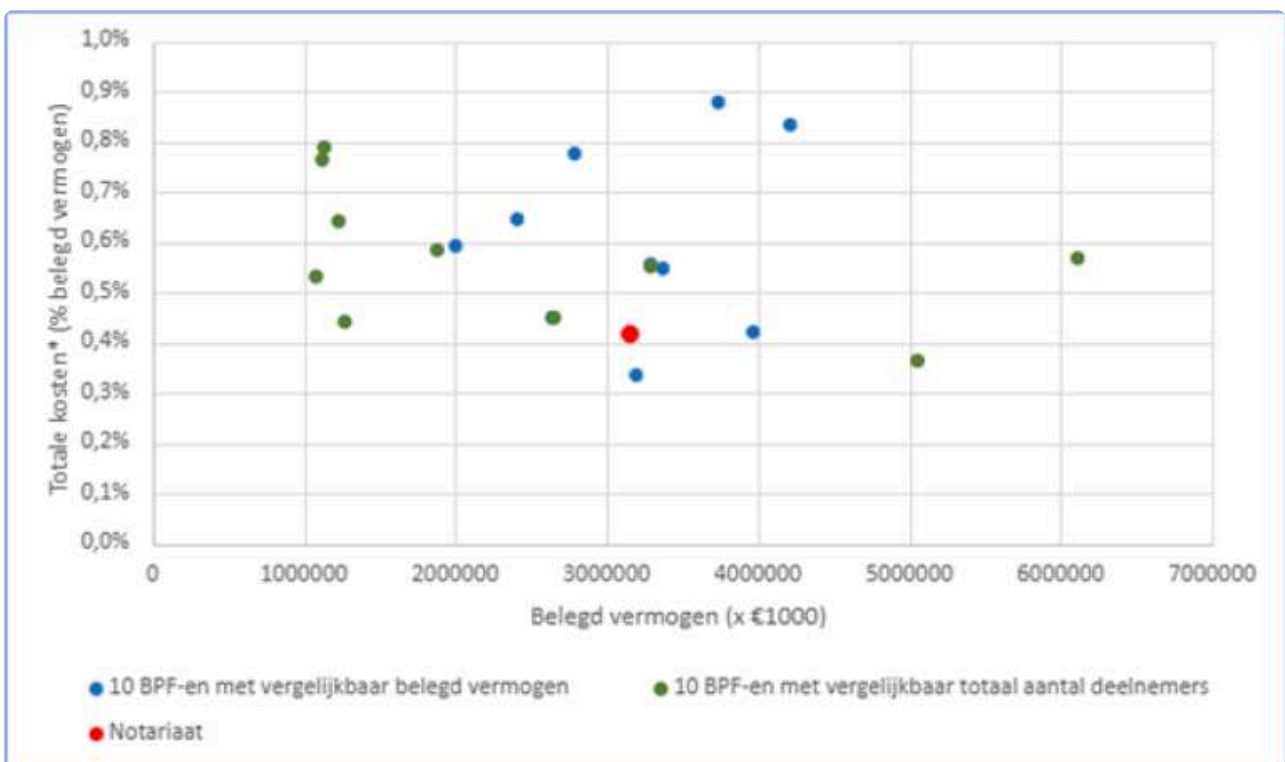
Voor de vergelijkbaarheid met andere pensioenfondsen worden in onderstaande tabel de totale kosten van het pensioenfonds, exclusief de transactiekosten inzichtelijk gemaakt.

	2025	[1]	2024	[1]	2023	[1]
Pensioenbeheerkosten	5.737	0,19	4.992	0,17	4.085	0,14
Projecten	2.009	0,07	1.418	0,05	1.469	0,05
Totale Pensioenbeheerkosten	7.746	0,26	6.410	0,22	5.554	0,19
Vermogensbeheerkosten	7.179	0,24	6.166	0,21	5.618	0,2
Totale kosten (excl. transactiekosten)	14.925	0,50	12.576	0,43	11.172	0,39
Transactiekosten	1.393	0,05	1.727	0,06	2.708	0,1
Totale kosten (incl. transactiekosten)	16.318	0,55	14.303	0,49	13.880	0,49

[1] In % gemiddeld belegd vermogen

7.4 Kostenvergelijking met andere pensioenfondsen

De totale kosten van het pensioenfonds exclusief de transactiekosten kunnen worden vergeleken met die van andere pensioenfondsen. Daarbij moet worden opgemerkt dat elk pensioenfonds specifieke kenmerken kent die kostenverhogend of -verlagend kunnen werken. Als naar vergelijkbare fondsen wordt gekeken, dan geeft dit een beeld van het kostenniveau van het fonds ten opzichte van andere vergelijkbare pensioenfondsen. In onderstaande grafiek is dit gevisualiseerd. Uit de grafiek blijkt dat Pensioenfonds Notariaat lagere kosten vertoont, zowel vergeleken met bedrijfstakpensioen-fondsen (BPF-en) met vergelijkbaar vermogen als met vergelijkbaar totaal aantal deelnemers. Het bestuur is blij met deze uitkomst.

De grafieken zijn ontleend aan een inventarisatie door adviesbureau Sprenkels op basis van cijfermateriaal van DNB. Omdat de cijfers over boekjaar 2025 nog niet bekend zijn, is gebruik gemaakt van cijfers over 2024.

De uitkomsten van de grafiek zijn verder uit te splitsen over de verschillende kostenonderdelen. In de onderstaande tabel zijn de totale kosten gesplitst naar onderdelen vergeleken met bedrijfstakpensioenfondsen met een vergelijkbaar vermogen en met een vergelijkbaar totaal aantal deelnemers. De kosten zijn hierbij voor de vergelijking uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen.

2024	Notariaat	BPF deelnemers	BPF vermogen
Pensioenbeheerkosten (inclusief projecten)	0,22	0,27	0,27
Vermogensbeheerkosten	0,21	0,30	0,34
Totale kosten (excl. transactiekosten)	0,43	0,57	0,60
Transactiekosten	0,06	0,05	0,04
Totale kosten (incl. transactiekosten)	0,49	0,62	0,65

Zowel bij de pensioenbeheerkosten als bij de vermogensbeheerkosten komt het pensioenfonds lager uit dan het gemiddelde van deze vergelijkbare pensioenfondsen.

8. Communicatie

Wij hebben communicatie met (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers hoog op de agenda staan. We werken met een communicatiebeleidsplan, waarin de lange termijn communicatiedoelen staan. In dit communicatiebeleidsplan staat ook voor welke communicatiestrategie we kiezen om de lange-termijndoelen zo efficiënt mogelijk te halen. Aanvullend op het communicatiebeleidsplan stellen we ieder jaar een communicatiejaarplan op, inclusief een jaarkalender en jaarbudget. De concrete uitwerking van campagnes en middelen, inclusief begroting, werken we gedurende het jaar uit in actieplannen.

8.1 Doelen en strategie

Zelfredzaamheid en de relatie met de deelnemer zijn overkoepelende doelen. Bij het zelfredzaam maken van deelnemers en het opbouwen van een relatie tussen het fonds en de deelnemer, en het fonds en werkgevers, speelt communicatie een belangrijke rol. Dit wordt gedaan aan de hand van een passende communicatiestrategie. De communicatiestrategie houdt in dat er in de communicatieacties steeds 3 elementen op elkaar in grijpen en elkaar versterken:

Activeren: deelnemers en werkgevers in beweging krijgen. We geven deelnemers en werkgevers de juiste informatie en impuls of trigger om in actie te komen.

Beleven: deelnemers en werkgevers een goede band laten ervaren met ons als pensioenfonds. We geven deelnemers en werkgevers, op het juiste moment en in de juiste setting, de best mogelijke ervaring waardoor ze vertrouwen hebben in het fonds en de drempel lager wordt om een volgende actie te ondernemen.

Converteren: deelnemers en werkgevers de juiste acties laten uitvoeren. We geven deelnemers en werkgevers de mogelijkheid de juiste actie te doen en deze effectief te voltooien.

8.2 Activiteiten in 2025

Elk jaar dienen wij te voldoen aan de wettelijk verplichte communicaties. Daarnaast zetten we wenselijke communicaties uit om de Communicatie(beleids)doelen te bereiken. Communicatieacties worden zoveel mogelijk per doelgroep ingericht.

8.2.1 Wettelijke verplichte communicatie

Begin van het jaar ontvingen alle belanghebbenden informatie over de pensioenregeling 2025. Daarnaast werden jaarlijks alle communicatie-uitingen, waaronder wettelijk verplichte brieven, geactualiseerd op basis van de nieuwe parameters. Ook werd begin 2025 de specificatie eerste betaling 2025, jaaropgave en toelichtingen verzonden. Hiermee geven we inzicht in de eigen situatie. Uiteraard werden dit jaar ook de verplichte Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's) verzonden aan alle betrokkenen. Ook hebben we, voor zover van toepassing, voldaan aan wettelijke rapportageverplichtingen met betrekking tot de uitvoering van het ESG-beleid, Europese wetgeving en het IMVB-convenant.

In november werd daarnaast het verplichte Communicatieplan Wtp opgeleverd. Dit communicatieplan is onderdeel van het implementatieplan en laat zien hoe we deelnemers, arbeidsongeschikten, ex-deelnemers, pensioengerechtigden en ex-partners meenemen in de overgang naar de nieuwe regels voor pensioen.

8.2.2 Communicatie in samenwerking met stakeholders

Wij hebben als ambitie om actief in gesprek te gaan met stakeholders en informatie over pensioenen en het fonds te geven en een dialoog te voeren. Het gehele jaar door organiseerden wij bijeenkomsten, zogenaamde 'roadshows' op notariskantoren. Aan de orde kwamen ook de huidige pensioenregeling en de komst van de nieuwe regels voor pensioen.

Wij waren daarnaast ook aanwezig op een aantal regionale ring-vergaderingen van notarissen en kandidaat-notarissen van de KNB.

8.2.3 Overige communicatie

De middelen die werden ingezet zijn voornamelijk brieven en mails, de website, onze LinkedIn-pagina, nieuwsbrieven, (online) bijeenkomsten en telefonisch contact via de Pensioendesk. Er zijn meerdere digitale nieuwsbrieven met actuele informatie verzonden aan (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en administratiekantoren. Er zijn fysieke bijeenkomsten aangeboden, waar ook terugkijkmogelijkheden via filmopnames voor werden ingezet. Daarnaast zijn campagnes gevoerd bijvoorbeeld voor het vergroten van de digitale bereikbaarheid van deelnemers en het vergroten van pensioeninzicht bij de deelnemers van 55 jaar en ouder. Ook werd er een campagne ingezet om nieuwe medewerkers in het notariaat te activeren om zich in hun pensioen te verdiepen. Last but not least is er een campagne over het partnerpensioen uitgerold, om (ex-)deelnemers daar extra over te informeren. Er is ook dit jaar weer, naast het jaarverslag, een MVB-jaarverslag uitgebracht waarin wij toelichting geven op hoe wij ons beleid rondom Maatschappelijk Verantwoord Beleggen hebben uitgevoerd en tot welke resultaten dit heeft geleid. En verder zijn er verkiezingen gehouden voor drie nieuwe leden van het verantwoordingsorgaan.

Voor werkgevers werd een campagne uitgerold om werknemers die bijna met pensioen gaan te kunnen ondersteunen. Onderdeel van de campagne is een checklist die een werkgever kan gebruiken om zorgvuldig alle stappen met een werknemer door te lopen. Het fonds helpt zo de werkgevers om hun medewerkers te helpen. Dit vergroot het vertrouwen van werkgevers in het fonds. Een belangrijk thema in communicatie is de komst van de nieuwe regels voor pensioen. Wij namen dit onderwerp mee in onze communicaties, naast een themapagina op de website.

In het tweede kwartaal ontstond een vacature voor bestuurslid namens de pensioengerechtigden. Hiervoor zijn verkiezingen gehouden. De uitkomst is op de website en via nieuwsbrieven gedeeld.

8.3 Monitoring en evaluatie

Ieder kwartaal evalueren wij de communicatieacties in een communicatiekwartaalrapportage. Daarin worden resultaten van communicatieacties geëvalueerd en hoe ze hebben bijgedragen aan het halen van de beleidsdoelen. Deze resultaten gebruiken we om het beleid aan te scherpen en toekomstige communicatieacties te optimaliseren. In 2025 zijn er geen wijzigingen in het beleid gemaakt als gevolg van uitkomsten uit deze evaluaties.

9. Bevindingen raad van toezicht en oordeel verantwoordingsorgaan

9.1 Bevindingen raad van toezicht 2025

Inleiding

In 2025 stond het pensioenfonds in het teken van de voorbereidingen op de Wet toekomst pensioenen. De raad van toezicht (rvt) constateert dat alle betrokken organen — het bestuur, het bestuursbureau en het verantwoordingsorgaan — zich intensief hebben ingezet om het invaarbepaalt tijdig te kunnen nemen en de invaarmelding bij DNB voor te bereiden. Ondanks de hoge werkdruk zijn alle organen binnen het fonds erin geslaagd de belangrijkste stappen richting de transitie te zetten. Met name voor het verantwoordingsorgaan is dat een intensief proces geweest omdat een groot aantal leden nieuw waren binnen dit orgaan. Parallel hieraan vroeg een lopende rechtszaak van een aantal gepensioneerden de nodige aandacht van het bestuur.

Fondsbeleid

De rvt stelt vast dat het fondsbeleid in 2025 zorgvuldig en conform de geldende kaders is uitgevoerd. De monitoring van uitbestedingspartijen functioneert goed en de beleidsprocessen rondom de Wtp zijn helder en gestructureerd doorlopen. Ook het risicobeheer is op orde: financiële en niet-financiële risico's zijn adequaat onderkend en besproken. Een belangrijk onderdeel van het verslagjaar was de evenwichtige belangenafweging in het kader van de transitie. Het bestuur heeft een intensief traject doorlopen, ondersteund door scenarioanalyses die bevestigen dat de uitkomsten binnen aanvaardbare bandbreedtes blijven. Bij de advisering over het evenwichtigheidskader was er geen unanimititeit binnen het verantwoordingsorgaan en ontstond ook enige spanning in de communicatie met het bestuur. Het bestuur heeft daar adequaat op gereageerd door, begin 2026, een goede en open evaluatie van het proces te organiseren samen met het verantwoordingsorgaan wat de samenwerking heeft versterkt.

Governance

Op het gebied van governance ziet de rvt een bestuur dat zowel individueel als collectief goed functioneert. Het bestuursbureau heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan zowel de reguliere bedrijfsvoering als de voorbereidingen op de Wtp en verdient daarvoor expliciete waardering.

Implementatie Wtp

De implementatie van de Wtp kende in 2025 nog enkele belangrijke mijlpalen. De afronding van fase 6 van de datakwaliteit bevestigt dat de basisdata voldoende betrouwbaar zijn voor invaren. De mijlpalenplanning is grotendeels gevolgd, zij het met enige vertraging. De rvt benadrukt dat de slagkracht van het fonds een cruciale randvoorwaarde blijft voor een succesvolle transitie. De afhankelijkheid van uitvoerder TKP vormt daarnaast een risico, mede door de beperkte capaciteit in de sector. Het ontbreken van een formele transitieovereenkomst maakt daarnaast ook dat de uitvoerbaarheid van de transitie nog steeds als risicovol wordt beoordeeld.

Vermogensbeheer

Ook binnen het vermogensbeheer zijn stappen gezet. De strategische asset allocatie voor de nieuwe regeling is vastgesteld en de renteafdekking is verhoogd om het invaarvermogen te beschermen. De rvt heeft specifiek aandacht besteed aan de keten tussen pensioenadministratie en vermogensbeheer, die in de nieuwe regeling nauwkeuriger en frequenter moet functioneren. Verdere versterking van deze keten blijft noodzakelijk richting de daadwerkelijke implementatie.

Toezichtthema's 2026

Vooruitkijkend naar 2026 richt de rvt zich op het toezicht op de verdere inrichting van de Wtp governance, mogelijke aanpassingen in het invaarbepaalt na beoordeling door DNB, de uitvoeringsrisico's bij TKP, de nieuwe inrichting van het vermogensbeheer en de communicatie met deelnemers. De rvt verwacht dat zich in de loop van 2026 een best practice

zal ontwikkelen voor de communicatie over maandelijkse rendementen en ziet kansen om de persoonlijke begeleiding van deelnemers verder te versterken.

Binnen de rvt vonden in 2025 enkele wisselingen plaats door aflopende termijnen. Nieuwe leden zijn benoemd en een nieuwe voorzitter treedt in 2026 aan. De rvt is van mening dat hiermee de continuïteit en kwaliteit van het toezicht goed zijn geborgd.

De rvt wil tot slot de heer Braams bedanken voor zijn inzet voor de rvt in de afgelopen jaren waarin hij als voorzitter zijn ervaring in de sector op uitstekende wijze heeft kunnen inzetten voor een goed functionerend toezichtsorgaan.

Den Haag, 6 maart 2026

Namens de raad van toezicht,

mr. H. de Graaf, voorzitter

9.2 Reactie bestuur op bevindingen raad van toezicht

Wij danken de raad van toezicht voor de opgestelde bevindingen rapportage. Afgelopen jaar is voornamelijk vanwege het Wtp dossier intensief contact geweest met de raad van toezicht. De voortgang van het Wtp dossier werd hoofdzakelijk in specifiek daartoe ingeplande sessies tussen bestuur en raad van toezicht besproken. Het bestuur heeft de overtuiging dat dit heeft bijgedragen aan de positieve afronding van besluitvormingsproces van het invaardossier richting het indienen daarvan bij DNB.

Ondanks dat het Wtp dossier een groot onderdeel van de agenda's in beslag heeft genomen, was er ook voldoende ruimte om de voor 2025 door de raad van toezicht geformuleerde aandachtspunten in ieder regulier overleg te bespreken. Daarnaast merkt het bestuur dat er ook ruimte is om andere onderwerpen te bespreken en advies te vragen aan de raad van toezicht waar het bestuur dat belangrijk acht. Voor het bestuur is voornamelijk de strategische blik van de raad van toezicht op diverse bestuursvraagstukken, die de raad van toezicht van een grotere afstand aanschouwt, een waardevolle aanvulling op de bestuurlijke beraadslaging.

De overleggen met de raad van toezicht worden als zeer open en constructief ervaren waarbij partijen elkaar de ruimte geven om ook kritisch te zijn.

Per 1 januari 2026 is de zittingstermijn van de heer Braams afgelopen. Het bestuur bedankt de heer Braams voor zijn inzet voor het fonds de afgelopen 8 jaar. Tot slot bedankt het bestuur de gehele de raad van toezicht voor de constructieve wijze van samenwerking in het afgelopen jaar.

Den Haag, 21 mei 2026

Namens het bestuur,

mr. N.E. Bijlholt

drs. H.D. Panneman AAG

9.3 Oordeel verantwoordingsorgaan

Inleiding

Het verantwoordingsorgaan (VO) geeft jaarlijks een oordeel over het door het bestuur gevoerde beleid en de uitvoering ervan. Dit oordeel gaat over het verslagjaar 2025.

Het VO heeft in 2025 zes keer zelfstandig vergaderd, drie keer met het bestuur en twee keer met de raad van toezicht (rvt). Daarnaast informeerden afgevaardigden van het bestuur, het bestuursbureau en de programmamanager, de leden van het VO in extra (digitale) bijeenkomsten uitgebreid over de voortgang van de implementatie van het nieuwe pensioencontract. De leden van het VO volgden vijf studiedagen, daarbij inbegrepen de korte pensioenopleiding voor de nieuwe (en zittende) VO leden om zich de materie zo spoedig mogelijk eigen te maken. Hierbij stonden onderwerpen uit het nieuwe pensioenstelsel centraal, zoals evenwichtigheid, de transitieovereenkomst, de opdrachtbevestiging, het implementatieplan en het invaarbeesluit. Over het thema evenwichtigheid werden voor het VO meerdere (digitale) bijeenkomsten gehouden.

Leden van het VO waren ook aanwezig tijdens informatiebijeenkomsten voor deelnemers en pensioengerechtigden.

Deze overleggen, de bestuurlijke verslaglegging en het bestuursverslag geven een duidelijk beeld van het door het bestuur gevoerde beleid in 2025. Hierover wordt door het VO een oordeel gegeven.

Samenstelling VO

Begin 2025 zijn verkiezingen gehouden, omdat vier leden volgens rooster zijn afgetreden.

Het VO bedankt de heer J. Nobel, de heer L. Bosselaar, mevrouw P.E. de Gijt en mevrouw A.J. Schreuders voor hun inzet voor het fonds gedurende de zittingstermijn. Op 25 april 2025 zijn mevrouw F. Lipsch, de heer F.F. van Meerwijk, de heer R. Salhi en de heer B.F. Wesseling tot het VO toegetreden

Oordeel 2025 aan de hand van speerpunten

Het oordeel van het verantwoordingsorgaan is verwoord aan de hand van de volgende speerpunten:

- Het nieuwe pensioenstelsel en de daarbij horende communicatie;
- Governance en effectiviteit van het bestuur en de optimale inzet van het bestuursbureau, en
- De kosten van Pensioenfonds Notariaat.

Het nieuwe pensioenstelsel en de daarbij horende communicatie

Met de nieuwe Wet toekomst pensioenen heeft het VO een extra taak gekregen: het uitoefenen van het verzwaard adviesrecht. Op het door het bestuur voorgenomen invaarbeesluit, bestaande uit de risicohouding, het communicatieplan en de evenwichtigheid, dient iedere geleding (actieven, slapers en pensioengerechtigden) een advies af te geven.

Met frisse energie heeft het VO deze taak opgepakt. Vele extra ad-hoc (digitale) bijeenkomsten vonden plaats. Wat zeker een verdubbeling van de werklast voor het VO met zich meebracht. Het lukte hiervoor extra tijd vrij te maken, ondanks de drukke agenda's van de VO leden in hun notariële praktijk. Het VO heeft het bestuur meermaals vragen gesteld over de evenwichtigheidsweging. Het bestuursbureau heeft deze vragen in meerdere bijeenkomsten met het VO behandeld. Het VO is in het adviestraject begeleid door een externe adviseur.

Het VO heeft een positief advies uitgebracht op het invaarbeesluit, waarbij twee van de drie geledingen een negatief deeladvies hebben afgegeven op de evenwichtigheid van de transitie. Dit betekende dat er een heroverweging plaats moest vinden door sociale partners (KNB en BMN) en het bestuur. Sociale partners zagen echter geen reden tot wijziging

van het transitieplan. De geledingen die negatief adviseerden betreuren dit. Het bestuur heeft vervolgens het invaarbepaalt genomen en de invaarmelding bij toezichthouder De Nederlandsche Bank ingediend.

Het VO is gedurende het verslagjaar goed geïnformeerd over de communicatie over het nieuwe pensioenstelsel en bracht in 2025 positief advies uit over het Communicatieplan Wtp dat werd ingediend bij toezichthouder de Autoriteit Financiële Markten.

Het VO heeft er vertrouwen in dat deelnemers in begrijpelijke taal worden meegenomen in de veranderingen. Zo vinden onder andere Roadshows plaats bij werkgevers om in gesprek te gaan met deelnemers over pensioen, het pensioenfonds en de transitie.

Governance en effectiviteit van het bestuur en de optimale inzet van het bestuursbureau

Het VO heeft in 2025 het contact met het bestuur als naar behoren ervaren. Het VO waardeert dat het bestuur transparantie richting het VO belangrijk vindt, door de volledige verslagen van het bestuur en de voortgangsrapportages van de programmamanager te delen met het VO.

In het adviestraject waren de tijdslijnen kort en werd gefocust op het resultaat. De samenwerking heeft daarmee minder aandacht gekregen. Voor toekomstige adviestrajecten hebben VO en bestuur het adviestraject geëvalueerd en hier lessen uit getrokken.

Juist omdat 2026 een belangrijk jaar wordt in de voorbereiding op de nieuwe pensioenregeling, is een optimale samenwerking tussen de fondsorganen nodig. Naast het formele contact zal bijvoorbeeld nadrukkelijker ruimte zijn voor informeel contact en zal het bestuur gaan aansluiten bij een deel van de reguliere VO vergaderingen.

Het VO deed in 2025 twee keer een bindende voordracht voor een lid van de rvt. In verband met een opvolging van een volgens rooster aftredend lid van de rvt bracht het VO een positief advies uit over een functieprofiel van een lid van de rvt.

De kosten van Pensioenfonds Notariaat

De uitvoeringskosten van het fonds zijn in 2025 ten opzichte van het voorgaande verslagjaar opnieuw fors gestegen. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het INPC-traject langer (1 januari 2027) doorloopt dan oorspronkelijk gepland (1 januari 2025). De gestegen projectkosten omvatten de kosten voor inhuur van adviseurs, de programmamanager en extra ondersteuning op het bestuursbureau. Daarnaast zijn de verschuldigde kosten aan de pensioenuitvoerder TKP hoger dan was begroot.

Naast alle werkzaamheden voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel bracht het VO in 2025 adviezen uit over:

- de opdrachtaanvaarding en premie 2026;
- het communicatiebeleidsplan 2026;
- de statutenwijziging over een eventuele derde zittingstermijn van bestuursleden en leden van het VO (aansluitend bij norm 37 van Code Pensioenfonds 2024), en
- het vergoedingenreglement 2025.

Het beloningsbeleid waaraan in (de vorige reactie van het bestuur op) het oordeel VO werd gerefereerd zal in 2026 ter advisering aan het VO worden voorgelegd.

Bevindingen raad van toezicht

Het VO heeft kennisgenomen van de bevindingen van de rvt. Het VO onderschrijft de aanbevelingen van de rvt. Het VO waardeert het professionele optreden van de rvt en de constructieve dialoog van de rvt met het bestuur. Per 1 januari 2026 is de heer P. Braams afgetreden na twee volledige termijnen. Het VO bedankt de heer Braams hartelijk voor de periode dat hij zich heeft ingezet voor het fonds.

Vooruitblik voor 2026

Het VO zal voor 2026 de volgende speerpunten hanteren:

- Implementatie nieuwe pensioenstelsel en de daarbij horende communicatie;
- Kosten van het Pensioenfonds Notariaat, en
- Digitale weerbaarheid van het fonds.

Het VO zal ook de door de RvT gestelde aandachtspunten monitoren.

Tot slot

Het VO komt tot het oordeel dat het bestuur in het afgelopen jaar goed heeft gefunctioneerd. De belangen van alle bij het fonds betrokken belanghebbenden heeft het bestuur op een zorgvuldige wijze afgewogen. Het VO heeft vertrouwen dat het bestuur de uitgesproken bevindingen opvolgt en waardeert alle inzet van het bestuur en alle bij het fonds betrokkenen. Het VO ziet uit naar het voortzetten van de samenwerking met het bestuur en vertrouwt erop dat de relatie met het bestuur in 2026 zal versterken. Ook bedankt het VO alle medewerkers van het bestuursbureau voor de goede ondersteuning.

Den Haag, 19 maart 2026

Namens het verantwoordingsorgaan,

mr. F. Lipsch, voorzitter

9.4 Reactie bestuur op oordeel verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft met veel aandacht kennisgenomen van het oordeel van het verantwoordingsorgaan. Het bestuur reageert op de door het verantwoordingsorgaan genoemde onderwerpen.

In het verslagjaar heeft het bestuur afscheid genomen van een viertal leden van het verantwoordingsorgaan en kennismemaakt met vier nieuwe leden. Het bestuur is zich ervan bewust dat hiermee een nieuw verantwoordingsorgaan is gevormd, waarbij leden onderling elkaar ook hebben moeten leren kennen. De nieuwe leden hebben zich in korte tijd alle onderwerpen rondom de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel eigen moeten maken. Het bestuur is zich bewust dat dit een extra inzet van de nieuwe leden heeft gevraagd.

Het bestuur spreekt haar waardering uit voor de inzet en getoonde betrokkenheid van het verantwoordingsorgaan gedurende het intensieve adviestraject over het invaarbesluit. Het verantwoordingsorgaan adviseerde positief over het invaarbesluit. Het bestuur houdt rekening met de door het verantwoordingsorgaan genoemde aandachtspunten bij de verdere uitvoering van het implementatieplan.

Het verantwoordingsorgaan bracht in 2025 ook positief advies uit over het Communicatieplan Wtp. Het bestuur zal het verantwoordingsorgaan zo veel mogelijk betrekken bij de communicatie naar alle deelnemers.

Het bestuur heeft waardering voor de open houding van de leden van het verantwoordingsorgaan bij de evaluatie van het adviestraject. Er zijn goede afspraken gemaakt die de basis vormen om gezamenlijk aan een constructieve samenwerking en goede relatie te werken.

Het bestuur is het verantwoordingsorgaan erkentelijk dat in 2025 ook aandacht was voor de governance werkzaamheden in verband met twee voordrachten voor leden van de raad van toezicht.

Het bestuur heeft in 2026 als hoogste prioriteit de voorbereiding van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel op 1 januari 2027. Dit gaat onvermijdelijk nog gepaard met hoge projectkosten. Vanzelfsprekend doet het bestuur er alles aan de kosten te matigen.

Het bestuur ziet voor 2026 uit naar een goede samenwerking met het verantwoordingsorgaan.

Den Haag, 21 mei 2026

Namens het bestuur,

mr. N.E. Bijlholt

drs. H.D. Panneman AAG

10. Jaarrekening

10.1 Balans per 31 december 2025

(bedragen x € 1.000)

31-12-2025

31-12-2024

	Ref.	31-12-2025	31-12-2024
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1		
Vastgoedbeleggingen		421.536	337.163
Aandelen		723.625	871.971
Vastrentende waarden		1.771.466	1.891.572
Derivaten		99.492	158.045
Overige beleggingen		6.798	6.482
		3.022.917	3.265.233
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	2	47.061	46.426
Vorderingen en overlopende activa	3	81.178	22.140
Overige activa	4	9.191	11.518
TOTAAL ACTIVA		3.160.347	3.345.317
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves	5	524.962	340.058
Technische voorzieningen			
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	6	2.374.484	2.769.776
Voorziening operationele kosten	7	53.369	59.771
Derivaten	8	203.870	93.867
Overige schulden en overlopende passiva	9	3.662	81.845
TOTAAL PASSIVA		3.160.347	3.345.317

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

10.2 Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

		2025	2024
	Ref.		
BATEN			
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds	10	103.459	95.283
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	11	-214.392	228.091
Baten uit herverzekering	12	635	7.641
Overige baten	13	241	455
TOTAAL BATEN		-110.057	331.470
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	14	93.523	91.965
Pensioenuitvoeringskosten	15	7.746	6.410
Mutatie technische voorziening			
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	6	-395.927	127.756
Mutatie aandeel herverzekering technische voorzieningen	6	635	7.641
Mutatie voorziening operationele kosten	7	-6.402	2.839
		-401.694	138.236
Saldo herverzekering	16	2.461	678
Saldo overdrachten van rechten	17	2.411	2.727
Overige lasten	18	592	2.247
TOTAAL LASTEN		-294.961	242.263
Saldo van baten en lasten		184.904	89.207
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Algemene reserve		184.904	89.207
Totaal saldo van baten en lasten		184.904	89.207

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de staat van baten en lasten.

10.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premies	104.099	95.357
Ontvangen uitkeringen herverzekeraar	2.608	2.630
Overige ontvangsten	241	455
	106.948	98.442
Uitgaven		
Betaalde pensioenuitkeringen	-93.579	-91.844
Saldo waardeoverdrachten	-2.411	-2.727
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-12.822	-10.255
Betaalde premie herverzekeraar	-5.463	-5.517
	-114.275	-110.343
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-7.327	-11.901
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	48.606	25.861
Onttrekkingen uit beleggingen	2.555.280	2.196.939
Colleateral en overige mutaties	-138.349	-10.787
	2.465.537	2.212.013
Uitgaven		
Aankopen van beleggingen	-2.454.443	-2.199.129
Kosten van vermogensbeheer	-5.778	-4.479
	-2.460.221	-2.203.608
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	5.316	8.405
Nettokasstroom	-2.011	-3.496
Mutatie liquide middelen	-2.011	-3.496
Liquide middelen primo boekjaar	18.000	21.496
Liquide middelen ultimo boekjaar	15.989	18.000
Mutatie liquide middelen	-2.011	-3.496
Waarvan:		
Liquide middelen onder de Beleggingen voor risico pensioenfonds en Overige schulden en overlopende posten (1,3,8)	6.798	6.482
Liquide middelen opgenomen onder Overige activa (4)	9.191	11.518

10.4 Grondslagen

Activiteiten

Stichting Pensioenfonds Notariaat is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41198218.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfonds. Het bestuur heeft op 21 mei 2026 de jaarrekening opgemaakt.

Referenties

In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Algemene grondslagen

Alle bedragen in de jaarrekening zijn vermeld in € x 1.000, tenzij anders is aangegeven. Berekeningen worden gemaakt met onafgeronde cijfers. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de continuïteitsveronderstelling.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden. Hiervan kan de omvang betrouwbaar worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden. Hiervan kan de omvang betrouwbaar worden vastgesteld.

Als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, dan wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen, als sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen. Bovendien bestaat de intentie om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, namelijk de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

De koersen van de belangrijkste valuta's in euro's zijn:

	31-12-2025	Gemiddeld 2025	31-12-2024	Gemiddeld 2024
USD	0,8515	0,8845	0,9657	0,9241
GBP	1,1453	1,1670	1,2095	1,1813
JPY	0,0054	0,0059	0,0061	0,0061

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Vergelijking met voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande boekjaar, met uitzondering van hetgeen vermeld onder "stelselwijziging" en "schattingwijziging".

Stelselwijziging

Op basis van de wijziging in RJ610 voor boekjaar 2025 dient een voorziening te worden genomen voor de operationele kosten. De RJ schrijft voor dat deze voorziening als separate balanspost wordt opgenomen als voorziening operationele kosten als onderdeel van de technische voorziening (RJ 610.244). Op basis van RJ 140.208 dient deze stelselwijziging ook retrospectief toegepast te worden op de cijfers van boekjaar 2024 zoals in dit jaarverslag opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de gemuteerde posten zijn opgenomen met daarin zichtbaar de verwerkingswijze in het jaarverslag van 2024 en de doorgevoerde aanpassing ten behoeve van het jaarverslag 2025.

De stelselwijziging heeft geen gevolgen gehad voor vermogen, resultaat en de dekkingsgraad.

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Aangepaste vergelijkende cijfers	Mutatie
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	2.829.547	2.769.776	59.771
Voorziening operationele kosten	0	59.771	-59.771
	2.829.547	2.829.547	0

Presentatiewijziging

Op basis van de wijziging in RJ610 voor boekjaar 2025 is de uitsplitsing van de mutatie technische voorzieningen in de staat van baten en lasten vervallen. De toelichting op de mutatie technische voorzieningen is in het verloopoverzicht van de voorziening pensioenverplichtingen risico pensioenfonds opgenomen.

De presentatiewijziging heeft geen gevolgen gehad voor vermogen, resultaat en de dekkingsgraad.

Schattingswijziging

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Als het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen, opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Met ingang van 1 januari 2025 is het opbouwpercentage in de pensioenregeling van de zelfstandig notarissen verlaagd. Het opbouwpercentage is verlaagd naar 1,68% (2024: 1,76%). Dit heeft een verlagend effect op de technische voorzieningen van € 189, verlagend effect van € 4 op de voorziening operationele kosten en heeft een effect op de dekkingsgraad van 0,0%.

In 2025 zijn de volgende actuariële grondslagen aangepast:

- Voor 2025 is het ongehuwden ouderdomspensioen gewaardeerd op basis van bepaalde partner (2024: op basis van onbepaalde partner). Deze wijziging van waarderingsmethode heeft een verlagend effect op de technische voorzieningen van € 2.373 en heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 0,1%.
- De partnerfrequenties zijn aangepast op basis van het grondslagenonderzoek uitgevoerd door de actuariële adviseur (2024: "Frequenties 2022"). Dit heeft een verlagend effect op de technische voorzieningen van € 983 en heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 0,1%.
- De opslag inzake toekomstige kosten is verhoogd van 2,2% in 2024 naar 2,3% in 2025. Dit heeft een verlagend effect op de voorziening operationele kosten van € 2.303 en heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 0,1%.

Dekkingsgraden

De beleidsdekkingsgraad is gebaseerd op het rekenkundig gemiddelde van de dekkingsgraden over de laatste twaalf maanden. Hierbij wordt steeds gebruikgemaakt van de meest actuele inschatting van de betreffende dekkingsgraden. De (nominale) dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden te delen door de technische voorzieningen, zoals opgenomen in de balans. Bij het berekenen van de reële dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt de voorziening pensioenverplichtingen herrekend, rekening houdend met de verwachte loon- en prijsinflatie.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Beleggingen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde (reële waarde). Onder waardering op marktwaarde wordt verstaan: het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

De waardering van participaties in beleggingsinstellingen gebeurt tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde beleggingsinstellingen is dit de marktnotering per balansdatum. De waardering in niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen gebeurt tegen actuele waarde.

Beleggingen voor risico pensioenfonds worden op dezelfde wijze gewaardeerd.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

De belangen in beursgenoteerde vastgoedaandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Dit is de per balansdatum geldende beurskoers.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. De actuele waarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde en meest recente opgave van de desbetreffende fondsmanagers die uitgaan van waardering op marktwaarde.

Private equity wordt bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd tegen de laatst bekende reële waarde en verhoogd of verlaagd met eventuele (des)investeringen tot ultimo boekjaar. In dit opzicht worden beleggingen in andere investeringsbedrijven ultimo boekjaar gewaardeerd tegen de reële waarde per aandeel zoals aangeleverd door de betreffende assetmanager.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum. De actuele waarde van niet-beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastrentende waarde per balansdatum. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde meest recente opgave van de desbetreffende fondsmanagers die uitgaan van waardering op marktwaarde.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen. Als een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord. Binnen de derivatenportefeuille is sprake

van collateralverplichtingen. Afhankelijk van de ontwikkeling van de marktwaarde van deze derivaten, bestaat hierbij de verplichting voor het pensioenfonds om bepaalde collaterals te verstrekken aan de betreffende tegenpartijen. Het collateral kan zowel stukken als cash bevatten.

Overige beleggingen

Beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. Niet-beursgenoteerde (indirecte) beleggingen worden gewaardeerd op de ultimo verslagperiode berekende intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ontleend aan de op lokale grondslagen gebaseerde opgave van de desbetreffende fondsmanagers. Onder de overige beleggingen zijn ook de liquide middelen voortkomend uit beleggingstransacties opgenomen.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Pensioenfonds Notariaat heeft de verplichting tot uitkering van de per 31 december 2013 al ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen ondergebracht bij N.V. Amersfoortse Algemene Verzekering Maatschappij (a.s.r.). Ook is bij deze verzekeraar het arbeidsongeschiktheidsrisico uit hoofde van de vanaf 2014 geldende pensioenregeling ondergebracht. De vordering uit dit herverzekeringscontract, dat zich classificeert als een garantiecontract, wordt gelijkgesteld aan de hier tegenoverstaande voorziening voor de pensioenverplichtingen. De bepaling van de voorziening wordt gebaseerd op de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Bij de waardering van de vordering wordt rekening gehouden met de kredietwaardigheid van de herverzekerder. De herverzekerder heeft rating A+ volgens S&P en Moody's and Fitch.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, als sprake is van oninbaarheid.

Vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ 610.230 zijn verantwoord onder de post vorderingen en overlopende activa.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn, dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

In geval van een negatieve positie wordt het saldo aan de passiefzijde van de balans getoond.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex-antecondities) zijn bij de berekening inbegrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de vaststelling van de voorziening wordt rekening gehouden met verleende premievrijstelling door daarin de contante waarde van de over de toekomstige deelnemingstijd op te bouwen premievrije pensioenaanspraken te betrekken.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen. De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- interest: conform de rentetermijnstructuur op basis van de zogenaamde ultimate forward rate (UFR)- curve zoals gepubliceerd door DNB;
- sterfte: volgens de Prognosetafel AG2024;
- ervaringssterfte: er wordt rekening gehouden met het fondsspecifieke karakter van het deelnemersbestand door toepassing van een ervaringssterfte- en postcodeanalyse die resulteert in correctiefactoren op de gehanteerde prognosetafel;
- burgerlijke staat: conform de partnerfrequenties (2024: "Frequenties 2022) behorend bij de overlevingstafel CBS 2013 tot de leeftijd van 67 jaar, op de leeftijd van 67 jaar een frequentie van 100%, daarna volgens het zogeheten bepaalde partnersysteem (2024: onbepaald partnersysteem).

Binnen de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds is ook de schadelast verantwoord voor zieke deelnemers op balansdatum die naar verwachting arbeidsongeschikt worden verklaard.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die worden geclassificeerd als garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hier tegenoverstaande voorziening voor pensioenverplichtingen. Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

De waarde van het aandeel herverzekeraar is gelijk aan de voorziening herverzekeringsdeel technische voorziening.

Voorziening operationele kosten

De voorziening voor operationele kosten bevat de operationele kosten die gepaard gaan met de toekomstige pensioenuitvoering en is opgenomen onder de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds. De voorziening is

bepaald als percentage van de technische voorzieningen risico pensioenfonds en betreft 2,3% (2024: 2,2%).

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau op balansdatum.

Indexering en overige toeslagen

De toeslag op pensioenrechten en -aanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds. Het pensioenfonds streeft ernaar de pensioenrechten en -aanspraken jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van het consumentenprijsindexcijfer (afgeleid) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De toeslagverlening is voorwaardelijk. Er is geen recht op toeslag en er kan op de langere termijn geen zekerheid worden gegeven of en in hoeverre toeslagverlening kan plaatsvinden. Een eventuele achterstand in de toeslagverlening kan worden ingehaald.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn verlaagd vanwege de mogelijkheid van het rekenen met een (gemiddeld) hogere rente van 2,330% (2024: 3,439%) op basis van de eenjaarsrente van de DNB-curve aan het begin van het verslagjaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de uitkeringen in het verslagjaar.

Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten in het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur zoals door DNB opgegeven. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder 'wijziging marktrente'.

Wijzigingen actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien voor de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds. De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is inherent aan een onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Een resultaat op overdrachten kan ontstaan doordat de vrijval van de voorziening plaatsvindt tegen de actuariële grondslagen van het pensioenfonds, terwijl het bedrag dat wordt overgedragen gebaseerd is op de wettelijke factoren voor waardeoverdrachten. De tarieven van het pensioenfonds wijken af van de wettelijke tarieven.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De overige mutaties ontstaan door mutaties in de aanspraken door overlijden, arbeidsongeschiktheid en pensioneren.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten). Kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Afschrijvingen en andere exploitatiekosten van onroerende zaken in exploitatie zijn in de kosten van vermogensbeheer opgenomen.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen en dergelijke verrekend.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is volgens de indirecte methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

10.5 Risicoparagraaf

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van zijn pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste financiële doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van zijn financiële verplichtingen (inclusief de door het pensioenfonds uitgesproken ambitie). Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds is derhalve het balansrisico (solvabiliteitsrisico): het risico dat het pensioenfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Dit risico komt tot uiting in de variabiliteit van de beleggingen ten opzichte van de verplichtingen en vice versa. Het beleggingsbeleid kan daarom niet los worden gezien van de ontwikkeling van de verplichtingen. Balansmanagement is de benaming voor deze beoogde integrale aanpak. Het balansrisico kan worden uitgesplitst in verschillende risico's.

Solvabiliteitsrisico's

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van zowel algemeen geldende normen als specifieke normen die door de toezichthouder worden opgelegd. Als de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premiebijdrage moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en -rechten moet verminderen.

De dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

Ontwikkeling dekkingsgraad	2025	2024
Dekkingsgraad per 1 januari	112,0%	109,3%
Premie	-0,3%	0,0%
Uitkering	0,4%	0,3%
Toeslagverlening	-0,5%	-0,5%
Beleggingsrendement (inclusief renteafdekking)	-10,0%	4,8%
Wijziging renteterminstructuur voorziening pensioenverplichting	22,6%	-2,3%
Aanpassing actuariële grondslagen	-0,3%	0,2%
Overige oorzaken	-2,3%	0,2%
Dekkingsgraad per 31 december	121,6%	112,0%
Beleidsdekkingsgraad per 31 december	117,2%	112,3%
Vereiste dekkingsgraad per 31 december	114,4%	114,0%

Zoals uit dit overzicht blijkt is de dekkingsgraad in 2025 gestegen. De overige oorzaken bestaan hoofdzakelijk uit zogenaamde kruiseffecten. De procentuele effecten van de diverse resultaatbronnen op de dekkingsgraad zijn conform de richtlijnen van DNB alle uitgedrukt ten opzichte van de primo dekkingsgraad. Dit zorgt ervoor dat de optelling van primo dekkingsgraad plus alle afzonderlijke procentuele effecten niet leidt tot de ultimo dekkingsgraad. Het verschil tussen deze twee wordt verantwoord onder de noemer "overige oorzaken" en betreft de kruiseffecten. In het algemeen geldt dat deze post groter wordt naarmate de uitschieters in de afzonderlijke resultaatcomponenten groter zijn.

Om het solvabiliteitsrisico te beheersen, moet het pensioenfonds buffers in het vermogen aanhouden. De omvang van deze buffers (de buffers plus de pensioenverplichtingen vormen samen het vereist vermogen) wordt vastgesteld met de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets (S-toets). Deze toets bevat een kwantificering van de bestuursvisie op de fondsspecifieke restrisico's (na afdekking).

De berekening van het vereist eigen vermogen en het hieruit voortvloeiende overschot/tekort aan het einde van het boekjaar is als volgt:

Vereist eigen vermogen	2025	2024
S1 Renterisico	2,7%	2,0%
S2 Risico zakelijke waarden	10,6%	10,6%
S3 Valutarisico	3,6%	3,7%
S4 Grondstoffenrisico	0,0%	0,0%
S5 Kredietrisico	2,9%	2,8%
S6 Verzekeringstechnische risico	2,5%	2,6%
S7 Liquiditeitsrisico	0,0%	0,0%
S8 Concentratierisico	0,0%	0,0%
S9 Operationeel risico	0,0%	0,0%
S10 Actief beheer risico	0,0%	0,0%
Diversificatie-effect	-7,9%	-7,7%
Vereist eigen vermogen per 31 december	14,4%	14,0%

Het vereist eigen vermogen is bepaald als de wortel van:

$S1^2+S2^2+2*0,4*S1*S2+S3^2+S4^2+S5^2+2*0,4*S1*S5+2*0,5*S2*S5+S6^2+S10^2$. Waarbij $S2^2= S2^2a+S2^2b+S2^2c+S2^2d+2*0,75*(S2^2a*S2^2b+S2^2a*S2^2c+S2^2a*S2^2d+S2^2b*S2^2c+S2^2b*S2^2d+S2^2c*S2^2d)$.

Hierbij geeft de eerste 0,4 de correlatie weer tussen het renterisico (S1) enerzijds en het aandelen- en vastgoedrisico (S2) anderzijds. De tweede 0,4 geeft de correlatie weer tussen het renterisico (S1) en het kredietrisico (S5) bij een rentedaling. Bij een rentestijging worden deze twee correlatie-parameters op 0 gesteld. Daarnaast is de correlatie tussen het aandelen- en vastgoedrisico (S2) enerzijds en het kredietrisico (S5) anderzijds vastgesteld op 0,5. Tot slot bedragen de correlaties tussen de risico's die onderdeel uitmaken van het aandelen- en vastgoedrisico 0,75. Voor alle overige onderlinge verbanden zijn de correlaties op 0 gesteld. Deze risico's worden verondersteld onafhankelijk van elkaar op te treden.

Het vereist eigen vermogen wordt bepaald op basis van de strategische beleggingsmix. Het vereist eigen vermogen op basis van de strategische mix uitgedrukt in percentages bedraagt ultimo 2025 14,4% (2024: 14,0%). Het vereist eigen vermogen op basis van de feitelijke beleggingsmix bedraagt ultimo 2025 14,4% (2024: 14,4%).

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Vereist pensioenvermogen	2.776.524	3.224.761
Technische voorzieningen	2.427.853	2.829.547
Vereist eigen vermogen	348.671	395.214
Aanwezig vermogen (Totaal activa -/- schulden)	524.962	340.058
Surplus/Tekort	176.291	-55.156

De buffers zijn berekend op basis van de standaardmethode, waarbij voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie.

Beleggingsrisico

De belangrijkste beleggingsrisico's zijn het markt-, krediet- en liquiditeitsrisico. Het marktrisico is uit te splitsen in renterisico, valutarisico en prijs(koers)risico. Marktrisico wordt gelopen op de verschillende beleggingsmarkten waarin het pensioenfonds op basis van het vastgestelde beleggingsbeleid actief is. De beheersing van het risico is geïntegreerd in het beleggingsproces. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen zich verder risico's manifesteren uit hoofde van de geselecteerde managers en bewaarbedrijven (het zogeheten manager- en custodyrisico) en de juridische bepalingen omtrent gebruikte instrumenten en de uitvoeringsovereenkomst (juridisch risico). Het marktrisico wordt beheerst doordat met de vermogensbeheerder specifieke mandaten zijn afgesproken, die in overeenstemming zijn met de beleidskaders en richtlijnen zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur. Het bestuur monitort de mate van naleving van deze mandaten. De marktposities worden periodiek gerapporteerd.

Renterisico (S1)

Renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de waarde van de pensioenverplichtingen wijzigen door ongunstige veranderingen in de marktrente. Maatstaf voor het meten van de rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

Op balansdatum is de duration van de beleggingen aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is daarom sprake van een zogenoemde durationmismatch. Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur). Hierdoor stijgt de dekkingsgraad. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. Het beleid van het pensioenfonds is erop gericht om de durationmismatch te verkleinen door het renterisico voor 80% af te dekken (2024: 80%). Het pensioenfonds realiseert dit met een matchingportefeuille die in beheer is bij Cardano en met een hypotheekportefeuille.

De duration en het effect van de renteafdekking kunnen als volgt worden samengevat:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
	Waarde	Duration	Waarde	Duration
Vastrentende waarden (vóór derivaten)	1.756.415	4,3	1.862.725	4,7
Vastrentende waarden (na derivaten)	1.649.223	20,1	1.942.047	22,6
Technische voorzieningen	2.427.853	16,1	2.829.547	18,6

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
	Waarde	Duration	Waarde	Duration
Resterende looptijd < 1 jaar en < 5 jaar	982.678	55,5%	1.142.707	60,4%
Resterende looptijd > 5 en < 10 jaar	345.400	19,5%	275.383	14,6%
Resterende looptijd > 10 en < 20 jaar	282.301	15,9%	293.434	15,5%
Resterende looptijd > 20 jaar	161.087	9,1%	180.048	9,5%
Totaal	1.771.466	100,0%	1.891.572	100,0%

De presentatie van de vastrentende waarden bij bovenstaande looptijden hangt samen met het langetermijnkarakter van de investeringen van het pensioenfonds en het hiermee samenhangende beleid.

De resterende looptijd van de pensioenverplichtingen kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Resterende looptijd < 1 jaar en < 5 jaar	475.810	19,6%	464.451	16,4%
Resterende looptijd > 5 en < 10 jaar	430.289	17,7%	433.136	15,3%
Resterende looptijd > 10 en < 20 jaar	708.378	29,2%	770.494	27,2%
Resterende looptijd > 20 jaar	813.376	33,5%	1.161.466	41,0%
Totaal	2.427.853	100,0%	2.829.547	100,0%

Risico zakelijke waarden (S2)

Het risico zakelijke waarden is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen, beursgenoteerd indirect vastgoed en converteerbare obligaties) verandert door veranderingen in de marktprijzen voor deze waarden. Het structurele marktrisico wordt beheerst binnen het asset liability management (ALM)-proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. De feitelijke beleggingsmix mag binnen de vastgestelde bandbreedtes afwijken van de ALM-beleggingsmix. Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt gebruikgemaakt van derivaten.

Valutarisico (S3)

Het pensioenfonds heeft besloten om de valuta-afdekking plaats te laten vinden met behulp van een apart valuta-overlaymandaat, beheerd Cardano (tevens de beheerder van de matchingportefeuille). Alleen de beleggingscategorieën aandelen en private equity zijn onderhevig aan het valutarisico. Het valutarisico van beleggingen in ontwikkelde aandelenmarkten wordt volledig afgedekt door valuta's die een materiële impact kunnen hebben op de waarde van de portefeuille. Het betreft de Amerikaanse dollar (USD), de Japanse yen (JPY) en de Britse pond (GBP). Het valutarisico van beleggingen in opkomende markten en private equity wordt niet afgedekt. Het totaalbedrag dat niet in euro's wordt belegd, bedraagt voor afdekking ultimo 2025 circa 22,2% (2024: 23,9%) van de beleggingsportefeuille.

De valutapositie per 31 december 2025 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	31-12-2025		
	Totaal voor afdekking	Valutaderivaten afdekking	Nettopositie na afdekking
EUR	2.249.921	316.000	2.565.921
GBP	25.440	0	25.440
JPY	25.770	0	25.770
USD	514.858	-313.092	201.766
Overig	76.016	-93	75.923
Totaal	2.892.005	2.815	2.894.820

De valutapositie per 31 december 2024 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	31-12-2024		
	Totaal voor afdekking	Valutaderivaten afdekking	Nettopositie na afdekking
EUR	2.378.635	338.283	2.716.918
GBP	39.420	0	39.420
JPY	29.843	0	29.843
USD	577.803	-353.347	224.456
Overig	99.073	0	99.073
Totaal	3.124.774	-15.064	3.109.710

In de solvabiliteitstoets van het pensioenfonds is in de buffers voor het valutarisico rekening gehouden met bovenstaande valutaposities en afdekkingen.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waarde wijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen. Het wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Het prijsrisico wordt gemitigeerd door diversificatie, die onder meer is vastgelegd in de strategische beleggingsmix van het pensioenfonds. In aanvulling hierop maakt het pensioenfonds voor de afdekking van het prijsrisico gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Naast de strategische mix heeft het pensioenfonds in het mandaat aan de vermogensbeheerders richtlijnen opgesteld voor het maximale percentage dat namens het pensioenfonds in een sector, land of tegenpartij mag worden belegd. Controle op de naleving van deze richtlijnen vindt plaats door monitoring door het bestuur op basis van onafhankelijke rapportages van custodian BNYM.

De segmentatie van de totale beleggingsportefeuille naar regio is als volgt:

	31-12-2025		31-12-2024	
	Waarde	Percentage	Waarde	Percentage
Europa	2.056.117	72,9%	2.231.715	70,4%
Noord-Amerika	661.861	23,5%	685.511	21,6%
Azië	137.442	4,9%	132.208	4,2%
Pacific	48.315	1,7%	42.649	1,3%
Overig	12.893	0,5%	8.623	0,3%
Subtotaal vastrentende waarden, vastgoed en aandelen	2.916.627	103,5%	3.100.706	97,8%
Derivaten	-104.378	-3,7%	64.178	2,0%
Overige beleggingen	6.798	0,2%	6.482	0,2%
Totaal	2.819.047	100,0%	3.171.366	100,0%

Nadere verdeling vastgoed naar sector

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Vastgoedaandelen	94.234	22,4%	58.447	17,3%
Vastgoedfondsen	327.302	77,6%	278.716	82,7%
Totaal	421.536	100,0%	337.163	100,0%

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Denk onder meer aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee over-the-counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit is het risico dat partijen, waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan, niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten. Hierdoor lijdt het pensioenfonds financiële verliezen. Het pensioenfonds beheerst dit risico door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau. Dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft ten opzichte van het pensioenfonds. Denk aan het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke en het uitlenen van effecten en het hanteren van prudente verstrekingsnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico belegt het pensioenfonds enkel in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, worden eerst de waarborgen op dit gebied onderzocht. Voor niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, werkt het pensioenfonds enkel met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten. Hierdoor worden de posities van het pensioenfonds adequaat afgedekt door onderpand.

De samenstelling van de vastrentende waarden voor risico pensioenfonds naar regio's kan als volgt worden samengevat:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Nederland en andere EU-landen	1.598.345	90,2%	1.757.321	92,9%
Noord-Amerika	139.166	7,9%	104.266	5,5%
Azië	9.743	0,6%	14.768	0,8%
Pacific	22.542	1,3%	15.217	0,8%
Overige	1.670	0,1%	0	0,0%
Totaal	1.771.466	100,0%	1.891.572	100,0%

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Staatsobligaties	1.108.693	62,6%	1.356.455	71,7%
Bedrijfsobligaties (credit funds)	474.877	26,8%	350.083	18,5%
Hypotheke	181.440	10,2%	178.428	9,4%
Leningen op schuldbekentenis	6.456	0,4%	6.606	0,3%
Totaal	1.771.466	100,0%	1.891.572	100,0%

De samenvatting van de vastrentende waarden voor risico pensioenfonds op basis van gemiddelde ratings is als volgt (S&P, Moody's en Fitch):

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
AAA	501.971	28,3%	376.373	19,9%
AA	584.251	33,0%	717.337	37,9%
A	173.108	9,8%	231.579	12,2%
BBB	163.260	9,2%	164.337	8,7%
Lager dan BBB	124.111	7,0%	6.954	0,4%
Geen rating	224.765	12,7%	394.992	20,9%
Totaal	1.771.466	100,0%	1.891.572	100,0%

De beleggingen met rating 'lager dan BBB' en 'geen rating' betreffen met name beleggingen in hoogrentende leningen.

Verzekeringstechnisch (actuariële) risico (S6)

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat voortvloeit uit mogelijke afwijkingen van actuariële inschattingen die worden gebruikt voor de vaststelling van de technische voorzieningen en de hoogte van de premie. De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortleven), arbeidsongeschiktheid en het toeslagrisico.

Langlevenrisico

Het langlevenrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevenrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld wordt verondersteld bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichtingen. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevenrisico nagenoeg geheel verrekend in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen, waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico is het risico dat het pensioenfonds bij arbeidsongeschiktheid premievrijstelling en een arbeidsongeschiktheidspensioen (schadereserve) moet toekennen. Dit is herverzekerd bij a.s.r. Daarmee heeft het pensioenfonds het risico van arbeidsongeschiktheid sterk verkleind. Als restrisico blijft de dekking van risico's die niet onder de polisvoorwaarden van de herverzekeraar vallen aanwezig.

Toeslagrisico

Het toeslagrisico is het risico dat de ambitie van het bestuur om toeslagen op de pensioenen toe te kennen ter compensatie van de algemene prijsontwikkeling, niet kan worden gerealiseerd. Of en de mate waarin dit kan worden gerealiseerd, is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten). De hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds is uiteindelijk bepalend.

Het pensioenfonds benadrukt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is. De zogenaamde reële dekkingsgraad geeft inzicht in de mate waarin toeslagen kunnen worden toegekend (ook wel aangeduid als de toeslagruimte). Voor het bepalen van de reële dekkingsgraad worden de onvoorwaardelijke nominale pensioenverplichtingen verdisconteerd

tegen een reële rentetermijnstructuur, in plaats van een nominale. Omdat er op dit moment geen markt voor financiële instrumenten aanwezig is waaruit de reële rentetermijnstructuur kan worden afgeleid, wordt gerekend met een benaderingswijze.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategisch en tactisch beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet ook rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten, andere inkomsten zoals premies en uitgaven voor de bedrijfsvoering.

Concentratierisico (S8)

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie in de beleggingsportefeuille in producten, regio's of landen, economische sectoren of tegenpartijen. Concentraties kunnen ertoe leiden dat het pensioenfonds bij grote veranderingen in bijvoorbeeld de waardering (marktrisico) of de financiële positie van een tegenpartij (kredietrisico) hiervan grote (veelal financiële) gevolgen ondervindt. Naast concentraties in de beleggingsportefeuille kan er ook sprake zijn van concentraties in de verplichtingen en de uitvoering. Om concentratierisico's in de beleggingsportefeuille te beheersen, maakt het bestuur gebruik van spreiding en limieten voor beleggen in landen, regio's, sectoren en tegenpartijen. Deze uitgangspunten zijn door het pensioenfonds vastgesteld op basis van de ALM-studie. De uitgangspunten zijn vastgelegd in de contractuele afspraken met de vermogensbeheerders. Het bestuur monitort op kwartaalbasis de naleving hiervan.

De spreiding in de beleggingsportefeuille is weergegeven in de tabel die is opgenomen bij de toelichting op het kredietrisico. Grote posities kunnen een bron van concentratierisico zijn. Om te bepalen welke posities dit betreft, worden per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur opgeteld. Elke positie die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt, wordt aangemerkt als grote positie.

Posities groter dan 2% van het balanstotaal:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Aandelen				
BlackRock Emerging Markets Index Fund	114.430	3,6%	97.061	2,9%
Totaal	114.430	3,6%	97.061	2,9%
Vastrentende waarden				
Blackrock Liquiditeiten fonds	314.369	9,9%	344.809	10,3%
BNP Liquiditeiten fonds	267.533	8,5%	291.435	8,7%
Aegon Hypotheken	167.913	5,3%	164.925	4,9%
Robeco CL CBL	148.982	4,7%	158.371	4,7%
CBRE pan Europa Core Fund	126.525	4,0%	119.306	3,6%
Altera Woningen	104.551	3,3%	93.411	2,8%
Obligaties Nederlandse staat	86.356	2,7%	83.661	2,5%
Obligaties Oostenrijkse staat	84.640	2,7%	87.816	2,6%
Obligaties Duitse staat	64.486	2,0%	60.178	1,8%
Obligaties Belgische staat	64.115	2,0%	35.336	1,1%
Obligaties Franse staat	11.159	0,4%	93.608	2,8%
Totaal	1.440.629	45,5%	1.532.856	45,8%

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het pensioenfonds beheerd door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de externe organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

De beleggingsportefeuille is ondergebracht bij verschillende vermogensbeheerders. Met deze partijen zijn overeenkomsten en service level agreements (SLA's) gesloten. De afhankelijkheid van deze partijen wordt beheerd doordat de bewaring van de stukken uit de portefeuille gedurende het boekjaar is ondergebracht bij custodian BNYM. De pensioenuitvoering is uitbesteed aan pensioenuitvoerder TKP Pensioen B.V. Met TKP is een uitbestedingsovereenkomst en een service level agreement gesloten. Het bestuur beoordeelt jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering van de vermogensbeheerders en TKP door middel van performancerapportages (alleen vermogensbeheerders), SLA-rapportages, incontrolstatement (TKP) en onafhankelijk getoetste interne beheersingsrapportages (ISAE 3402-rapportages). Omdat hiermee sprake is van een adequate beheersing van de operationele risico's, houdt het pensioenfonds hiermee geen rekening in de solvabiliteitstoets.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar. Het systeemrisico maakt geen onderdeel uit van de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets.

Derivaten

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van financiële derivaten. Hoofregel die hierbij geldt, is dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Derivaten worden hoofdzakelijk gebruikt om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken.

Derivaten hebben als voornaamste risico's het kredietrisico en valutarisico. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met goed te boek staande partijen en door zoveel mogelijk te werken met onderpand. Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Swaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het fonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Onderstaande tabellen geven een samenvatting van de derivatenpositie ultimo 2025 en 2024:

2025

Type contract	Gemiddelde looptijd	Contract- omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
Rentederivaten	mrt '27 - dec '74	1.703.989	-107.273	96.121	203.394
Future contracts	mrt '26	7.786	80	250	170
Valutaderivaten	jan '26 - mrt '26	0	2.815	3.121	306
Totaal		1.711.775	-104.378	99.492	203.870

2024

Type contract	Gemiddelde looptijd	Contract- omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
Rentederivaten	mrt '27 - dec '74	1.969.189	78.824	157.167	78.343
Future contracts	mrt '25	-15.401	418	876	458
Valutaderivaten	jan '25 - mrt '25	0	-15.064	2	15.066
Totaal		1.953.788	64.178	158.045	93.867

10.6 Toelichting op de balans

Activa

1. Beleggingen voor risico pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	Vastgoedbeleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2025	337.163	871.971	1.891.572	64.178	6.482	3.171.366
Aankopen	91.219	129.889	2.091.997	141.338	0	2.454.443
Verkopen	-13.471	-293.672	-2.197.898	-50.239	0	-2.555.280
Herwaardering	6.625	15.437	-14.205	-259.655	0	-251.798
Overige mutaties	0	0	0	0	316	316
Stand per 31 december 2025	421.536	723.625	1.771.466	-104.378	6.798	2.819.047
Schuldpositie derivaten (credit)						203.870
Totaal						3.022.917

De overige mutaties onder overige beleggingen betreft de mutatie van liquide middelen.

(bedragen x € 1.000)	Vastgoedbeleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2024	263.986	788.248	1.826.059	73.427	8.077	2.959.797
Aankopen	90.675	63.800	2.010.707	33.947	0	2.199.129
Verkopen	-24.741	-141.939	-1.995.394	-34.865	0	-2.196.939
Herwaardering	7.243	161.862	50.200	-8.331	0	210.974
Overige mutaties	0	0	0	0	-1.595	-1.595
Stand per 31 december 2024	337.163	871.971	1.891.572	64.178	6.482	3.171.366
Schuldpositie derivaten (credit)						93.867
Totaal						3.265.233

De overige mutaties onder overige beleggingen betreft de mutatie van liquide middelen.

Vastgoedbeleggingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Indirecte vastgoedbeleggingen, zijnde participaties in beleggingsinstellingen die beleggen in vastgoed	421.536	337.163
Totaal	421.536	337.163

Ultimo boekjaar zijn er geen beleggingen groter dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie.

Aandelen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Beursgenoteerde aandelen	718.805	862.590
Private equity aandelen	3.120	9.160
Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelenbeleggingsfondsen	1.700	221
Totaal	723.625	871.971

Ultimo boekjaar zijn er geen beleggingen groter dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie.

Vastrentende waarden

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Obligaties	1.100.647	957.391
Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde beleggingen die beleggen in hypotheke	181.440	178.428
Leningen op schuldbekentenis	49.482	6.606
Beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in vastrentende waarden	439.897	749.147
Totaal	1.771.466	1.891.572

Het ontvangen onderpand in de vorm van liquiditeiten € 203,9 miljoen (2024: € 93,9 miljoen) is door het pensioenfonds ondergebracht in een liquiditeitenfonds. Het ontvangen onderpand staat niet ter vrije beschikking.

Ultimo boekjaar bedragen de volgende posten meer dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
Blackrock Liquiditeiten fonds	314.369	17,7%	344.809	18,2%
BNP Liquiditeiten fonds	267.533	15,1%	291.435	15,4%
Aegon Hypotheken	167.913	9,5%	164.925	8,7%
CBRE pan Europa Core Fund	126.525	7,1%	119.306	6,3%
Totaal	876.340	49,5%	920.475	48,7%

Derivaten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Valutaderivaten	3.121	2
Future contracts	250	876
Rente derivaten	96.121	157.167
Totaal	99.492	158.045

In de bovenstaande weergave zijn alleen de positieve derivatenposities meegenomen in verband met het hoge saldo aan negatieve rentederivaten. De negatieve derivatenpositie staat aan de passiva zijde van de balans. Een toelichting inzake de derivatenposities is opgenomen in de paragraaf Risicobeheer.

Ultimo boekjaar zijn er geen beleggingen groter dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie.

Overige beleggingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Liquide middelen	6.798	6.482
Totaal	6.798	6.482

Ultimo boekjaar zijn er geen beleggingen groter dan 5,0% van de betreffende beleggingscategorie.

Securities lending

Het pensioenfonds heeft geen actief securities lending programma. In 2025 zijn geen securities uitgeleend.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het pensioenfonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen de actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benaderen de actuele waarde.

Voor de meeste financiële instrumenten maakt het pensioenfonds gebruik van marktnoteringen. Enkele financiële instrumenten, bijvoorbeeld derivaten, zijn gewaardeerd met waarderingsmodellen en -technieken inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Uitsplitsing actuele waarde naar waarderingsmethode

(bedragen x € 1.000)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	NCW-berekening	Andere methode	Totaal
Vastgoedbeleggingen	94.234	0	0	327.302	421.536
Aandelen	720.506	0	0	3.119	723.625
Vastrentende waarden	1.583.571	0	6.456	181.439	1.771.466
Derivaten *	81	0	-104.459	0	-104.378
Overige beleggingen	6.798	0	0	0	6.798
Stand per 31 december 2025	2.405.190	0	-98.003	511.860	2.819.047

(bedragen x € 1.000)	Genoteerde marktprijzen	Onafhankelijke taxaties	NCW-berekening	Andere methode	Totaal
Vastgoedbeleggingen	58.446	0	0	278.717	337.163
Aandelen	862.811	0	0	9.160	871.971
Vastrentende waarden	1.706.538	0	6.606	178.428	1.891.572
Derivaten *	417	0	63.761	0	64.178
Overige beleggingen	6.482	0	0	0	6.482
Stand per 31 december 2024	2.634.694	0	70.367	466.305	3.171.366

* In bovenstaande verdeling zijn de negatieve derivaten (2025: € 203.870; 2024: € 93.867) meegenomen.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming.

2. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Stand per begin boekjaar	46.426	38.785
Mutatie aandeel herverzekering technische voorzieningen	635	7.641
Stand per eind boekjaar	47.061	46.426

De vordering uit dit herverzekeringscontract, geclassificeerd als een verzekering op risicobasis, wordt gelijkgesteld aan de hier tegenoverstaande voorziening voor pensioenverplichtingen. De bepaling van de vordering wordt gebaseerd op de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Bij de waardering van de vordering wordt rekening gehouden met de kredietwaardigheid van de herverzekeraar. Op de vordering heeft geen afslag plaatsgevonden.

3. Vorderingen en overlopende activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op werkgevers	5.127	5.767
Beleggingsdebiteuren	75.819	16.062
Overige vorderingen en overlopende activa	232	311
Totaal	81.178	22.140

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar.

Specificatie Vorderingen op werkgevers

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen op werkgevers	5.160	5.767
Voorziening dubieuze debiteuren	-33	0
Totaal	5.127	5.767

Verloop van de voorziening dubieuze debiteuren

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Stand per 1 januari	0	-79
Afgeschreven vorderingen	45	11
Vrijval respectievelijke dotatie ten laste van de staat van baten en lasten	-78	68
Stand per 31 december	-33	0

Specificatie Beleggingsdebiteuren

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Vorderingen inzake aandelen	5.027	4.818
Vorderingen inzake vastrentende waarden	12.228	11.244
Overige vorderingen uit hoofde van beleggingen	58.564	0
Totaal	75.819	16.062

De vorderingen inzake vastrentende waarden betreffen opgelopen interest. Op de vordering is geen voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

4. Overige activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Liquide middelen	9.191	11.518
Totaal	9.191	11.518

De banktegoeden staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds.

Passiva

5. Stichtingskapitaal en reserves

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	524.962	340.058
Totaal	524.962	340.058

Algemene reserve

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Stand per begin boekjaar	340.058	250.851
Bestemming saldo van baten en lasten	184.904	89.207
Stand per eind boekjaar	524.962	340.058

Dekkingsgraden en vermogensposities

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Feitelijke dekkingsgraad	121,6%	112,0%
Reële dekkingsgraad	86,0%	84,1%
Beleidsdekkingsgraad	117,2%	112,3%

De (nominale) dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden te delen door de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

De reële dekkingsgraad is berekend conform artikel 7 van de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. De nominale kasstromen worden verdisconteerd gebruikmakend van de rentetermijnstructuur van DNB. De kasstromen die betrekking hebben op de indexatie worden verdisconteerd met een nettorendement op zakelijke waarden van 5,2%. De indexatie is gebaseerd op een minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer van 2,0%.

De beleidsdekkingsgraad is gebaseerd op het rekenkundig gemiddelde van de (nominale) dekkingsgraden naar de meest actuele inzichten over de laatste twaalf maanden. Bij het berekenen van de reële dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt de voorziening pensioenverplichtingen herrekend, rekening houdend met de verwachte loon- en prijsinflatie. Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het pensioenfonds gebruik van het standaardmodel. Het bestuur acht het gebruik van het standaardmodel passend voor de risico's van het pensioenfonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen in de risicoparagraaf.

Op basis hiervan bedraagt het (minimaal) vereist eigen vermogen op 31 december:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Stichtingskapitaal en reserves	524.962	340.058
Minimaal vereist eigen vermogen	102.819	117.665
Vereist eigen vermogen	348.671	395.214

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan op basis van bovenstaande cijfers en de actuele dekkingsgraad worden gekarakteriseerd als een situatie met toereikende solvabiliteit, omdat het eigen vermogen hoger ligt dan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen.

Herstelplan

De beleidsdekkingsgraad per ultimo 2024 is met 112,3% lager dan het vereist eigen vermogen van 114,0%. Begin 2025 is hiervoor een tijdig geactualiseerd herstelplan ingediend bij de DNB.

Het pensioenfonds hoeft in 2026 geen herstelplan in te dienen, omdat de beleidsdekkingsgraad per ultimo 2025 met 117,2% hoger is dan het vereist eigen vermogen van 114,4%.

6. Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	2.327.423	2.723.350
Herverzekeringsdeel technische voorziening	47.061	46.426
Totaal	2.374.484	2.769.776

Het verloop van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Stand per begin boekjaar	2.723.350	2.595.594
Pensioenopbouw	86.899	77.423
Toeslagverlening	13.051	11.753
Rentetoevoeging	62.830	88.096
Onttrekking voor uitkeringen	-90.910	-89.350
Wijziging marktrente	-465.657	55.165
Wijziging actuariële uitgangspunten	3.470	-6.474
Wijziging uit hoofde overdracht van rechten	-2.966	-3.889
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-2.644	-4.968
Stand per eind boekjaar	2.327.423	2.723.350

Als gevolg van de wijziging in RJ 610 wordt de voorziening operationele kosten niet langer opgenomen als onderdeel van de technische voorziening, maar separaat gepresenteerd. Deze wijziging kwalificeert als een stelselwijziging die op grond van RJ 140.208 retrospectief dient te worden toegepast.

In de vergelijkende cijfers is de technische voorziening derhalve aangepast. Aangezien de voorziening operationele kosten in het verleden onderdeel uitmaakte van verschillende toevoegingen aan en onttrekkingen van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, zijn de vergelijkende cijfers binnen de specificatie van de technische voorziening aangepast om deze gewijzigde presentatie tot uitdrukking te brengen.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2025 is het opbouwpercentage in de pensioenregeling van de zelfstandig notarissen verlaagd. Het opbouwpercentage is verlaagd naar 1,68% (2024: 1,76%). Dit heeft een verlagend effect op de technische voorzieningen van € 189 en heeft een effect op de dekkingsgraad van 0,0%.

In 2025 zijn de volgende actuariële uitgangspunten aangepast:

- Voor 2025 is het ongehuwden ouderdomspensioen gewaardeerd op basis van bepaalde partner (2024: op basis van onbepaalde partner). Deze wijziging van waarderingsmethode heeft een verhogend effect op de technische voorzieningen van € 2.373 en heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 0,1%.
- De partnerfrequenties zijn aangepast op basis van het grondslagenonderzoek uitgevoerd door de actuariële adviseur (2024: "Frequenties 2022"). Dit heeft een verhogend effect op de technische voorzieningen van € 983 en heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 0,1%.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Toevoeging aan de technische voorziening	4.157	2.995
Onttrekking aan de technische voorziening	-7.123	-6.884
Totaal	-2.966	-3.889

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
<i>Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Resultaat op kanssysteem:		
- Sterfte	-4.196	-4.353
- Arbeidsongeschiktheid	941	-1.978
- Mutaties	611	1.363
Totaal	-2.644	-4.968

De voorziening voor pensioenverplichtingen inclusief de voorziening operationele kosten (exclusief herverzekeringdeel technische voorziening) is naar categorieën als volgt samengesteld:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025		31-12-2024	
	Voorziening	Aantallen	Voorziening	Aantallen
Actieven en arbeidsongeschikten	918.677	12.540	1.166.982	11.841
Pensioengerechtigden	1.023.456	6.124	1.075.412	5.939
Slapers	375.027	9.964	470.856	9.830
Netto pensioenverplichtingen	2.317.160	28.628	2.713.250	27.610
Overige onderdelen voorziening voor risico pensioenfonds	63.632	0	69.871	0
Totaal	2.380.792	28.628	2.783.121	27.610

Het verloop van het herverzekeringsdeel technische voorzieningen is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Stand per begin boekjaar	46.426	38.785
Pensioenopbouw	5.069	3.308
Toeslagverlening	1.261	1.521
Rentetoevoeging	861	1.165
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen	-2.608	-2.630
Vrijgevallen voor kosten	-57	-57
Wijziging marktrente	-3.188	246
Resultaat op kanssystemen	-703	4.088
Stand per eind boekjaar	47.061	46.426

7. Voorziening operationele kosten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Stand per 1 januari	59.771	56.932
Pensioenopbouw	1.783	1.585
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-1.999	-1.972
Rentetoevoeging	-10.242	1.220
Wijziging actuariële uitgangspunten	2.382	-142
Overige mutaties voorziening operationele kosten	1.674	2.148
Stand per 31 december	53.369	59.771

Als gevolg van de wijziging in RJ 610 wordt de voorziening operationele kosten separaat gepresenteerd van de technische voorziening. Deze wijziging is aangemerkt als een stelselwijziging en is conform RJ 140.208 retrospectief verwerkt.

In de vergelijkende cijfers over 2024 is de voorziening operationele kosten afzonderlijk opgenomen. De bedragen die in eerdere verslagjaren onderdeel uitmaakten van de toevoegingen aan en onttrekkingen van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds, zijn geherclassificeerd naar de voorziening operationele kosten. De mutaties zijn toe te wijzen aan de opgenomen categorieën in het verloopoverzicht.

De reservering voor toekomstige pensioenuitvoeringskosten bedraagt ultimo boekjaar 2,3% (2024: 2,2%) van de verwachte afname van de voorziening pensioenverplichtingen voor het doen van uitkeringen en is bestemd voor het betalen van de uitvoeringskosten. De aanpassing actuariële grondslagen ziet voornamelijk toe op de aanpassing van het opslagpercentage voor de voorziening operationele kosten.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2025 is het opbouwpercentage in de pensioenregeling van de zelfstandig notarissen verlaagd. Het opbouwpercentage is verlaagd naar 1,68% (2024: 1,76%). Dit heeft een verlagend effect op de voorziening operationele kosten van € 4 en heeft een effect op de dekkingsgraad van 0,0%.

In 2025 zijn de volgende actuariële uitgangspunten aangepast:

- De opslag inzake toekomstige kosten is verhoogd van 2,2% in 2024 naar 2,3% in 2025. Dit heeft een verhogend effect op de technische voorzieningen van € 2.303 en heeft een negatief effect op de dekkingsgraad van 0,1%

8. Derivaten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Derivaten	203.870	93.867
Totaal	203.870	93.867

De derivaten worden in de paragraaf risicobeheer toegelicht.

9. Overige schulden en overlopende posten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Pensioenuitkeringen	18	18
Reservering vakantiegeld en vakantiedagen	41	50
Overige schulden uit hoofde van beleggingen	47	77.719
Belastingen en premie sociale verzekeringen	1.518	1.569
Honoraria adviseurs en deskundigen	303	540
Overige schulden en overlopende passiva	1.735	1.949
Totaal	3.662	81.845

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Specificatie overige schulden uit hoofde van beleggingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2025	31-12-2024
Nog af te wikkelen beleggingstransacties	47	126
Overige	0	77.593
Totaal	47	77.719

10.7 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst met TKP Pensioen B.V. voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van één jaar op basis van een jaarlijkse evaluatie per einde jaar. De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt € 2.969. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 5.938.

Het jaarlijkse bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt in totaal circa € 168 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Het jaarlijkse bedrag van met derden aangegane leaseverplichtingen van vervoermiddelen bedraagt in totaal circa € 17 en loopt tot februari 2028.

Het pensioenfonds heeft een herverzekeringsovereenkomst met a.s.r. getekend met een onbepaalde looptijd en een opzegtermijn van zes maanden. Het betreft een garantiecontract.

Transacties met (voormalige) bestuurders

Er zijn geen leningen verstrekt aan bestuurders. Ook is er geen sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders. Voor meer informatie over de beloning van bestuurders wordt verwezen naar 15. Pensioenuitvoeringskosten.

Toegezegde kapitaalstortingen private equity

De private equity waarin eind 2025 werd belegd, bevindt zich in de uitkeringsfase. Er is informeel afgesproken dat er geen kapitaal meer wordt opgevraagd bij het pensioenfonds.

10.8 Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

10. Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

De premiebijdragen voor risico pensioenfonds kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Premie lopend boekjaar	98.543	90.715
Premie arbeidsongeschiktheid	4.404	4.208
Premie voorgaande boekjaren	590	292
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-78	68
	103.459	95.283

De premieopbrengsten zijn niet gesplitst naar een werkgevers- en werknemersdeel, omdat de inhouding van premie afhankelijk is van afspraken die tussen werkgever en werknemer zijn gemaakt. Dit wordt door het pensioenfonds niet geregistreerd. Reglementair mag een werkgever maximaal 50% van de totale premiebijdrage inhouden op het salaris van de werknemer.

De feitelijke, kostendeekkende en gedempte premie zijn als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Feitelijke premie	103.459	95.283
Kostendeekkende premie	112.239	99.254
Gedempte premie	97.592	88.809

De toename van de kostendeekkende premie ten opzichte van die van 2024 wordt met name verklaard door de daling van de rentetermijnstructuur. Voor de bepaling van de kostendeekkende premie wordt de rentetermijnstructuur per 31 december 2024 gehanteerd. Het gevolg is een afname van de actuariële koopsom. De gehanteerde solvabiliteitsopslag bedraagt 14,2%.

De feitelijke premie bedraagt € 103.459. Dit is hoger dan de gedempte premie. Het pensioenfonds voldoet daarmee aan de eis dat de feitelijke premie minimaal gelijk moet zijn aan de gedempte premie. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als baat in de staat van baten en lasten verantwoord.

De kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Actuariel benodigd voor onwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	93.880	82.434
Opslag voor instandhouding van het vereist vermogen	12.612	12.382
Opslag voor uitvoeringskosten	5.747	4.438
Totaal kostendeekkende premie	112.239	99.254

De gedempte premie is als volgt samengesteld:

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Actuarieel benodigd voor onvoorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	52.884	47.550
Premie voor voorwaardelijke toeslagverlening	32.171	29.898
Opslag voor instandhouding van het vereist vermogen	6.790	6.923
Opslag voor uitvoeringskosten	5.747	4.438
Totaal gedempte premie	97.592	88.809

11. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten vermogens- beheer	Totaal
2025				
Vastgoedbeleggingen	11.472	6.785	0	18.257
Aandelen	9.633	14.404	-389	23.648
Vastrentende waarden	31.968	-14.205	-4.507	13.256
Derivaten	-6.330	-259.661	0	-265.991
Overige beleggingen	153	-39	0	114
Kosten vermogensbeheer	0	0	-1.586	-1.586
Totaal	46.896	-252.716	-6.482	-212.302
Kosten pensioenbeheer en bestuursbureau				-2.090
				-214.392

In navolging van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie zijn de kosten voor het vermogensbeheer verdeeld over de beleggingscategorieën. De kosten voor het vermogensbeheer bevatten alle directe en indirecte vermogensbeheerkosten uit onderliggende beleggingsfondsen. Hierin zitten de beheerfee, de performance fee van externe managers, de bewaarkosten en de overige kosten van het vermogensbeheer. De transactiekosten bevatten uitsluitend de rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte toe- en uittredingsvergoedingen in de beleggingsfondsen. Voor de transactiekosten van de discretionaire portefeuille en de derivaten is een schatting opgenomen. Transactiekosten met betrekking tot aan- en verkopen binnen deze portefeuilles zijn niet inzichtelijk. In de totale kosten voor het vermogensbeheer (inclusief kosten pensioenbeheer en bestuursbureau) van € 8.572 zijn impliciete transactiekosten van € 1.393 opgenomen op basis van de berekeningswijze van de Pensioenfederatie.

(bedragen x € 1.000)	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten vermogens- beheer	Totaal
2024				
Vastgoedbeleggingen	6.097	7.238	0	13.335
Aandelen	10.572	161.791	-386	171.977
Vastrentende waarden	27.319	50.216	-4.113	73.422
Derivaten	-20.147	-8.332	-14	-28.493
Overige beleggingen	1.224	7	-6	1.225
Kosten vermogensbeheer	0	0	-1.579	-1.579
Totaal	25.065	210.920	-6.098	229.887
Kosten pensioenbeheer en bestuursbureau				-1.796
				228.091

12. Baten uit herverzekering

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Mutatie aandeel herzekering	635	7.641
Totaal	635	7.641

13. Overige baten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Interest banken	227	431
Interest waardeoverdrachten	8	9
Andere baten	6	15
Totaal	241	455

Lasten

14. Pensioenuitkeringen

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Ouderdompensioen	70.812	69.666
Nabestaandenpensioen	18.432	18.286
Arbeidsongeschiktheidspensioen	3.856	3.532
Wezenpensioen	227	244
Afkopen	196	237
Totaal	93.523	91.965

De post 'afkopen' betreft de afkoop van pensioenen die individueel lager zijn dan € 613,52 (2024: € 592,51) per jaar.

15. Pensioenuitvoeringskosten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Governancekosten	694	635
Verzekeringen bestuur	61	85
Toezichtkosten DNB en AFM, contributies en bedragen	429	295
Dwangsommen en boetes	0	0
Communicatie	141	90
Accountantskosten	136	138
Certificerend actuaris	75	33
Adviserend actuaris	84	184
Overige advieskosten	799	523
Uitvoering pensioenadministratie	3.195	2.867
Pensoneelskosten	1.208	1.128
Ingehuurd personeel	635	386
Overige kosten bestuursbureau	370	424
Projecten	2.009	1.418
Toerekening aan vermogensbeheer	-2.090	-1.796
Totaal	7.746	6.410

De post projecten betreft Wtp kosten.

Specificatie governancekosten

(bedragen x € 1.000)	Bestuur	Raad van Toezicht	Verantwoordings-orgaan	Totaal
2025				
Vergoeding	411	57	47	515
Reiskosten	10	0	4	14
Opleiding	0	0	0	0
Overige	103	24	38	165
Totaal	524	81	89	694

(bedragen x € 1.000)	Bestuur	Raad van Toezicht	Verantwoordings-orgaan	Totaal
2024				
Vergoeding	386	65	49	500
Reiskosten	7	0	0	7
Opleiding	1	0	0	1
Overige	126	1	0	127
Totaal	520	66	49	635

Bezoldiging bestuurders, Raad van Toezicht en Verantwoordingsorgaan

(bedragen x € 1)	2025	2024
Voorzitter bestuur	68.447	66.132
Lidmaatschap bestuur	30.421	29.392
Lidmaatschap bestuur (commissie)	45.631	44.088
Voorzitterschap Raad van Toezicht	24.337	23.514
Lidmaatschap Raad van Toezicht	18.252	17.635
Voorzitterschap Verantwoordingsorgaan	8.924	8.622
Verantwoordingsorgaan	6.692	6.466
Totaal	202.704	195.849

Accountantshonoraria

De beloningen van de onafhankelijke accountant(s) zijn als volgt:

(bedragen x € 1.000)	Onafhankelijke accountant	Overige netwerk	Totaal
2025			
Controle van de jaarrekening	122	0	122
Andere controle werkzaamheden	0	0	0
Fiscale advisering	0	0	0
Overige dienstverlening	0	14	14
Totaal	122	14	136

(bedragen x € 1.000)	Onafhankelijke accountant	Overige netwerk	Totaal
2024			
Controle van de jaarrekening	113	0	113
Andere controle werkzaamheden	0	0	0
Fiscale advisering	0	0	0
Overige dienstverlening	0	25	25
Totaal	113	25	138

De jaarrekening wordt gecontroleerd door EY Accountants B.V. De overige dienstverlening betreft de werkzaamheden van de externe compliance officer. De accountantskosten over het jaar 2025 betref de controle werkzaamheden van de accountant van EY Accountants B.V.

Personeelskosten en ingehuurd personeel bestuursbureau

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Salarissen medewerkers	805	689
Ingehuurd personeel	635	386
Pensioenlasten	184	156
Sociale lasten	102	89
Overige personeelskosten	117	194
Totaal	1.843	1.514

Het aantal personeelsleden in dienst van het pensioenfonds in 2025 betreft 9 FTE (2024: 10 FTE). Er zijn geen personeelsleden in het buitenland werkzaam. Daarnaast worden beheeractiviteiten op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenuitvoerder dan wel de vermogensbeheerder.

Toerekening aan vermogensbeheer

In het kader van de aanbevelingen t.a.v. de kostenbehandeling van de Pensioenfederatie wordt een deel van de totale kosten toegerekend aan vermogensbeheer. Deze post bedraagt in 2025 € 2.090 (2024: € 1.796). De governancekosten en kosten bestuursbureau worden voor 50% toegerekend aan vermogensbeheer.

16. Saldo herverzekering

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Betaalde premie herverzekering	5.069	3.308
Ontvangst herverzekerde uitkeringen	-2.608	-2.630
Totaal	2.461	678

17. Saldo overdrachten van rechten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Inkomende waardeoverdrachten	-3.232	-1.986
Uitgaande waardeoverdrachten	5.643	4.713
Totaal	2.411	2.727

18. Overige lasten

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Interest waardeoverdrachten	19	17
Koopsom herverzekering a.s.r.	569	2.209
Overige	4	21
Totaal	592	2.247

10.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Acht gepensioneerden zijn tegen het pensioenfonds een kantonrechtprocedure gestart in 2025 en is een uitspraak gedaan dat het pensioenfonds bij de toepassing van de gedempte premie voldaan heeft aan de pensioenwet. De acht gepensioneerden hebben in 2026 afgezien van een hoger beroep.

Door TKP is met de belastingdienst gesproken over de BTW op de kosten voor de overgang naar de Wtp. Omdat het pensioenfonds onder de Wtp niet meer BTW-plichtig is gelden de kosten die hiervoor gemaakt worden ook als niet BTW-plichtig. TKP verwacht in 2026 de in rekening gebrachte BTW voor het deel dat niet verrekend kan worden, te restitueren aan het pensioenfonds.

Er hebben zich verder geen gebeurtenissen voorgedaan na balansdatum die invloed hebben op de jaarrekening.

Den Haag, 21 mei 2026

Namens het bestuur,

mr. N.E. Bijlholt

drs. H.D. Panneman AAG

11. Overige gegevens

11.1 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Notariaat te Den Haag is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Notariaat, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 29,5 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 1,4 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel bezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Notariaat is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van toeslagen beperkt zijn.

Rotterdam, 27 mei 2026

drs. R.J.M. van de Meerakker AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

11.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds Notariaat

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2025 van Stichting Pensioenfonds Notariaat te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Notariaat per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2025
- de staat van baten en lasten over 2025
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Notariaat (hierna ook wel het pensioenfonds) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds Notariaat voert als bedrijfstakpensioenfonds de collectieve pensioenregelingen uit voor de (toegevoegd) notarissen, kandidaat-notarissen en medewerkers in het notariaat. Vermogensbeheer en pensioenbeheer zijn uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 29,5 miljoen (2024: €24 miljoen)
Toegepaste benchmark	1% van het pensioenvermogen (2024: 0,75% van het pensioenvermogen) per 31 december 2025, zijnde het totaal van de technische voorzieningen en het stichtingskapitaal en de reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Gelet op het reserveoverschot hebben wij de materialiteit bij gesteld naar 1% van het pensioenvermogen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht en het bestuur overeengekomen dat wij aan de raad van toezicht en het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 1,5 miljoen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een bedrijfstakpensioenfonds. Wij hebben eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering de derivaten.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 6 van het jaarverslag, waarin de risicoanalyse van het bestuur is opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht bij de grondslagen voor waardering van activa en passiva en in de toelichting op de balans onder noot 6 voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds(), waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen'.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording in aanvulling op het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de compliance officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisatie(s)) en de raad van toezicht.

Uit het door ons geïdentificeerde frauderisico, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfonds, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het lezen van notulen, het kennismaken van rapporten van de sleutelfunctiehours en compliance officer en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van toezicht en het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Ontwikkeling en toelichting van de (beleids)dekkingsgraad

<p>Risico</p>	<p>De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.</p> <p>Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft.</p> <p>De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in noot 5“Stichtingskapitaal en reserves” van de jaarrekening.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.</p>
<p>Onze controleaanpak</p>	<p>Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2025 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerend actuaris gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuariel rapport van de certificerend actuaris en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de (illiquide) beleggingen en de waardering van de technische voorzieningen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven.</p> <p>Wij controleren geen andere maandelijks dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijks dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maands-dekkingsgraden:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijks dekkingsgraad onderzocht alsmede de juiste maandoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Dit jaar betrof dit specifiek de in 2025 toegezegde indexatie voor 2026. · Daarnaast heeft de certificerend actuaris een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds zoals gehanteerd in de bepaling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerend actuaris. <p>Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de (beleids)dekkingsgraad geëvalueerd.</p>
<p>Belangrijke observaties</p>	<p>Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2025 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.</p>

Waardering en toelichting van beleggingen zonder genoteerde marktprijzen

Risico

De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van netto contante waardeberekeningen of een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet (beurs)genoteerde fondsen.

De waarderingonzekerheid neemt inherent toe bij netto contante waardeberekeningen en hangt samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens. Bij het pensioenfonds betreffen dit met name de posities in derivaten. De posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen, met name private equity en niet-(beurs)genoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in vastrentende waarden (hypotheken) kennen eveneens inherent relatief veel waarderingonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in paragraaf Grondslagen voor waardering van activa en passiva en een nadere toelichting opgenomen in de toelichting op de balans onder noot 1 "Beleggingen voor risicopensioenfonds". Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2025 € 3 miljoen is belegd in private equity, € 509 miljoen in niet-(beurs)genoteerde fondsen die beleggen in vastrentende waarden en hypotheken en dat per saldo € 104 miljoen (negatief) is belegd in derivaten (voornamelijk rentederivaten).

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.

Onze controleaanpak

Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen, uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2025.

- Voor de posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen hebben wij de waardering gecontroleerd door aansluiting op gecontroleerde jaarrekeningen 2025 van de betreffende fondsen met daarin opgenomen de gecontroleerde waarde per aandeel of participatie per 31 december 2025. Verder hebben wij vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Voor zover wij geen zekerheid kunnen verkrijgen uit een jaarrekening per 31 december 2025, omdat deze niet tijdig beschikbaar is of omdat het boekjaar van de betreffende fondsen niet gelijk is aan het boekjaar van het pensioenfonds, hebben wij de aansluiting vastgesteld met de meest recente (niet-gecontroleerde) rapportages van de fondsmanagers, indien nodig gecorrigeerd voor kasstromen tot aan balansdatum en zijn de back-testing procedures (met gecontroleerde jaarrekeningen) en de monitoring procedures van de uitvoeringsorganisatie onderzocht.
- Voor de waardering van de derivaten hebben wij een controle uitgevoerd op het gehanteerde waarderingsmodel en op de gehanteerde input waaronder de uit de markt afgeleide gegevens zoals valuta(termijn)koersen, rentevolatiliteit en rentecurves. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij eigen waarderingsspecialisten betrokken.

Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.

Belangrijke observaties

Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2025 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Risico

De technische voorzieningen waaronder de voorziening pensioenverplichtingen betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de fondsspecifieke ervaringssterfte. Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle. Wij hebben aan de subjectieve elementen ervaringssterfte en kostenopslag van de bepaling van de technische voorziening een frauderisico gekoppeld en de waardering en de toelichting daarop als kernpunt van onze controle aangemerkt.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de voorziening pensioenverplichtingen beschreven in paragraaf Grondslagen voor waardering van activa en passiva en een nadere toelichting opgenomen in de toelichting op de balans onder noot 6 "Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds". Uit deze toelichting blijkt dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door de aanpassing van de waardering van het ongehuwden ouderdomspensioen, de partnerfrequenties en de opslag inzake toekomstige kosten. Volgens deze toelichting is de voorziening pensioenverplichtingen hierdoor € 5,9 miljoen hoger uitgekomen.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.

Onze controleaanpak

Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaris van het pensioenfonds. De certificerend actuaris onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaris heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaris onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2025. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels en de effecten van de wijzigingen hierin, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2025:

- Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaris.
- Hierbij hebben wij met inachtneming van het oordeel van de certificerend actuaris, gelet op de besluitvorming van het bestuur, de recentheid van beschikbaar grondslagenonderzoek, de toetsing op de onderbouwing van de daarin opgenomen veronderstellingen, de uitkomsten van beschikbare tussentijdse evaluaties, de uitkomsten van de actuariële analyse over meerdere jaren en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn.
- Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd om de gehanteerde basisgegevens te toetsen mede met behulp van data analyse, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen bij de pensioenuitvoeringsorganisatie, het verrichten van aansluitwerkzaamheden met de pensioenadministratie voor wat betreft de aantallen en de aanspraken en het beoordelen van het verloop en de uitkomsten van de actuariële analyse.

Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.

Belangrijke observaties

Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2025 of de toelichting van de technische voorzieningen.

Naleving vereisten van SBR Regelgevende Technische Standaard, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

Wij hebben de naleving van de vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister, waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen, niet onderzocht en brengen daarover geen oordeel tot uitdrukking.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het besluit van het bestuur tot vaststelling van de jaarrekening is onderworpen aan de goedkeuring van de raad van toezicht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie *Informatie ter ondersteuning van ons oordeel* hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- Het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Communicatie

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht en het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 27 mei 2026

EY Accountants B.V.

w.g. drs. J. Slager RA

12. Statistieken, personalia en code pensioenfondsen

12.1 Statistieken

Ontwikkeling deelnemersbestand

Het deelnemersaantal nam in 2025 toe met 699 tot 12.540. Het aantal ex-deelnemers nam met 134 toe tot 9.964. Het aantal pensioengerechtigden steeg met 185 tot 6.124. Het totaalbestand van (ex-) deelnemers en pensioengerechtigden nam met 1.018 toe tot 28.628. Het verloop van de aantallen (ex-) deelnemers en pensioengerechtigden in 2025 is weergegeven in het volgende schema:

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioengerechtigden		Wezen-pensioen
			Ouderdoms- pensioen	Partner- pensioen	
Ultimo 2024	11.841	9.830	4.619	1.243	77
Toetreding	1.597				13
Hernieuwde toetreding	298	-298			
Vertrek	-936	936			
Pensionering	-131	-191	324		
Overlijden, waardeoverdrachten en andere oorzaken	17	33	141	76	
	-146	-346	-292	-59	-18
Ultimo 2025	12.540	9.964	4.792	1.260	72

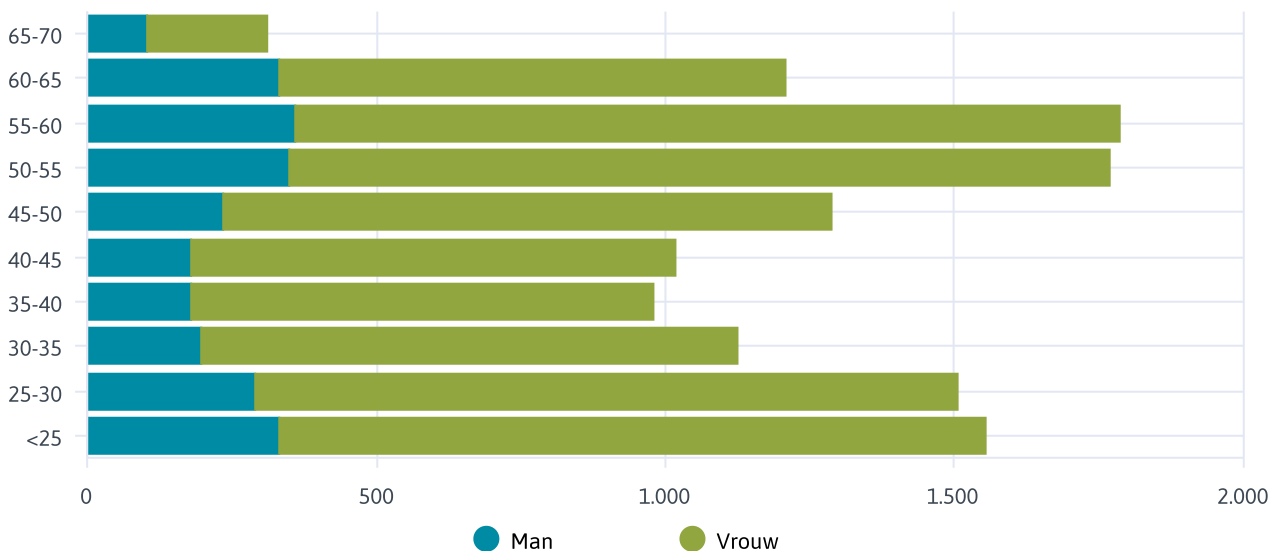
Leeftijdsopbouw deelnemers

In totaal bouwen 12.540 deelnemers pensioen op. De gemiddelde leeftijd van alle deelnemers is 43,5 jaar (2024: 44,1 jaar). Voor mannelijke deelnemers bedraagt de gemiddelde leeftijd 44,5 jaar (2024: 45,6 jaar); voor vrouwelijke deelnemers ligt die op 43,2 jaar (2024: 43,6). Van het totale deelnemersbestand hebben 458 deelnemers (2024: 426) een premievrije opbouw vanwege arbeidsongeschiktheid.

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers in het notariaat is met 42,1 jaar gedaald ten opzichte van 2024 (42,9). De toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen hebben een gemiddelde leeftijd van 42,2 jaar (2024: 42,0) en voor de notarissen is dit 54,1 jaar (2024: 53,6).

De volgende grafiek geeft inzicht in de verdeling van het deelnemersbestand over de leeftijdscategorieën en geslacht.

Leeftijdsopbouw naar geslacht

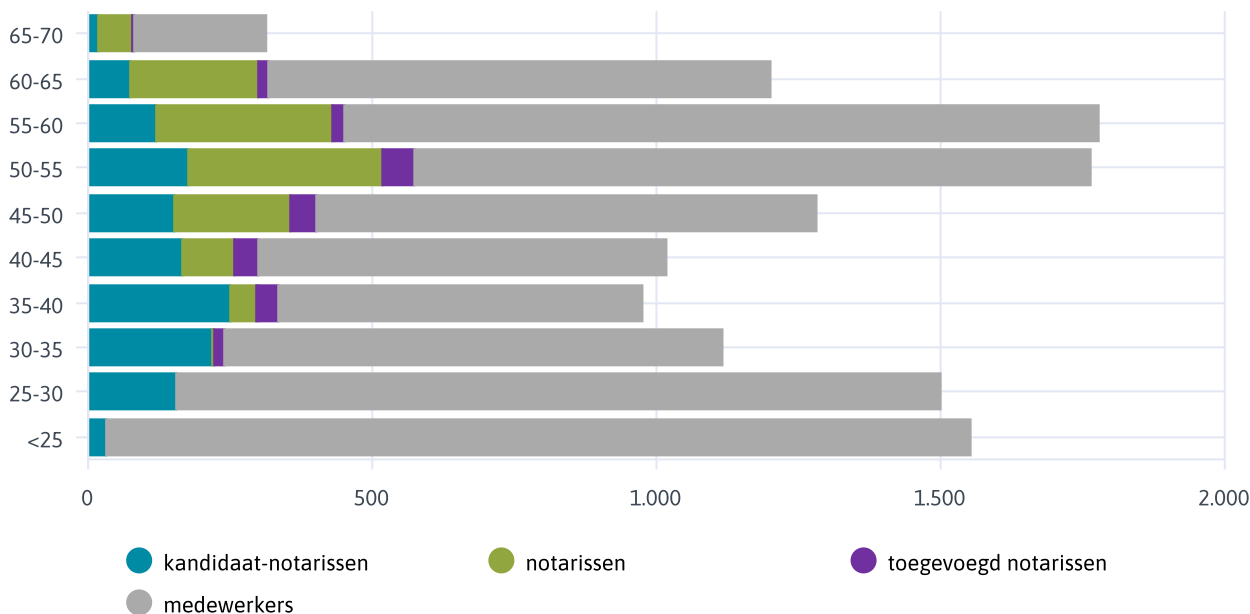

Het deelnemersbestand bestond eind 2025 voor 80% uit vrouwen (2024: 79%) en voor 20% uit mannen (2024: 21%).

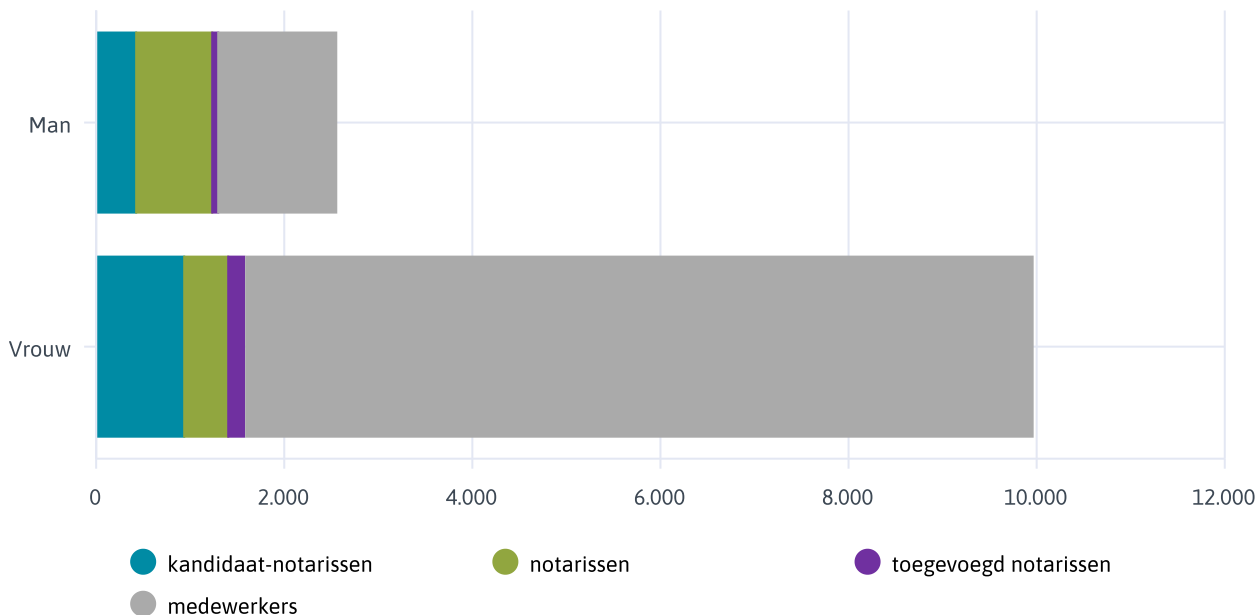
Deelnemersgroepen

Wij voeren drie pensioenregelingen uit: één voor notarissen (ondernemers), één voor toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen (in loondienst) en één voor de overige medewerkers in het notariaat. De verdeling in leeftijdsgroepen tussen deze deelnemersgroepen is in de onderstaande grafiek in beeld gebracht.

Verdeling kandidaat-notarissen, (toegevoegd) notarissen en werknemers

De verdeling in geslacht tussen deze deelnemersgroepen is in de onderstaande grafiek in beeld gebracht.

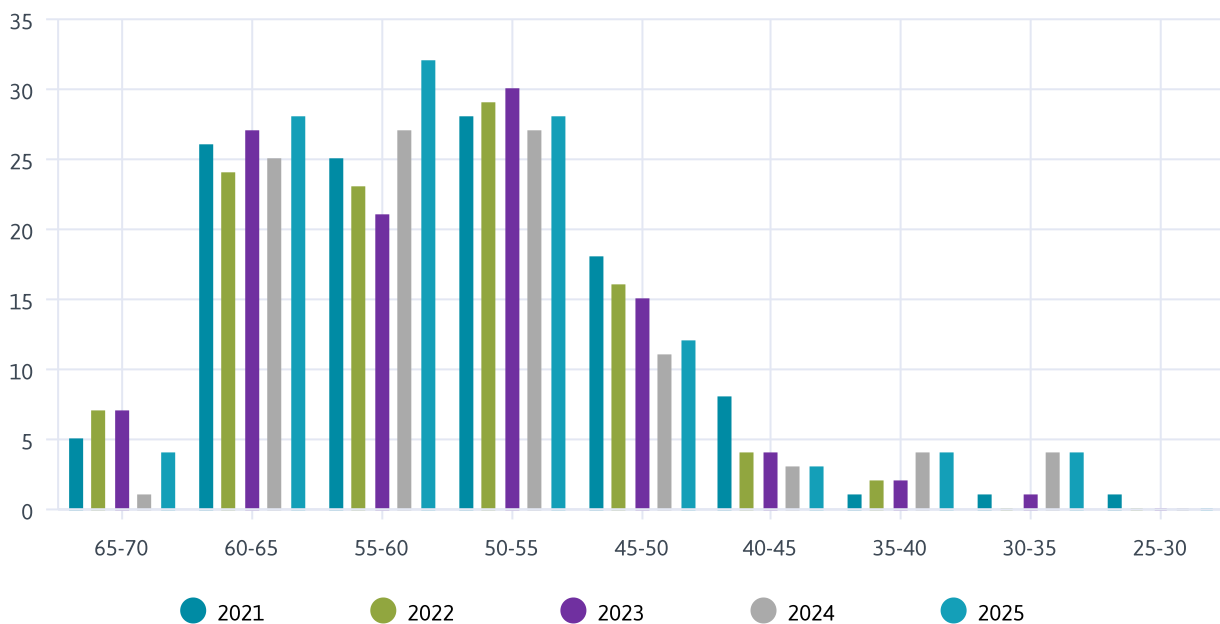

Arbeidsongeschiktheid

Onze pensioenregelingen kennen een premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Het percentage arbeidsongeschikte deelnemers binnen het totale deelnemersbestand bedraagt 3,7% (2024: 3,6%). Voor 361 medewerkers in het notariaat (2024: 348) en 97 kandidaat-notarissen en (toegevoegd) notarissen (2024: 78) wordt de pensioenopbouw premievrij voortgezet. Het totaal aantal arbeidsongeschikte deelnemers is 458 (2024: 426).

Daarnaast kent de regeling voor kandidaat-notarissen en (toegevoegd) notarissen een arbeidsongeschiktheidspensioen. In de volgende grafiek is inzicht gegeven in het verloop van het aantal kandidaat-notarissen en (toegevoegd) notarissen met een arbeidsongeschiktheidspensioen over de periode 2021 – 2025.

Deelnemers met arbeidsongeschiktheidspensioen 2020 - 2024

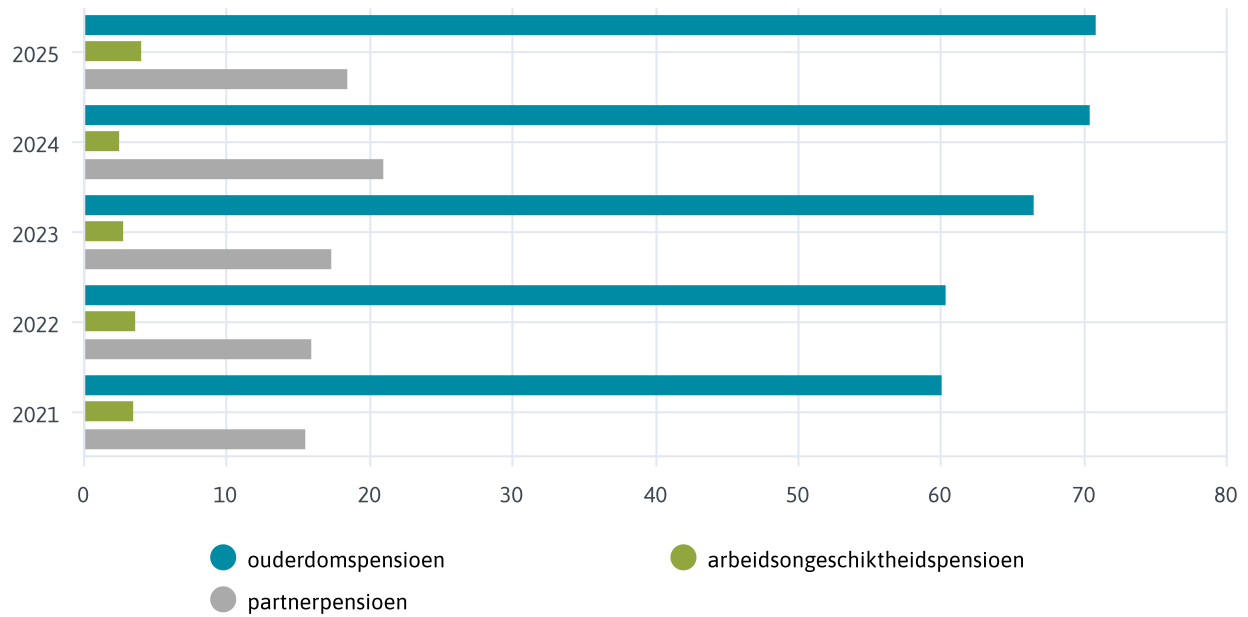

Pensioenuitkeringen

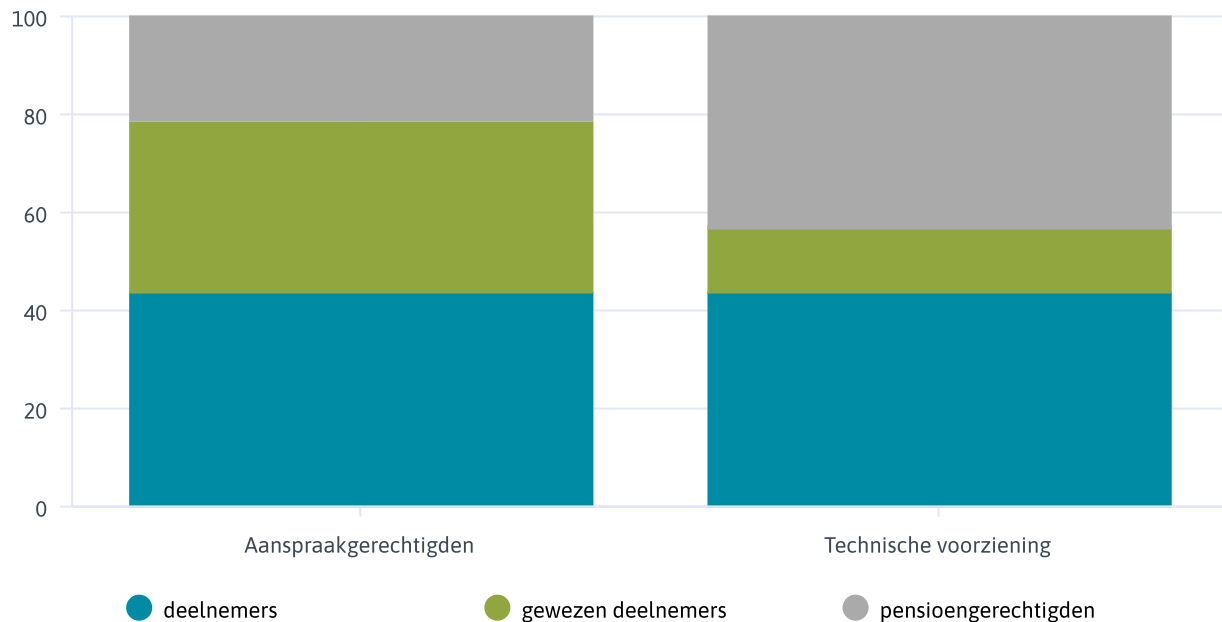
De pensioenuitkeringen over 2025 bedroegen in totaal € 93,5 mln. Dit is € 1,5 miljoen meer dan in 2024 (91,9 mln.). De pensioenuitkeringen kunnen worden verdeeld in ouderdoms-, partner- en arbeidsongeschiktheidspensioen en overige uitkeringen. Onder deze laatste categorie valt onder meer het wezenpensioen. In de volgende grafiek zijn de pensioenuitkeringen naar soort weergegeven.

Pensioenuitkeringen

x €1 mln

De gemiddelde leeftijd van de pensioengerechtigden met een ouderdomspensioen is 75,7 jaar (2024: 75,5). De mannen zijn gemiddeld 77,0 jaar en de vrouwen 74,6 jaar oud.

In de bovenstaande grafiek is de technische voorziening voor onze pensioenverplichtingen weergegeven, verdeeld over de verschillende categorieën. De deelnemersaantallen in de verschillende groepen zijn ook aangegeven. Circa 43% van de technische voorziening is gereserveerd voor pensioengerechtigden. Zij maken circa 21% van het totaal aantal deelnemers uit. Een veel geringer deel van de technische voorziening (13%) is toe te delen aan een veel grotere groep, namelijk de ex-deelnemers (35% met veelal kleine pensioenrechten). Circa 44% van de technische voorziening is gerelateerd aan de deelnemers die 44% van het deelnemersaantal uitmaken.

12.2 Personalia

Samenstelling bestuursorganen per 31 december 2025:

Raad van toezicht

drs. P. Braams, voorzitter
drs. S.Y. Pergamentsev
mr. H. de Graaf

Bestuur

mr. N.E. Bijlholt, voorzitter
dr. mr. R.V. van der Kuijp
mr. L.T.M. de Leede
drs. R. Oosterhout
drs. H.D. Panneman AAG
drs. L. van Pol
drs. R.P. van Leeuwen
mr. J.H.F. Wilmink

Risicomanagementcommissie

drs. R. Oosterhout, voorzitter
mr. J.H.F. Wilmink

Balansmanagementcommissie

mr. L.T.M. de Leede, voorzitter
drs. L. van Pol

Pensioenregelingen, Governance-, Communicatie-, Compliancecommissie

dr. mr. R.V. van der Kuijp, voorzitter
drs. H.D. Panneman AAG

Interne auditcommissie

drs R.P. van Leeuwen, sleutelfunctiehouder interne audit

Directie

E.H.W. Zondag CPV

Adviserend actuaris

drs. ir. C.I. Reedijk AAG, verbonden aan Aon, Rotterdam

Certificerend actuaris

drs. R. van de Meerakker AAG, verbonden aan Willis Towers Watson B.V. Netherlands, Amstelveen

Accountant

drs. J. Slager RA, Partner, verbonden aan Ernst & Young Accountants LLP, Den Haag

Relevante nevenfuncties per 31 december 2025

Raad van toezicht

drs. P. Braams

Functie in raad van toezicht
Nevenfuncties

Voorzitter
Directeur Braams interim management bv
Voorzitter CAO overleg Horeca bij Horecaplatform

drs. S.Y. Pergamentsev

Functie in raad van toezicht
Nevenfuncties

Lid
Hoofd Structured Management Europe bij BNP Paribas Asset Management

mr. H. de Graaf

Functie in raad van toezicht
Nevenfuncties

Lid
Advocaat, PAL advocatuur
Voorzitter raad van toezicht Stichting Pensioenfonds Kappers
Lid raad van toezicht Stichting Pensioenfonds Gasunie
Lid visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds Ikea
Lid visitatiecommissie Avery Dennison
Pensioenjurist PGB pensioendiensten

Bestuur

mr. N.E. Bijholt

Functie in bestuur
Nevenfunctie

Voorzitter
Bestuurslid pensioenfonds Vliegend Personeel KLM
DGA van Parsley Pronkjewail BV
Adviseur voor zorginstellingen en toezichthouders NVTZ

dr. mr. R.V. van der Kuijp

Functie in bestuur
Nevenfuncties

Bestuurslid
Notaris bij Notariaat Strijen

mr. L.T.M. de Leede

Functie in bestuur
Nevenfuncties

Bestuurslid
Voorzitter Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf
Vice-voorzitter Bedrijfstakpensioenfonds Levensmiddelen

drs. R. Oosterhout

Functie in bestuur
Nevenfuncties

Bestuurslid
Voorzitter belanghebbendenorgaan Kring Sligro Food Group bij Centraal beheer APF
Lid belanghebbendenorgaan Kring Holland Casino bij Stap Algemeen Pensioenfonds

drs. H.D. Panneman AAG

Functie in bestuur
Nevenfuncties

Bestuurslid
Bestuurslid Stichting Pensioenfonds TDV

Bestuurslid Bedrijfstakpensioenfonds Vlakglas
DGA One Ten B.V.

drs. L. van Pol

Functie in bestuur	Bestuurslid
Nevenfuncties	Uitvoerend Bestuurder StiPP Lid private equity commissie CFA Society NL Eigenaar Van Pol FBA Lid commissie risk/beleggingen KPS Kascommissie sterrenwacht Gooi en Vechtstreek Lid visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten

mr. J.H.F. Wilmink

Functie in bestuur	Bestuurslid
Nevenfuncties	Notaris bij Scholten en Wilmink notarissen Bestuurder bij De Parkculon Beheer B.V. Penningmeester Stichting Schaaktoernooi Noord-Oost Nederland

mr. R.P. van Leeuwen

Functie in bestuur	Bestuurslid
Nevenfuncties	Voorzitter Pensioenfonds Sportfondsen Lid visitatiecommissie Pensioenfonds Kasbank

Sleutelfunctiehouders

drs. R. Oosterhout, sleutelfunctiehouder risicobeheer

drs R.P. van Leeuwen, sleutelfunctiehouder interne audit

drs. R. van de Meerakker AAG, verbonden aan Willis Towers Watson B.V. Netherlands, sleutelfunctiehouder/-vervuller actuariel

Verantwoordingsorgaan

Samenstelling verantwoordingsorgaan per 31 december 2025:

mr. F. Lipsch, voorzitter

mr. B.F Wesseling

mr. R. Salhi

mr. J.M.E. Loman

A.S. Prijt

mr. F.F. van Meerwijk

J.F.R. Veenkamp

12.3 Nadere gegevens leden bestuursorganen

Raad van toezicht

Naam	m/v	Geboortejaar	Zittingsrooster	Termijn
drs. P. Braams (voorzitter)	m	1958	2022 - 2026	2e
drs. S.Y. Pergamentsev	m	1970	2025 - 2029	1e
mr. H. de Graaf	v	1957	2024 - 2028	2e

Bestuur

Naam	m/v	Geboortejaar	Zittingsrooster	Termijn
mr. N.E. Bijlholt (voorzitter)	v	1982	2022 - 2026	2e
dr. mr. R.V. van der Kuijp	m	1970	2021 - 2025	1e
drs. R. Oosterhout	m	1954	2023 - 2027	2e
drs. H.D. Panneman AAG	m	1968	2022 - 2025	1e
drs. L. van Pol	m	1961	2022 - 2026	1e
mr. L.T.M. de Leede	v	1962	2023 - 2027	2e
drs. R.P. van Leeuwen	m	1955	2025 - 2029	1e
mr. J.H.F. Wilmink	m	1961	2024 - 2028	2e

Verantwoordingsorgaan

Naam	m/v	Geboortejaar
mr. B.F. Wesseling	m	1956
mr. F. Lipsch (voorzitter)	v	1996
mr. J.M.E. Loman	v	1965
mr. F.F. van Meerwijk	m	1971
A.S. Prijt	v	2003
mr. R. Salhi	m	2000
J.F.R. Veenkamp	m	1951

12.4 Code Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben in de Code Pensioenfondsen (hierna te noemen 'Code') normen geformuleerd ten aanzien van 'goed pensioenfondsbestuur'. Deze Code is laatstelijk herzien en in werking getreden per 1 januari 2024.

Het bestuur heeft op 30 oktober 2025 de normen uit de herziene Code toegepast op het fonds en beoordeeld dat het fonds voor een overgrote deel voldoet aan de gestelde normen en principes van de Code. Waar het fonds niet (geheel) aan een gestelde norm voldoet, is hierop een toelichting gegeven en zijn er acties opgenomen ten einde wel aan de gestelde te norm te voldoen.

De normen uit de Code zijn ingedeeld per thema:

- Thema 1 – Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden
- Thema 2 – Goed besturen
- Thema 3 – Effectief intern toezichthouden en controle uitvoeren
- Thema 4 – Verantwoording en inspraak organiseren
- Thema 5 – Effectief functioneren van fondsorganen

De Code nodigt het fonds uit om een aantal normen jaarlijks in verhalende zin te rapporteren over de naleving van die norm. Dit betreft de volgende normen:

- Norm 1 – Aandacht hebben voor de missie, visie, strategie
- Norm 4 – Kennen van voorkeuren van belanghebbenden
- Norm 34-35 – Diversiteit- en inclusiebeleid

Deze normen worden eerst toegelicht.

Norm 1 – Aandacht hebben voor de missie, visie, strategie

Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.

Wij passen deze norm volledig toe. Zowel in de Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) als in hoofdstuk 1 van dit bestuursverslag lichten wij onze missie, visie, strategie, doelstellingen en resultaten toe. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd en hierover wordt standaard gerapporteerd in het bestuursverslag

Norm 4 – Kennen van voorkeuren van belanghebbenden

Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.

Wij passen deze norm volledig toe. Het fonds betreft de voorkeuren van de bij het fonds betrokken belanghebbenden bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten door -onder meer- het periodiek houden van een klanttevredenheidsonderzoek, in gesprek te gaan met deelnemers en in gesprek te gaan met sociale partners.

Norm 34 en 35 – Diversiteits- en inclusiebeleid

Norm 34 - Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.

Wij passen deze norm volledig toe. Het fonds hanteert een diversiteitsbeleid. Middels het bijhouden van een deskundigheidsmatrix en een geschiktheidsmatrix alsmede een opleidingsbeleid zorgt het fonds ervoor dat aan deze gestelde norm wordt voldaan.

Norm 35 - Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.

Wij passen deze norm niet volledig toe. Deze norm beschrijft de diversiteit binnen het fonds. De bestuursleden zijn allen ouder dan 40 jaar. In het verantwoordingsorgaan hebben drie personen zitting die jonger zijn dan 40 jaar. In het bestuur en het verantwoordingsorgaan is variatie in geslacht of genderidentiteit aanwezig.

Op punten als kennis, kunde, vaardigheden en competenties is de diversiteit binnen het fonds gewaarborgd.

De normen uit de Code waar het fonds niet (geheel) aan voldoet, worden hieronder uiteengezet met een toelichting hierop alsmede de acties die genomen worden ten einde wel aan deze norm te voldoen.

Norm 5 – Keuzebegeleidingsbeleid vaststellen

Het pensioenfonds heeft een beleid over de wijze waarop het deelnemers keuzebegeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling. Het pensioenfonds evalueert periodiek de uitvoering en de effectiviteit van dit beleid en stuurt waar nodig bij.

Wij passen deze norm niet volledig toe. Er heeft een sessie plaatsgevonden over keuzebegeleiding en aan de hand van de uitkomsten hiervan maakt het fonds definitieve beleid over de wijze waarop het zijn deelnemers keuzebegeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling.

Norm 37 – Benoeming, zittingstermijn en ontslag van leden van organen vastleggen

De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.

Wij passen deze norm niet volledig toe. De statuten van het fonds zijn hierop gewijzigd. Het reglement van het verantwoordingsorgaan dient hierop nog gewijzigd te worden.

Norm 49 – Jaarlijks zelf-evalueren

Het eigen functioneren is voor het bestuur, het intern toezicht, het belanghebbendenorgaan en het verantwoordingsorgaan een continu aandachtspunt. Deze organen evalueren in elk geval jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betrekken zij minstens één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij. De organen besteden daarbij in elk geval periodiek aandacht aan bestuursmodel, integriteit, geschiktheid, continuïteit, diversiteit en inclusie, de wijze van opereren en de mate waarin de individuele leden zich voldoende onafhankelijk en kritisch kunnen opstellen.

Het bestuur, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan evalueren jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel. Eén keer in de drie jaar is bij de evaluatie een onafhankelijke derde partij betrokken. Voor het fonds is aandacht hieraan besteden een doorlopend proces.

13 Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

BIJLAGE IV

Template periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten, bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: Pensioenregeling Stichting Pensioenfonds Notariaat

Identificatiecode juridische entiteiten (LEI): 724500KU2OLDPAZT2370

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financieel product een duurzame beleggingsdoelstelling? *[aankruisen en invullen wat van toepassing is; het percentage geeft de duurzame beleggingen weer]*

Ja

Nee

Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling gedaan: ___%

in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

in economische activiteiten die volgens EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ___%

Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken.**
Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 3.3% duurzame beleggingen

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

met een sociale doelstelling

Dit product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzaam belegd.

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Stichting Pensioenfonds Notariaat (hierna “het Pensioenfonds”) voert een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid waarbij het de volgende beleidsinstrumenten heeft ingezet:

1

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

- Uitsluitingsbeleid. Hiermee heeft het Pensioenfonds een normatieve ondergrens vastgesteld en ESG-risico's geborgd.
- Betrokkenheidsbeleid. Het Pensioenfonds heeft uitsluitend beleggingsfondsen geselecteerd die aantoonbaar een engagement- en stembeleid voeren en hierover rapporteren. Binnen het aandelenmandaat werd een eigen stembeleid toegepast.
- ESG-integratie. Het fonds heeft ESG-beleggingsoplossingen gekozen waarbij duurzaamheidsaspecten zijn geïntegreerd in de beleggingsbeslissing, voor zover dit past binnen de risico-rendementseisen. Het fonds heeft ESG-integratie ingezet om beleggingsrisico's te beheersen en kansen te benutten.
- Impactbeleggen. Het fonds heeft beleggingsoplossingen geselecteerd die naast een financieel rendement ook positief bijdragen aan de door het fonds gekozen thema's. Voorbeelden van deze beleggingen zijn groene, sociale en duurzame obligaties.

Binnen het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid zijn de volgende thema's, dan wel duurzaamheidskenmerken, centraal gesteld:

- Klimaatverandering: ondernemingen en landen die oplossingen bieden voor klimaatverandering, risico's lopen in relatie tot klimaatverandering of kansen benutten als gevolg van klimaatverandering;
- Mensenrechten: ondernemingen die de mensenrechtenprincipes van het UN Global Compact en de OESO-richtlijnen schenden;
- Arbeidsnormen: ondernemingen die de arbeidsnormen van het UN Global Compact en de OESO-richtlijnen schenden;
- Milieu: ondernemingen die milieunormen uit het UN Global Compact en de OESO-richtlijnen schenden;
- Anti-corruptie: ondernemingen die anti-corruptienormen uit het UN Global Compact en de OESO-richtlijnen schenden.

● ***Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?***

Het Pensioenfonds meet de verwezenlijking van deze duurzaamheidskenmerken door de volgende duurzaamheidsindicatoren te gebruiken. Ten aanzien van de thema's mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie screent het Pensioenfonds de portefeuille op het aantal bedrijven dat:

1. zich schuldig maakt aan schendingen van internationale normen, waaronder het VN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights (PAI 10);

2. betrokken is bij de productie van controversiële wapens (PAI 14).

Daarnaast meet en monitort het Pensioenfonds ten aanzien van het thema klimaat:

3. de koolstofvoetafdruk van de beleggingen in ondernemingen (PAI 2).

Om een integraal beeld te krijgen van de ESG-risico's waaraan het Pensioenfonds via de beleggingen is blootgesteld, monitort het Pensioenfonds ook:

4. de ESG-risicoscore van ondernemingen in de portefeuille.

Ten slotte wordt gemeten en gemonitord:

5. het percentage groene, sociale en duurzame obligaties in de portefeuille.

<i>Indicator</i>	<i>Waarde 2025</i>	<i>Datacoverage</i>	<i>Meetgrootheid</i>
PAI 2 - Koolstofvoetafdruk	75	43,84%	Dit zijn de CO ₂ -emissies (op basis van scope 1, 2 en 3) van de ondernemingen voor het deel waar het Pensioenfonds in belegd is, in tonnen per 1 mln belegd vermogen.
PAI 10 - schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	0,03%	44,72%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen.
PAI 14 - Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,02%	44,79%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.
ESG-risicoscore van de portefeuille	7,5	-	Dit is het gemiddelde ESG-score van de portefeuille, berekend op basis van de MSCI ESG score per onderneming. Deze score geeft een oordeel over hoe bedrijven omgaan met financieel relevante ESG-risico's en -kansen. Elke score houdt rekening met de blootstelling van het bedrijf aan potentieel materiële ESG-risico's, de kwaliteit van de managementsystemen en governancestructuren om deze risico's

			te beperken. Indien van toepassing, wordt er ook gekeken naar de positionering van het bedrijf om te voldoen aan de marktvraag naar producten en diensten die een positieve ecologische of sociale bijdrage leveren.
Percentage groene, sociale en duurzame obligaties in de portefeuille	3,3%		

...en in vergelijking

tot voorafgaande perioden?

<i>Indicator</i>	<i>Waarde 2025</i>	<i>Waarde 2024</i>	<i>Waarde 2023</i>	<i>Meetgrootheid</i>
PAI 2 - Koolstofvoetafdruk	75	87	93	Dit zijn de CO ₂ -emissies (op basis van scope 1, 2 en 3) van de ondernemingen voor het deel waar het Pensioenfonds in belegd is, in tonnen per 1 mln belegd vermogen.
PAI 10 - schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	0,03%	0,03%	0,2%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen.
PAI 14 - Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,02%	0,02%	0,1%	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.
ESG-risicoscore van de portefeuille	7,5	17,9	18,3	Voor 2023 en 2024 is dit de gemiddelde ESG-risicoscore van de portefeuille, berekend op basis van de Sustainalytics ESG-risicoscore per onderneming. Deze score geeft een indicatie van de financieel materiële risico's op basis van onder andere de activiteiten van een bedrijf en in hoeverre deze risico's beheerd worden. Voor 2025 is overgestapt naar de ESG score van MSCI. Deze score geeft een oordeel over hoe bedrijven omgaan met financieel relevante ESG-risico's en -kansen.

Percentage groene, sociale en duurzame obligaties in de portefeuille	3,4%	5,1%	-	
--	-------------	-------------	---	--

De indicatoren hebben zich ontwikkeld conform verwachting. De ESG-score is substantieel gewijzigd, maar dit is het gevolg van het gebruik van een nieuwe dataprovider en betekent niet dat het ESG-risico substantieel anders is. De koolstofvoetafdruk is gedaald; dit is conform verwachting en beleid.

● ***Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?***

Het Pensioenfonds heeft in groene, sociale en duurzame obligaties belegd. Deze beleggingen droegen bij aan de verwezenlijking van ecologische doelstellingen. Dit betrof zowel doelstellingen op het gebied van klimaatverandering, hernieuwbare energie en energie-efficiëntie als bredere ecologische doelstellingen.

● ***Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?***

Bij de beleggingen in groene obligaties heeft de aangestelde manager een uitsluitingenbeleid toegepast, waardoor geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen is gedaan. Daarnaast hanteerde de aangestelde beheerder een strikt beoordelingsraamwerk voor ondernemingen die groene obligaties uitgeven.

— ***Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?***

Per door de wet voorgeschreven indicator (voor significante schade, ook wel aangeduid als PAI-indicator) is daarnaast beleid opgesteld door de aangestelde

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

beheerder bij de selectie van duurzame beleggingen. De beheerder heeft een eigen kwantitatieve of kwalitatieve drempel opgesteld voor alle 14 verplichte indicatoren met betrekking tot ondernemingen waarin is belegd aan de hand van informatie van een externe gegevensverstrekker. Als er voor een specifieke indicator geen gegevens beschikbaar zijn, is er een geschikte vervangende maatstaf vastgesteld of is de emittent niet geassocieerd als duurzame belegging.

— — *Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?*

De door het Pensioenfonds aangestelde manager voor de allocatie naar groene obligaties heeft een uitsluitingenbeleid toegepast, waardoor niet wordt belegd in bedrijven die zich schuldig maken aan ernstige schendingen van internationale normen (UN Global Compact en/of OESO-richtsnoer voor multinationale ondernemingen).

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstige afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het Pensioenfonds heeft bij de beleggingen rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren door de portefeuille te screenen op bedrijven die zich schuldig maken aan schendingen van internationale normen (PAI 10) en bedrijven die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens (PAI 14). Bij de selectie en monitoring van de vermogensbeheerders en beleggingsfondsen is tevens beoordeeld in welke mate hiermee rekening wordt gehouden. Daarnaast heeft het

Pensioenfonds de koolstofvoetafdruk van de beleggingen in ondernemingen gemeten (PAI 2).

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste beleggingen	Sector	%	Land
The State Of The Netherlands	PUBLIC ADMINISTRATION & DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL	7,60	NL
Federal Republic Of Germany	PUBLIC ADMINISTRATION & DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL	6,05	DE
Republic Of Austria	PUBLIC ADMINISTRATION & DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL	2,97	AT
Kingdom Of Belgium	PUBLIC ADMINISTRATION & DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL	2,25	BE
NVIDIA Corp.	MANUFACTURING	1,82	US
Microsoft Corp.	INFORMATION AND COMMUNICATION	1,46	US
European Union	ACTIVITIES OF EXTRATERRITORIAL ORGANISATIONS AND BODIES	1,09	SU
Republic of Finland	PUBLIC ADMINISTRATION & DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL	0,88	FI
Apple, Inc.	MANUFACTURING	0,71	US
Tesla, Inc.	MANUFACTURING	0,68	US
International Bank for Reconstruction & Development	ACTIVITIES OF EXTRATERRITORIAL ORGANISATIONS AND BODIES	0,63	SU
KFW	FINANCIAL AND INSURANCE ACTIVITIES	0,60	DE
SAP SE	INFORMATION AND COMMUNICATION	0,55	DE
Prologis, Inc.	REAL ESTATE ACTIVITIES	0,54	US
Broadcom Inc.	MANUFACTURING	0,52	US

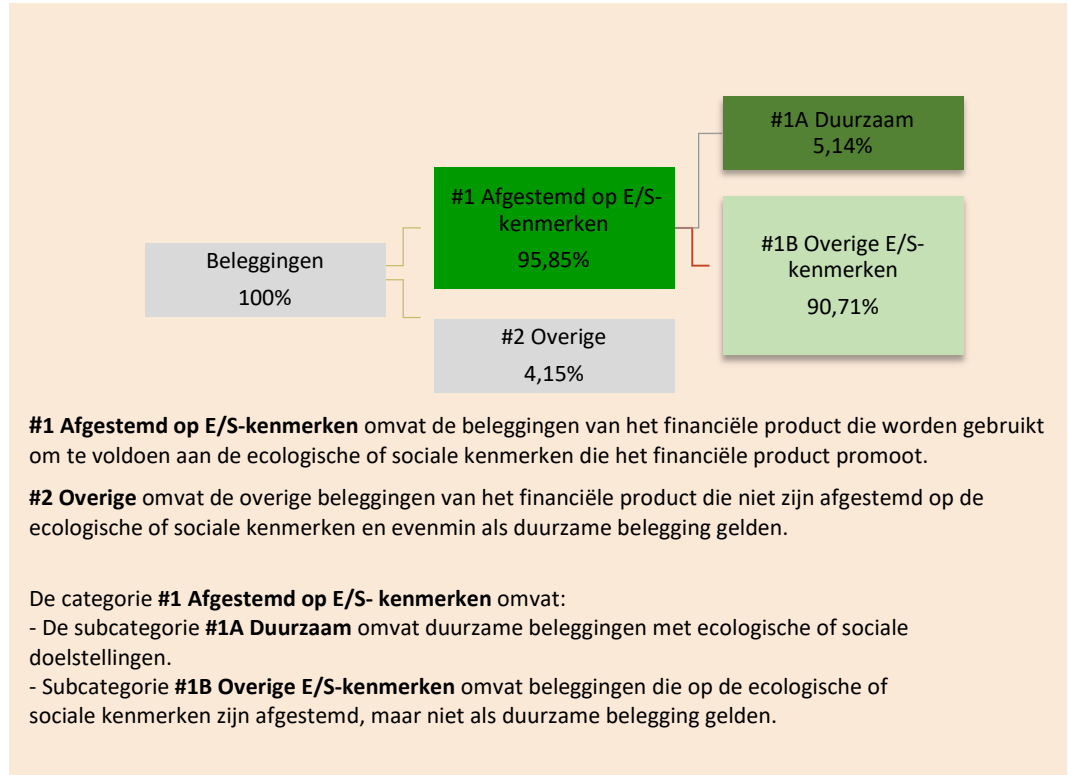
De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 01/01/2025 – 31/12/2025

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie per eind 2025 is hieronder weergegeven.

In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	Activa %
Other	21,57
PUBLIC ADMINISTRATION & DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL	20,89
REAL ESTATE ACTIVITIES	14,42
FINANCIAL AND INSURANCE ACTIVITIES	14,03
MANUFACTURING	12,24
INFORMATION AND COMMUNICATION	8,84
ACTIVITIES OF EXTRATERRITORIAL ORGANISATIONS AND BODIES	2,06
ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES	1,15
ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY	1,08
WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES	0,84

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissiegrenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissiesniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

TRANSPORTATION AND STORAGE	0,75
PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES	0,61
MINING AND QUARRYING	0,57
HUMAN HEALTH AND SOCIAL WORK ACTIVITIES	0,32
WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT & REMEDIATION ACTIVITIES	0,21
CONSTRUCTION	0,18
ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES	0,07
ARTS, ENTERTAINMENT AND RECREATION	0,06
EDUCATION	0,05
OTHER SERVICE ACTIVITIES	0,05
AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING	0,00
ACTIVITIES OF HOUSEHOLDS AS EMPLOYERS; UNDIFFERENTIATED GOODS - AND SERVICES – PRODUCING ACTIVITIES OF HOUSEHOLDS FOR OWN USE	0,00

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

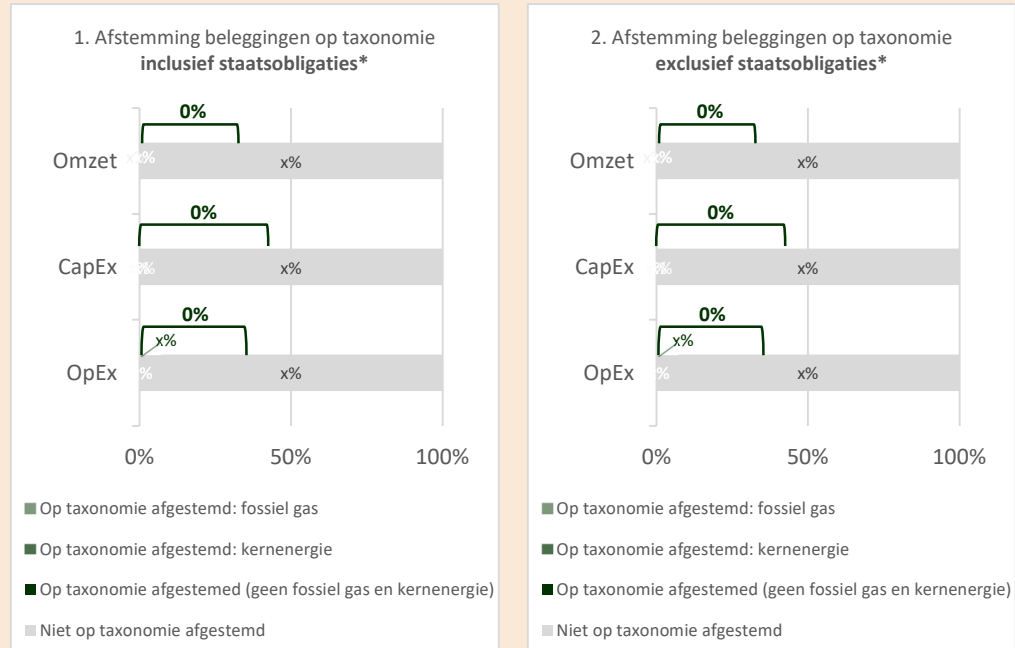
Tijdens de rapportageperiode waren er in onvoldoende mate betrouwbare gegevens beschikbaar om dit te meten.

● Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

- Ja:
 - In fossiel gas In kernenergie
- Nee

¹ Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering (“klimaatmitigatie”) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De onderstaande diagrammen geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

* In deze diagrammen omvat 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan overheden.

● **Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Het Pensioenfonds heeft zich gedurende de referentieperiode niet gecommitteerd om te beleggen in duurzame beleggingen met op de EU-taxonomie afgestemde milieudoelstellingen. Daarnaast is de datakwaliteit naar het oordeel van de fiduciair adviseur onvoldoende om hierover te kunnen rapporteren.

● **Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?**

Het Pensioenfonds heeft zich gedurende de referentieperiode niet gecommitteerd om te beleggen in duurzame beleggingen met op de EU-taxonomie afgestemde milieudoelstellingen. Daarnaast is de datakwaliteit naar het oordeel van de fiduciair adviseur onvoldoende om hierover te kunnen rapporteren.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op EU-taxonomie waren afgestemd was 5,14%.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Pensioenfonds heeft gedurende de referentieperiode niet belegd in sociaal duurzame beleggingen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Voor specifieke beleggingscategorieën, waaronder private equity en aandelen opkomende landen zijn er mogelijk geen geschikte fondsoptlossingen beschikbaar met beleid gericht op duurzaamheid, die voldoen aan de criteria van het Pensioenfonds. Deze categorieën zijn opgenomen met het oog op het verbeteren van het risico-/rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille. Hiervoor zijn geen ecologische of sociale minimumwaarborgen vastgelegd.

De Private Equity portefeuille van het Pensioenfonds is in afbouw. Voor aandelen uit opkomende landen wordt door het fonds gezocht naar een passende oplossing.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Om te kunnen voldoen aan de duurzaamheidskenmerken zijn gedurende de verslagperiode de volgende MVB-beleidsinstrumenten ingezet:

1. Uitsluitingsbeleid

Het Pensioenfonds heeft een uitsluitingsbeleid toegepast, waarbij ondernemingen en landen die gedrag vertonen of producten produceren die in strijd zijn met de door het Pensioenfonds gehanteerde normen, worden uitgesloten van beleggingen. Hierbij heeft het Pensioenfonds de volgende criteria gehanteerd:

- Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, waaronder clustermunitie, antipersoonsmijnen, nucleaire wapens, biologische of chemische wapens en verarmd uranium;
- Ondernemingen die vallen in de meest grove en structurele schendingscategorie van de UN Global Compact-principes, de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen of de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs), waaronder de navolgende thema's (mensenrechten, arbeidsnormen, milieunormen, anti-corruptie, mededinging, belasting, consumentenbelangen, wetenschap en techniek);
- Ondernemingen die onvoldoende openstaan voor een structurele dialoog binnen het normatieve engagementprogramma (volgens de disengagementstatus van de engagementuitvoerder);
- Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van thermische kolen, mijnbouw, energieopwekking met een hoge broeikasgasintensiteit, of omzet halen uit olie- of gasexploratie of -verwerking (met omzetgrens van respectievelijk meer dan 10% en 50%).

Deze criteria past het Pensioenfonds volledig toe op de discretionaire mandaten. Ten aanzien van beleggingen in beleggingsfondsen heeft het Pensioenfonds geen volledige discretie over de uitsluitingen. Het Pensioenfonds heeft daarom criteria toegepast bij de selectie en evaluatie van fondsbeleggingen. Hierbij is getoetst in welke mate het door de beheerder gevoerde uitsluitingsbeleid overeenkomt met de criteria van het Pensioenfonds.

2. Betrokkenheidsbeleid

Het Pensioenfonds heeft een betrokkenheidsbeleid gevoerd om als actief aandeelhouder ondernemingsbeleid te verduurzamen en/of partijen aan te spreken op onwenselijke praktijken. Hierbij heeft het Pensioenfonds gedurende de rapportageperiode gestemd op aandeelhoudersvergaderingen (voor de beleggingen in de aandelenmandaten) en engagementactiviteiten uitgevoerd met betrekking tot thema's die onder meer betrekking hebben op de duurzaamheidskenmerken die worden gepromoot.

Het Pensioenfonds heeft deelgenomen aan het normatieve engagementprogramma van de dienstverlener Sustainalytics (via het Global Standards Engagement-programma) en er is op basis van het beleid gestemd via proxy voting-dienstverlener ISS.

3. ESG-integratie

Het Pensioenfonds heeft duurzaamheidsaspecten geïntegreerd in de beleggingsbeslissing (ESG-integratie). ESG-integratie heeft het Pensioenfonds zelf toegepast bij de besluitvorming om specifieke vermogensbeheerders wel of niet aan te stellen. Daarnaast wordt dit ook toegepast binnen het beleggingsproces van een aantal van de vermogensbeheerders.

Met de beheerder van het aandelenmandaat in ontwikkelde landen zijn er in dit kader de volgende specifieke afspraken gemaakt:

- CO₂-emissies: de CO₂-emissies van de beleggingsportefeuille op de korte, middellange en lange termijn te koppelen aan de reductiedoelen van Parijs. Dit betekent een realisatie van een CO₂-reductie van 55% in 2030 en uiterlijk in 2050 een netto-nul emissie in de beleggingsportefeuille;
- ESG-score: ESG-scores van ondernemingen en beleggingsportefeuilles zijn een indicatie voor de wijze waarop het Pensioenfonds is blootgesteld aan duurzaamheidsrisico's en -kansen. Daarom geeft het Pensioenfonds de aangestelde beheerder de doelstelling mee om een ESG-score van de beleggingsportefeuille te realiseren die leidt tot een 20%-30% hoger duurzaamheidsgehalte dan de brede marktindex.

4. Impactbeleggen

Het Pensioenfonds heeft beleggingsoplossingen geselecteerd die naast een financieel rendement ook een maatschappelijk of milieurendement van de belegging nastreven. Groene obligaties zijn hoogwaardige overheids- en bedrijfsobligaties waarvan de opbrengst door de uitgevende instelling wordt benut voor het financieren van duurzame projecten.

Op deze manier draagt het Pensioenfonds – bij gelijkblijvende risico's en rendementen – bij aan de financiering van projecten met directe en aantoonbare klimaatdoelstellingen. Deze doelstellingen kunnen liggen op het vlak van beperking van klimaatverandering, zoals energie-efficiënte oplossingen, op het vlak van aanpassing aan klimaatverandering, zoals het uitvoeren van dijkverstevingen, maar ook op het terrein van duurzame energiebronnen.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Het Pensioenfonds heeft geen referentiebenchmark aangewezen – in de zin van de SFDR-wetgeving – om te bepalen of de pensioenregeling als geheel is afgestemd op de sociale en milieukenmerken die volgens het MVB-beleid worden nagestreefd.

- **Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?**

Nvt

- **Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?**

Nvt

- **Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?**

Nvt

Referentie-benchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Nvt

Begrippenlijst

A

**Actuariële en
bedrijfstechnische nota**

De actuariële en bedrijfstechnische nota (Abtn) geeft de criteria aan op basis waarvan het (financieel) beleid van een pensioenfonds wordt gevoerd.

AMvB

Een algemene maatregel van bestuur (AMvB) is een besluit van de regering waarin regels uit een wet verder worden uitgewerkt.

B

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen, bedrijfsobligaties en vastrentende waarden met een nadere onderverdeling in binnen- en buitenlandse beleggingen.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.

C

Compliance

Maatregelen die zich richten op de implementatie, handhaving en naleving van externe wet- en regelgeving en de interne procedures en gedragsregels.

Custodian

De custodian is de financiële partij die de effecten bewaart.

D

Dekkingsgraad

De verhouding tussen het pensioenvermogen en de pensioenverplichtingen, uitgedrukt in een percentage. Het geeft de mate aan waarin het fonds zijn verplichtingen heeft gedekt en wordt gebruikt als indicator voor de financiële positie van een pensioenfonds.

Derivaten

Financiële producten, zoals opties, futures en swaps, die zijn afgeleid van effecten. De prijsontwikkeling is (mede) afhankelijk van de prijsontwikkeling van de onderliggende waarde.

Doorsneesystematiek

De doorsneesystematiek is de combinatie van een tijdsevenredige pensioenopbouw met een leeftijdsonafhankelijke (doorsnee)pensioenpremie.

Dotatie

Toevoeging aan de reserve.

Duration

De gemiddelde gewogen looptijd van kasstromen.

E

ESG

ESG (Environmental, Social and Governance)-criteria vormen de drie belangrijkste criteria die gebruikt worden om de duurzaamheid en de ethische weerslag van een investering in een bedrijf of in een economisch veld te meten.

F

Feitelijke premie

De daadwerkelijk door een pensioenfonds in rekening gebrachte premie

Financieel Toetsingskader (FTK)

Door de externe toezichthouder opgestelde beleidsregels voor de toetsing van de financiële positie van een pensioenfonds.

G

Gedempte premie

Om jaarlijkse fluctuaties in de premiebijdrage door schommelingen in de marktrente tegen te gaan, mogen pensioenfondsen bij de vaststelling van de premie uitgaan van een over enkele jaren vast te stellen gemiddeld rekenpercentage. De premiebijdrage die op deze manier wordt vastgesteld, is de gedempte premie.

H

Herstelplan

Plan van aanpak gericht op het herstel van een dekkingstekort of een reservetekort bij een pensioenfonds. Het bestuur van het pensioenfonds moet het herstelplan indienen bij DNB.

High yield

Dit zijn obligaties van bedrijven of landen met een relatief lage rating. Deze obligaties kennen vanwege het hoge risico een verhoudingsgewijs hoog rendement.

I

IBNR

Voorzieningen voor schade die zich wel hebben voorgedaan, maar die nog niet gemeld zijn of bekend zijn bij de (her)verzekeraar.

Interest

De kosten voor het gebruiken van geld, uitgedrukt in een percentage en over een bepaalde periode.

IORP II

De Europese richtlijn IORP II (Institutions for Occupational Retirement Provision) stelt een aantal minimumvereisten aan pensioenfondsen, vooral op het gebied van bestuur en transparantie. Een pensioenfonds moet bijvoorbeeld zorgen voor goede bestuurders die prudent omgaan met het pensioengeld. Verder zijn er eisen aan risicobeheer, personeel en externe aanbieders en op communicatiegebied.

K

Kostendekkende premie

De in het Financieel Toetsingskader gedefinieerde premie die nodig is om de kosten van de pensioenregeling te dekken. Deze bestaat uit de actuariële premie voor de pensioeninkoop, een opslag voor het bereiken of in stand houden van een vereist eigen vermogen en een opslag voor uitvoeringskosten.

L

LDI

Liability Driven Investing (LDI), een beleggingsstrategie waarmee beleggingen worden afgestemd op hun verplichtingen. Daarbij gaat het ze vooral om het afdekken van het grootste risico van deze verplichtingen, het renterisico.

M

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille is dat deel van de beleggingsportefeuille dat is gericht op vermindering van het renterisico.

Middelloodsysteem

De hoogte van het pensioen is gebaseerd op het gemiddelde salaris van een deelnemer. Het pensioen dat jaarlijks wordt opgebouwd is afhankelijk van het in dat jaar verdiende salaris.

Minimaal vereist eigen vermogen

Het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) is de ondergrens van het vereist eigen vermogen. Onder deze grens moet het fonds maatregelen treffen om direct weer aan het MVEV te voldoen.

O

Optie

Het recht, maar niet de verplichting, om een effect gedurende een bepaalde periode of op een bepaalde datum tegen een bepaalde prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie).

Outperformance

Het verschil tussen het behaalde rendement en het rendement van de benchmark (positief of negatief).
Dit verschil geeft aan hoeveel waarde is toegevoegd door middel van actief beleggen.

Over-the-counter (OTC)

Over-the-counter (OTC)-transacties zijn financiële transacties die niet via de beurs verlopen, maar die direct tussen twee partijen worden afgesloten.

Overlay

De combinatie van derivaten die het doel heeft de balans van het fonds minder gevoelig te maken voor veranderingen in de rente, wisselkoers of prijsveranderingen.

P

Paritair bestuursmodel

Bij een paritair bestuursmodel kennen de bestuursorganen vertegenwoordigers van de werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden, met de mogelijkheid van externen als vertegenwoordiger van deze geledingen.

Pensioenresultaat

Het pensioenresultaat is afkomstig uit de haalbaarheidstoets. Dit is de toets die uitgevoerd wordt om te beoordelen of het verwachte pensioenresultaat op fonds niveau in voldoende mate aansluit bij de gewekte verwachtingen over het pensioenresultaat. Het werkelijk te behalen pensioenresultaat van de deelnemers wordt afgezet tegen het pensioenresultaat dat behaald kan worden bij het 100% volgen van de prijsinflatie (zonder het toepassen van verlagingen). Het percentage dat resulteert zegt of de actuele financiële positie en ontwikkelingen voor het fonds een hoger pensioenresultaat opleveren dan het volgen van de koopkracht (percentage hoger dan 100%) of een lager pensioenresultaat dan de koopkracht (percentage lager dan 100%).

Pensioenvermogen

Het eigen vermogen van het fonds, verhoogd met de technische voorzieningen.

Pensioenverplichtingen

De pensioenverplichtingen zijn de totale waarde van alle uit te keren pensioenen, nu en in de (verre) toekomst.

Performancetoets

Het gemiddelde van door een bedrijfstakpensioenfonds behaalde beleggingsresultaten, gemeten over een langere periode. De performancetoets wordt bepaald door de som van opeenvolgende jaarlijkse Z-scores, gedeeld door de wortel van het aantal jaren.

Premiedekkingsgraad

De premiedekkingsgraad is de **verhouding tussen de premie die wordt betaald en het pensioen dat daarmee wordt opgebouwd**. Bij de totstandkoming van de hoogte van de te betalen pensioenpremie wordt rekening gehouden met een verwachte rente voor de toekomst.

Private equity

Effecten van bedrijven die niet aan een beurs zijn genoteerd. De verkoop van private equity is aan strenge regels gebonden. Omdat een markt ontbreekt, moet een belegger zelf een koper vinden als hij zijn aandeel in een dergelijk bedrijf wil verkopen. Het is dus een illiquide belegging.

R

Renteafdekking

Het nemen van maatregelen om het renterisico te beperken.

Rentetermijnstructuur (RTS)

De rentetermijnstructuur is een set van rentes voor iedere looptijd.

Returnportefeuille

De returnportefeuille is het deel van de beleggingsportefeuille dat gericht is op het realiseren van rendement voor de stijging van de dekkingsgraad.

S

SFDR

De Verordening met betrekking tot informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële sector is sinds 2021 van toepassing. Deze Verordening is beter bekend als de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).

Swap

Een swap is een derivaat waarbij een partij een bepaalde kasstroom of risico (bijvoorbeeld rente) wisselt tegen dat van een andere partij.

T

Transitie-ftk

Transitie financiële toetsingskader. Het uitgangspunt daarvan is dat tijdens de overgangperiode al zoveel als mogelijk met de blik van het nieuwe stelsel naar de huidige situatie wordt gekeken.

U

Ultimateforwardrate-methodiek (UFR)

De ultimateforwardrate-methodiek is een methode om een rentecurve voor lange looptijden te bepalen. In het geval van de waardering van pensioenverplichtingen gaat het om de zogeheten forward rates van de door DNB gepubliceerde FTK-rentetermijnstructuur, die gebaseerd is op de swapmarkt.

V

Valutarisico

Het risico dat de valutakoers van een vreemde valuta verandert, zodat een vordering of schuld in die valuta ook in waarde verandert

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen waarvoor in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd gelden. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Vereist eigen vermogen (VEV)

De buffer die een pensioenfonds moet aanhouden voor de vereiste zekerheid dat de onvoorwaardelijke pensioenen ook daadwerkelijk worden uitgekeerd. Het vereist eigen vermogen wordt zodanig vastgesteld, dat de kans dat er binnen een jaar een situatie van dekkingstekort ontstaat kleiner is dan 2,5%.

Verzekeringstechnisch risico

Risico van negatieve verzekeringstechnische resultaten, zoals het langlevensrisico. Dit risico is afhankelijk van de gemiddelde leeftijd (hoe lager de gemiddelde leeftijd, hoe hoger de onzekerheid), de omvang van het fonds (hoe groter het fonds, hoe lager de opslag) en de pensioenregeling.

Z

Z-score

De Z-score is een maatstaf die weergeeft wat de beleggingsresultaten van een pensioenfonds zijn ten opzichte van de resultaten van vooraf door het pensioenfonds gekozen benchmarks.

jaarverslag 25

PENSIOENFONDS
NOTARIAAT

www.pensioenfondsnotariaat.nl